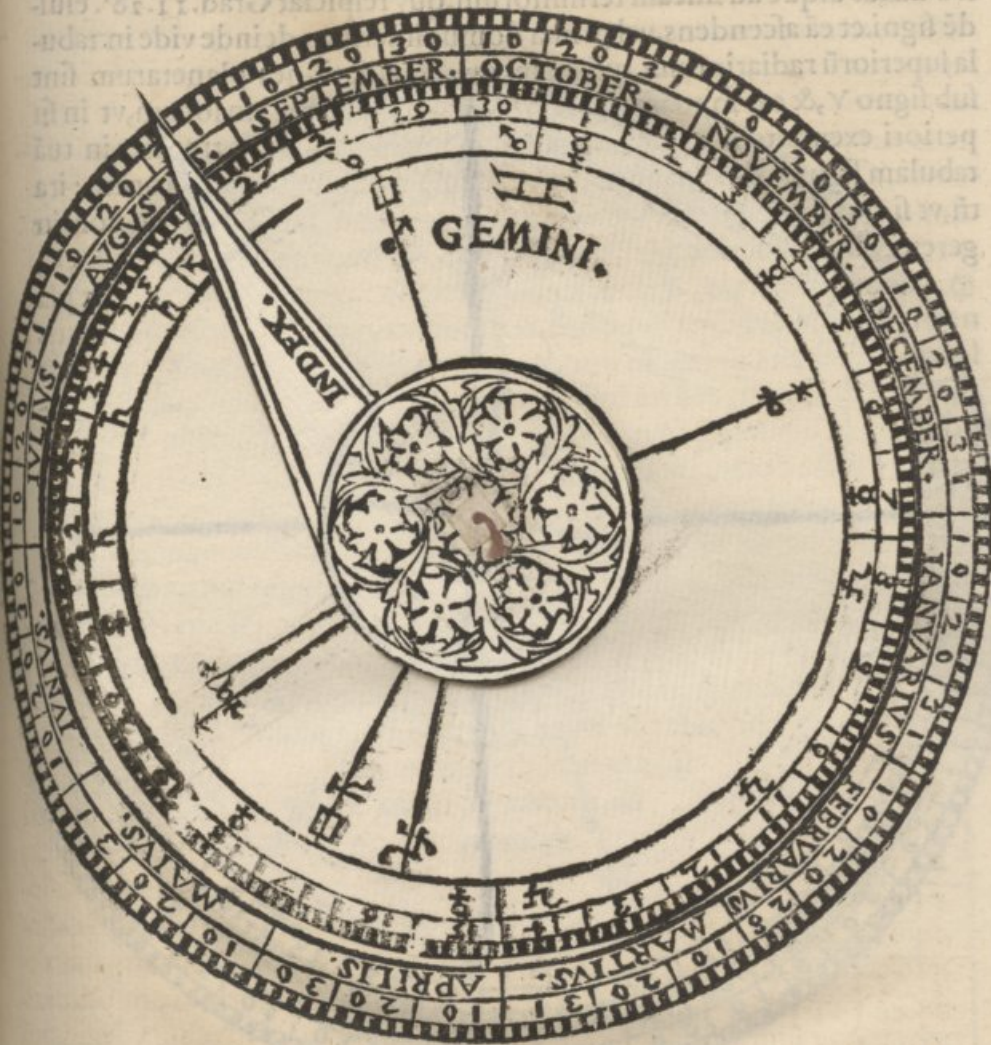



PLANETAE ET RADIATIONES IN GEMI-  
NORVM DODECATEMORIO.



Timor Domini apponet dies, & anni impiorum bre-  
uiabuntur. Prou. 10.

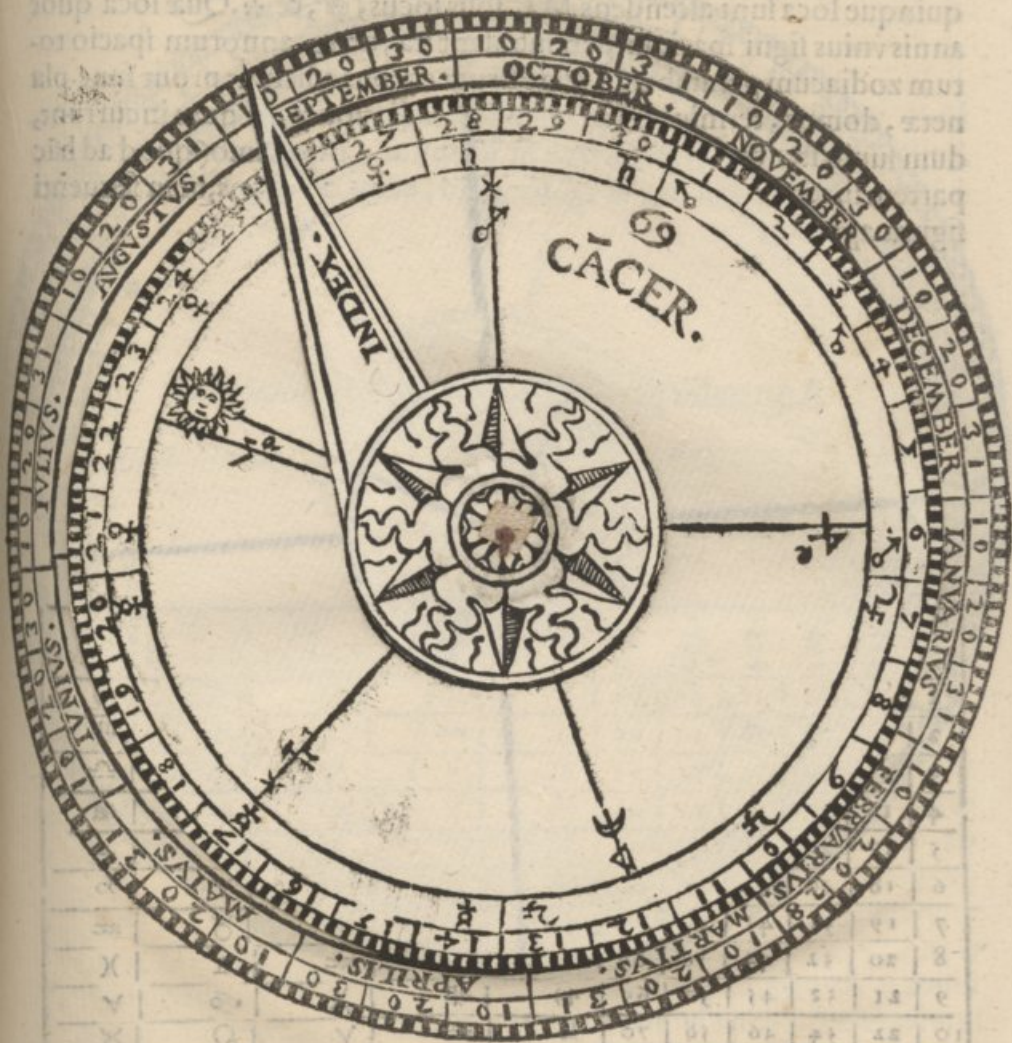


tiones, & figuræ domus, pro ut in tuis figuris se habent in cælesti scilicet themate, et in figura, quam supra nos descripsimus, & in qua planetæ cum suis radiationibus imposuimus, ut in superiori figura cælesti inest principium primæ domus in Grad. 11.28<sup>i</sup>. V lineam igitur rectam a centro ducas usque ad lineam terminorum, quæ respiciat Grad. 11.28<sup>i</sup>. eiusdē signi. et eā ascendens, vel prima domus inscribas, deinde vide in tabula superiorū radiationum, qui planetæ, & radiationes planetarum sint sub signo V, & eas in tuam tabulam transferas, & in suum locum, vt in superiori exemplo in V. figura Grad. 4.54<sup>i</sup>. inest Δ. ♀. hunc transfer in tuā tabulam signi V ducta linea a centro vsque ad lineam terminorum: ita tñ, vt si vsque ad circumferentiam produceretur Grad. 4.54<sup>i</sup>. eam contingeret, & huic adscribe Δ, ♀. deinde eadem ratione inscribe \* ♃, Δ, ♀, ♀, ♀, ♀. hac autem rotula, & ceteris eadem ratione confectis suis scilicet planetis, & radiationibus impositis, et domibus, vt in superioribus figuris se habent, debes ordine in duodecim circulis, in quibus annus in suos dies sit distributus, filo ita infigere, vt unā cum quodam indice superposito, vt in his exēplis patet, facile dimoueri possit. Quibus ita dispositis utere, vt infra docturi sumus. Sed  quoniā tibi sciēdum est, quod tabellæ, in quibus annus in mēses, & dies distributus est, omnium cōis est, & secunda etiā rotula, in qua est diuisum signum in gradus, & minuta: radiationes autem, & planetæ impositi sunt, vnius propriæ sunt propter hanc causā, si aliam cælestem figuram vis illis rotulis imponere, necesse est, vt lineas planetarum, & radiationum radas, & tuas imponas, vel penitus cartam, vbi sunt, præcidas, & aliam imponas, ubi radiationes tuas describere possis. quomodo tñ docuimus.

Timor Domini apponere dies & anni impiorum pre-  
cipuum. Prol. 10.



PLANETAE ET RADIATIONES IN  
CANCRI DODECATEMORIO.



Memor esto, quoniam mors non tardat.  
Ecclesiast. 14.

Cum



De harum tabellarum vsu.

VT harum tabellarum vsum habeas alia tibi tabella ex tuo caelesti themate conficienda est, in qua ratione quadam quinque locorū hilegicalium profectioes descriptæ sint, vt infra patet. Hæc autem quinque loca sunt ascendens, M.C. solis locus, ☉, & ♆. Quæ loca quorū annis vnus signi spaciū perambulant ita, ut 12. annorum spacio totum zodiacum perambulēt, & nostrum corpus afficiunt prout sunt planeta, domus, termini, et planetarum radiationes, in quas incurrunt, dum suum iter conficiūt, ex quo fit, ut annus 13. sit primo (quod ad hanc partem spectat) similis, et 14. secundo, et ita deinceps, ut in sequenti figura apparet.

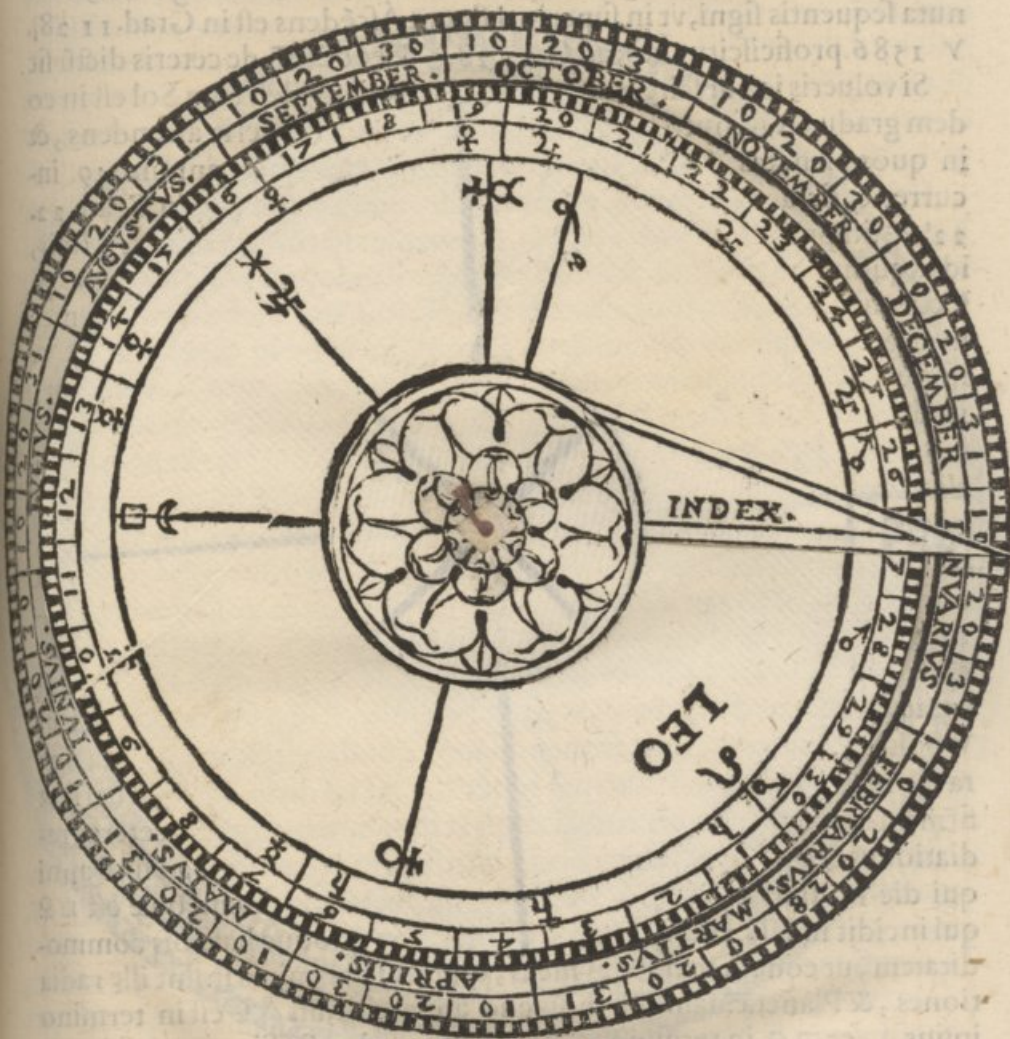
Annuales profectioes quinque locorum  
hilegicalium



1538	1550	1562	1574	1586	1598	Afc. G. 11. 28.	M.C. G. 5. 33.	☉. G. 22. 22.	☽. G. 11. 28.	♆. G. 0. 34.
1	13	25	37	49	61	Υ	♁	♁	♁	♁
2	14	26	38	50	62	♁	♁	♁	♁	♁
3	15	27	39	51	63	♁	♁	♁	♁	♁
4	16	28	40	52	64	♁	Υ	♁	♁	♁
5	17	29	41	53	65	♁	♁	♁	♁	♁
6	18	30	42	54	66	♁	♁	♁	Υ	♁
7	19	31	43	55	67	♁	♁	♁	♁	♁
8	20	32	44	56	68	♁	♁	♁	♁	♁
9	21	33	45	57	69	♁	♁	♁	♁	Υ
10	22	34	46	58	70	♁	♁	Υ	♁	♁
11	23	35	47	59	71	♁	♁	♁	♁	♁
12	24	36	48	60	72	♁	♁	♁	♁	♁



# PLANETAE ET RADIATIONES IN LEONIS DODECATEMORIO.




Omne opus corruptibile in fine deficiet.

Eccl. 14.

Quinque



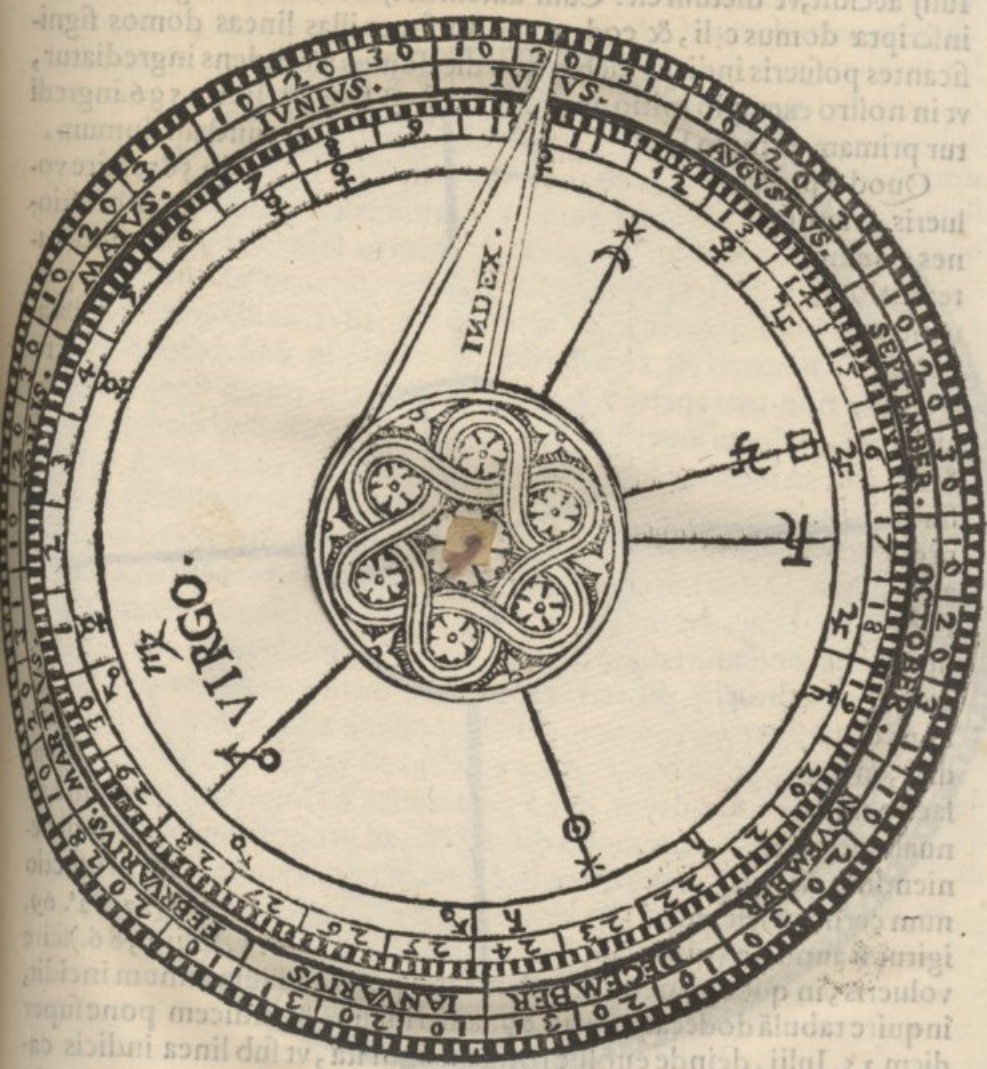
Quinq; locis hilegiatib<sup>9</sup> ita dispositis facile cernes, quo loco hæc quinque loca quotannis sint, & quibus libet 12. annis ad eadem principia reuerti, vt anno 13. 25. 37. 49. 61. & 73. sint huius profectiois principiu, & in eodem signo, & gradu, & quomodo vnus anni spacio perambulant a gradu, & minuto signi, in quo sunt vsque ad totidem gradus, & minuta sequentis signi, vt in superiori figura Ascēdens est in Grad. 11. 28. V 1586 proficiscitur usq; ad G. 11. 28. ☿ & eodē mō de ceteris dictū fit

Si volueris igitur scire, quo loco initio anni tui idest cum Sol est in eodem gradu, & minuto signi, in quo est in radice, fuerit ascendens, & in quos planetas, & radiationes per totum hunc nati annum 49. incurrerit, sic agendum est, primum vide, quo die Sol erit in Grad. 22. 22'. ☿. in prima huius libri tabula, & inuenies id cōtingere die 15. Iulij, id exquisitius fit in Ephemeridibus, vide deinde in superiori tabula profectiois, in quem locum incurrat profectio ascendens, & inuenies in angulo communi ascendens, & anni, incidere in Grad. 11. 28. V. ingredi igitur tabulam primam ex his duodecim, quæ V. tribuitur, indicem super 15. diem Iulij colloca, & rotulā volubilem euolue ita, vt sub eius indicis linea cadat G. 11. & 28'. eius sig. deinde fac, vt hæc rotula aliquātulo ceræ hereat, cū maiori  in qua insunt mentes, et super ea firmata debes voluere indicem ita, vt cadat super lineas rectas, & in illi circulo inscriptas, & idē index tibi ostēdet in circulo anni, quo die ascēdēs ad illas radiationes puenit, vt in nostro exēplo, rotulis ita cum indice accommodatis, die 12. Octobris ascendens perueniet ad  $\Delta \text{ ☿}$ , & die 29. Nouembris ad  $\square \text{ ☼}$ . cum verò die 26. Februarij exeat ascendens de signo V, vt patet in figura, si super vltimam partem V posueris indicem, tunc sequens signū, quod ☿ est, & in secunda figura est, ingredi debes. Principiū igitur ☿ penè ad diem 26. Februarij, & firmata rotula signi super rotula anni, vt superiorem firmasti, ceteras radiationes & planetas eodem modo inuestigare debes vsque ad finē anni qui die 15. Iulij accidet, & inuenies vnicam radiationem, quæ est  $\square \text{ ☿}$  qui incidit in Diē 26. Aprilis 1587. Inde eam quoque habebis commoditatem, ut eodem tempore videas, quibus in terminis insint illę radiationes, & Planeta: nam sub indice id apparebit, ut.  $\Delta \text{ ☿}$  est in termino ipsius ☿, et  $\square \text{ ☼}$  in termino ☿, &  $\square \text{ ☿}$  in termino ☿. Sin autem scire volueris, quando ad terminos proficiscitur Ascendens, eadē ratione operandum est, fac scilicet, vt gradus, & minutum ascendens tui anni respiciat diem, in quo Sol est, ubi erat in radice, deinde uolue indicem ad initiū cuiusque termini, & idem index tibi ostendet in circulo mensium diem, in quo ad illum terminum perueniet ascend. & in nostro exemplo con-

tinget,



# PLANETAE ET RADIATIONES IN VIRGINIS DODECATEMORIO.



**Omnis caro sicut foenum veterascet.**

Eccl. 1. 4.

Cc



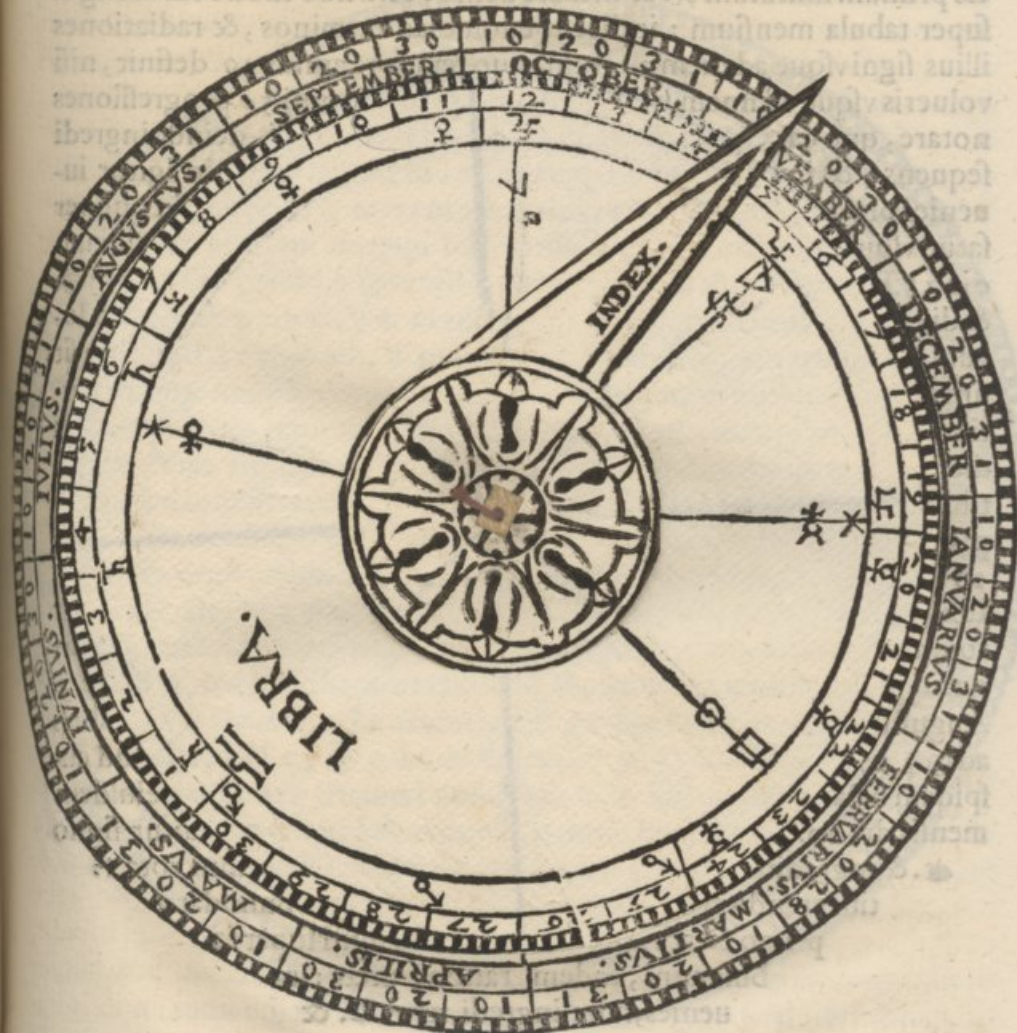
tinget, vt ascen. proficiscatur ad term.  $\delta$ , die 15. Augusti ad term.  $\sigma$  D. 9. Nouembri, ad term.  $\beta$ . D. 8. Januarij 1587: ad term.  $\eta$ . D. 26. Februarij & tunc, vt dictum est Ascend. mutat signum, & ingreditur  $\delta$ . ad term.  $\rho$ , & ad term.  $\eta$ . D. 3. Iunii, in quo moratur vsque ad finem anni, qui 15. Iulij accidit, vt dictum est. Cum autem in iisdem rotulis signorum sint inscriptæ domus celi, & eodem modo super illas lineas domos significantes posueris indicē videbis, quo die domos ascendens ingrediatur, vt in nostro exemplo initio anni 49. quod est Die. 15. Iulij 1586. ingreditur primam domum D. 27. Decembris ingreditur secundam domum.

Quod si profectiōnem anni 50. qui incipit D. 15. Iulij 1587. scire volueris, tum in superiori figura cuius titulus est annuales profectiōnes, quinque locorum hilegialium, tum in superiori, quæ dodecatemorio  $\delta$ . adscripta est, videbis progressionem ascendentis peruenire eo anno, scilicet 1587. ad Grad. 11. 28.  $\delta$  in illa enim tabella aperte id in numeris, & characteribus cernitur; in dodecatemorij vero tabella non tam aperte. Nam vbi firmaueris rotam signi super rotam anni, vt docui superius euoluas necesse est indicē ad diem 15. Iulij, & sub eodem indice videbis in rotula signi G. 11. 29. eiusdem signi  $\delta$ . fin eadē ratione vsus eris, quam superius docui, videbis ascendēs proficisci ad  $\Delta$ .  $\beta$ . D. 27. Septembris D. 29. Augusti ad term.  $\eta$ , ad  $\square$   $\eta$ , die 13. Octobris, ad  $\delta$ . die primo Nouēbris, ad  $\times$   $\rho$ , Die 27. eiusdem ad term.  $\beta$ , die 21. eiusdem: die vero 28. Decembris ad domum secundam, vt dictū est, ad term.  $\sigma$ . die 9. Januarij 1588. ad  $\Delta$   $\sigma$ . die primo Februarij. die vero 26. eiusdem mensis egreditur signo  $\delta$ . & ingreditur signum  $\pi$ , & tunc debes vtī tabula adscripta  $\pi$ , vt superius dixi, in anno 49. cum ascendens egressus est  $\nu$ , & ingressus est  $\delta$  idem facito dum per duodecim signa perambulat. Cognita profectiōne annuali ascendentis, quomodo dictum est, ad progressionem Solis deueniendum est, qui (vt tum in radice, tum in tabula annualium profectiōnum cernitur) est anno, 1. & 13. & 25. & 37. & 49. & 61. in G. 22. 22'. 69. igitur si anno 49 (qui incidit, vt dictum est in diem 15. Iulij 1586.) scire volueris, in quos planetas & radiationes per totū illum annum incidit, in quare tabulā dodecatemorio 69. adscriptam, & indicem pone super diem 15. Iulij. deinde euolue rotulam signi ita, vt sub linea indicis cadat G. 22. 22'. (ad quem gradum habebis lineam ductā a centro, quæ in scripta est  $\rho$ . cum ille sit Solis locus) firmata deinde signi rotula super rotula anni paucula cera, euolue indicem ad planetas & eorum radios, qui in illo signo ab illo loco gradus scilicet 22. 22' vsque ad finem signi, & aduerte in circulo mensium, quo die id accidat, & habebis, quod

quæris



PLANETAE ET RADIATIONES IN  
LIBRAE DODECATEMORIO.



Bona, & mala, vita, & mors, paupertas, & honestas a Deo  
sunt. Eccl. 11.



quaris, & in hoc nostro exemplo, die 9. Septembris proficiscitur Sol ad \* . $\sigma$ . die vero sequenti ad term.  $\text{H}$ . in quo versatur vsque ad finem signi, ad quem peruenit die 15. Octobris, quo die ingreditur leonis signum: relicta igitur tabula 69. leonis tabulam ingredi, & indice accommodato super diem 15. Octobris, quo  $\odot$  ingreditur  $\Omega$ . & sub linea indicis primum minutum  $\Omega$ . & firmata deinde cera hoc modo tabula signi super tabula mensium: indicem euolue ad terminos, & radiationes illius signi vsque ad diem 15. Iulij, quo tempore annus 49. definit, nisi volueris vsque ad finem signi peruenire, & futuri anni 50. progressionem notare, quo casu potes peruenire vsque ad finem signi, deinde ingredi sequens, & ita vsque ad 12. peruenire. in nostro exemplo igitur iuuenies progrediendo Solem eodem die in term.  $\text{H}$  incidere, in quo versatur vsque ad diem 29. Decembris: sed interim incidere in  $\varphi$  locum die 15. Decembris, & die 27. in term.  $\varphi$  die vero 6. Martij 1587. in  $\square$ .  $\odot$ . & die 25. Martij in term.  $\varphi$ , die 21. Aprilis in \*  $\psi$ , & die 3. Iunij in  $\varphi$  locum, & die quinto eiusdem mensis in term.  $\psi$ , die vero 15. Iulij cum sit finis anni 49. nihil erit amplius in illo signo, quod ad illum annum pertineat, sed reliquum, quod est illius signi ad annum 50. pertinet, & dictum est si profectio aliorum annorum scire cupis eadem ratione tibi agendum est. Si eiusdem anni  $\odot$  annuas progressionem habere cupis, vide in progressionum tabula, quod loco sit, & videbis esse G. 11. 28<sup>i</sup>. inquire igitur scorpionis rotam, & posito indice super diem 15. Iulij, & sub linea indicis Grad. 11. 28<sup>i</sup>. signi, & firmata signi rota super rota anni, indice utere, vt supra dictum est, ad diem inueniendum, in quem progressionem incidunt, & inuenies tunc esse in term.  $\psi$  & die 3. Augusti peruenire ad term.  $\varphi$  13. Septembris ad \*  $\text{H}$  decimo Octobris ad  $\square$   $\varphi$  27. eiusdem ad  $\psi$  23. Nouembris ad  $\Delta$   $\odot$  27. Decembr. ad cupidem octauae domus, ad \* . $\sigma$ . die ultimo Ianuarii 1587. cum eiusdem mensis die 20. peruenit ad term.  $\text{H}$ . die vero Februarii egreditur signo  $\odot$ . & ingreditur signum  $\dagger$ . in reliquo igitur eiusdem anni rota  $\dagger$

tibi vtendum est, quare ad hunc diem accommodato

primo Grad.  $\dagger$ , & firmata tabula signi super ta

bula anni, eadem ratione utere; in

uenies, tunc ingredi term.  $\psi$ . &

die 26. Aprilis 1587. perue

nire ad  $\Delta$   $\varphi$ . secun

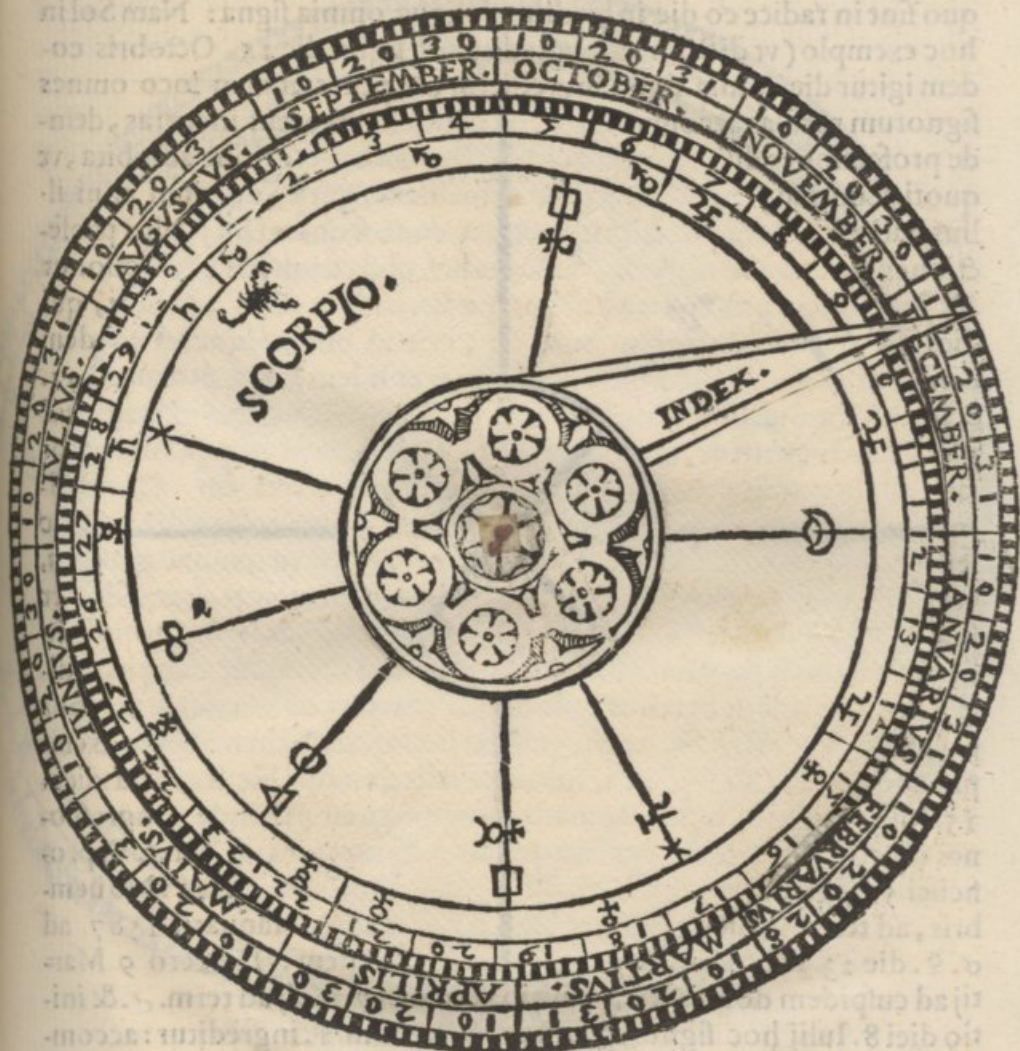
do vero Iu

nii ter-

mi.  $\varphi$ .






PLANETAE ET RADIATIONES IN SCOR-  
PIONIS DODECATEMORIO.






In tribulatione inuocasti me, & liberaui te.

Pfal. 80.



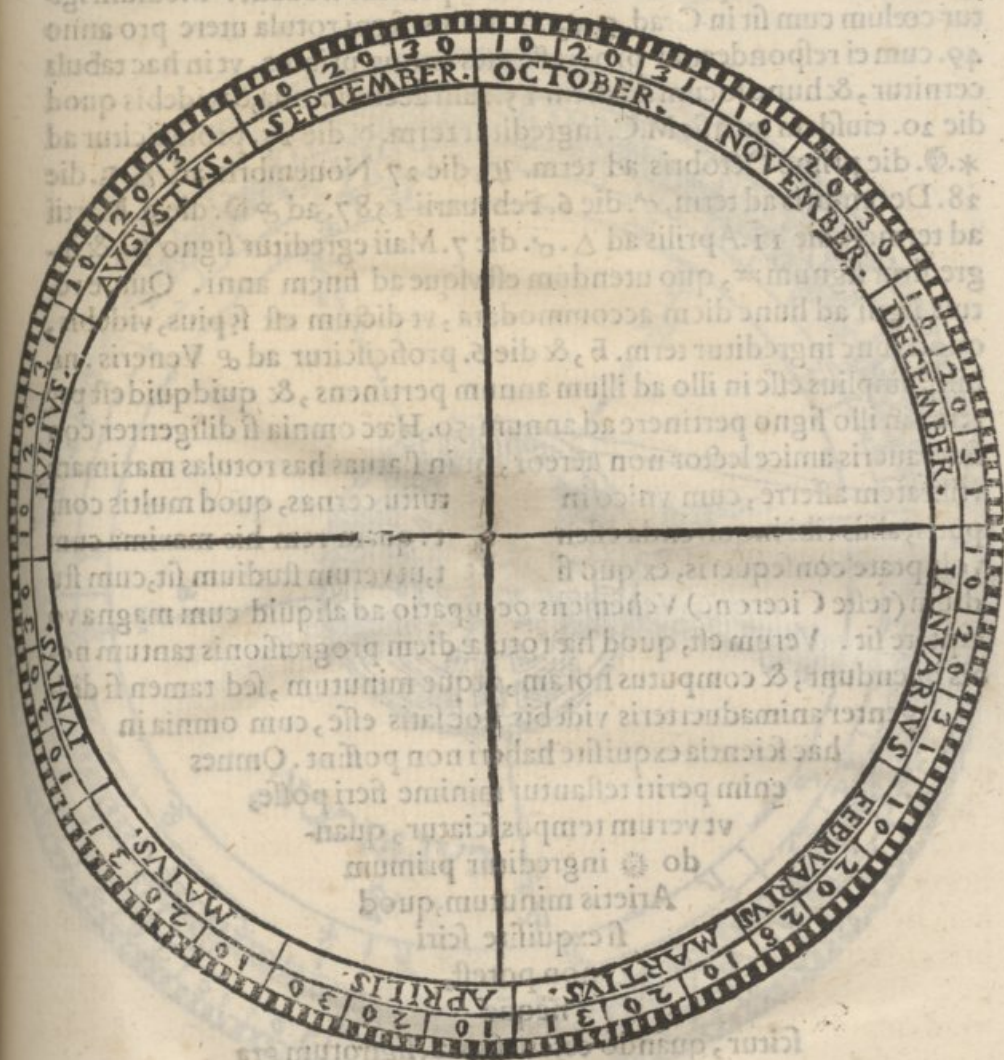
in nihil aliud præterea vsque ad finem anni 49. incidet, quidquid erit præterea in eo signo, id omne anno 50. ascribendum est. Hoc modo & in ceteris annis tibi agendum est, vt eius anni profectioes habeas: ponamus te velle 12. annorum profectioes considerare, debes diligenter animaduertere, quòd quo die Sol vel aliud hilee egreditur signum, in quo sint in radice eo die ingreditur reliqua omnia signa: Nam Sol in hoc exemplo (vt dictum est) egreditur ☉ signo die 15. Octobris eodem igitur die omnia signa ingreditur, & potes eodem loco omnes signorum rotulas accommodare, ne in quem errorem incurras, deinde profectioes diligenter inquirere, hac tamen cautione adhibita, vt quotiescunque progredieris vltra illum diem, qui principium anni illius nati est, illas profectioes esse pro anno sequenti illi, cuius profectioes prius animaduertis, vt superius obseruauimus profectioes ☉. ♀. & ascen. pro anno 49. si progredieris vltra diem 15. Iulij, qui dies huius nati principium anni est, erit id omne vsque ad eandem diem pro anno 50. si iterum pertransieris eundem diem pro anno 51. & ita deinceps. Re ipsa sepe in huiusmodi disciplinis cognoui magis exēpla auctoris mentem, quam præcepta docere, ob id nunquam videor satis multa exempla dedisse, vt  res satis aperta fiat. Quemadmodum igitur me non tædet  amice lector tam multa in hanc sententiam conscribere ut tibi  prosum sic tu minime graueris, vt tibi sis vtilis, hæc legere, & diligenter considerare, antequam tibi persuadeas te, quæ hic scribuntur, assecutum esse. Ad alias igitur profectioes pergamus. Pars fortunæ (qua Marsilius Ficinus, & cæteri medici Astrologi multis in rebus vtuntur, & maxime ad corporis morbos præuidendos) est in M. 34. ♄. vt superius in cælesti themate pro exemplo adducto perspexisti, in ♄ igitur tabella ponatur hic locus ad diem 15. Iulij (qui anni huius thematis principium est) deinde progressiones obseruentur (vt dictum est superius) & inuenies ♃. ad ☉. ♀. proficisci 5. Septembris, & die 18. ad term. ♀. Ad ☐. ☉. die 25. Nouembris, ad term. ♀. die 13. Decembris, ad ♃. ♃. die 9. Ianuarij 1587. ad ☉. ♀. die 23. Februarij, ad term. ♃. die 26. eiusdem. Die vero 9. Martij ad cuspidem domus sextæ, initio vero diei 7. Maij ad term. ☉. & initio diei 8. Iulij hoc signo egreditur, & signum ♃. ingreditur: accommodata igitur rota signi ad rotulam anni ita, vt primus gradus ♃. respiciat diem 8. Iulij, inuenies nullum ab eo die vsque ad finem anni adesse

se vel

in nihil aliud præterea vsque ad finem anni 49. incidet, quidquid erit præterea in eo signo, id omne anno 50. ascribendum est. Hoc modo & in ceteris annis tibi agendum est, vt eius anni profectioes habeas: ponamus te velle 12. annorum profectioes considerare, debes diligenter animaduertere, quòd quo die Sol vel aliud hilee egreditur signum, in quo sint in radice eo die ingreditur reliqua omnia signa: Nam Sol in hoc exemplo (vt dictum est) egreditur ☉ signo die 15. Octobris eodem igitur die omnia signa ingreditur, & potes eodem loco omnes signorum rotulas accommodare, ne in quem errorem incurras, deinde profectioes diligenter inquirere, hac tamen cautione adhibita, vt quotiescunque progredieris vltra illum diem, qui principium anni illius nati est, illas profectioes esse pro anno sequenti illi, cuius profectioes prius animaduertis, vt superius obseruauimus profectioes ☉. ♀. & ascen. pro anno 49. si progredieris vltra diem 15. Iulij, qui dies huius nati principium anni est, erit id omne vsque ad eandem diem pro anno 50. si iterum pertransieris eundem diem pro anno 51. & ita deinceps. Re ipsa sepe in huiusmodi disciplinis cognoui magis exēpla auctoris mentem, quam præcepta docere, ob id nunquam videor satis multa exempla dedisse, vt  res satis aperta fiat. Quemadmodum igitur me non tædet  amice lector tam multa in hanc sententiam conscribere ut tibi  prosum sic tu minime graueris, vt tibi sis vtilis, hæc legere, & diligenter considerare, antequam tibi persuadeas te, quæ hic scribuntur, assecutum esse. Ad alias igitur profectioes pergamus. Pars fortunæ (qua Marsilius Ficinus, & cæteri medici Astrologi multis in rebus vtuntur, & maxime ad corporis morbos præuidendos) est in M. 34. ♄. vt superius in cælesti themate pro exemplo adducto perspexisti, in ♄ igitur tabella ponatur hic locus ad diem 15. Iulij (qui anni huius thematis principium est) deinde progressiones obseruentur (vt dictum est superius) & inuenies ♃. ad ☉. ♀. proficisci 5. Septembris, & die 18. ad term. ♀. Ad ☐. ☉. die 25. Nouembris, ad term. ♀. die 13. Decembris, ad ♃. ♃. die 9. Ianuarij 1587. ad ☉. ♀. die 23. Februarij, ad term. ♃. die 26. eiusdem. Die vero 9. Martij ad cuspidem domus sextæ, initio vero diei 7. Maij ad term. ☉. & initio diei 8. Iulij hoc signo egreditur, & signum ♃. ingreditur: accommodata igitur rota signi ad rotulam anni ita, vt primus gradus ♃. respiciat diem 8. Iulij, inuenies nullum ab eo die vsque ad finem anni adesse



PLANETAE ET RADIATIONES IN SAGITTARI DODECATEMORIO.

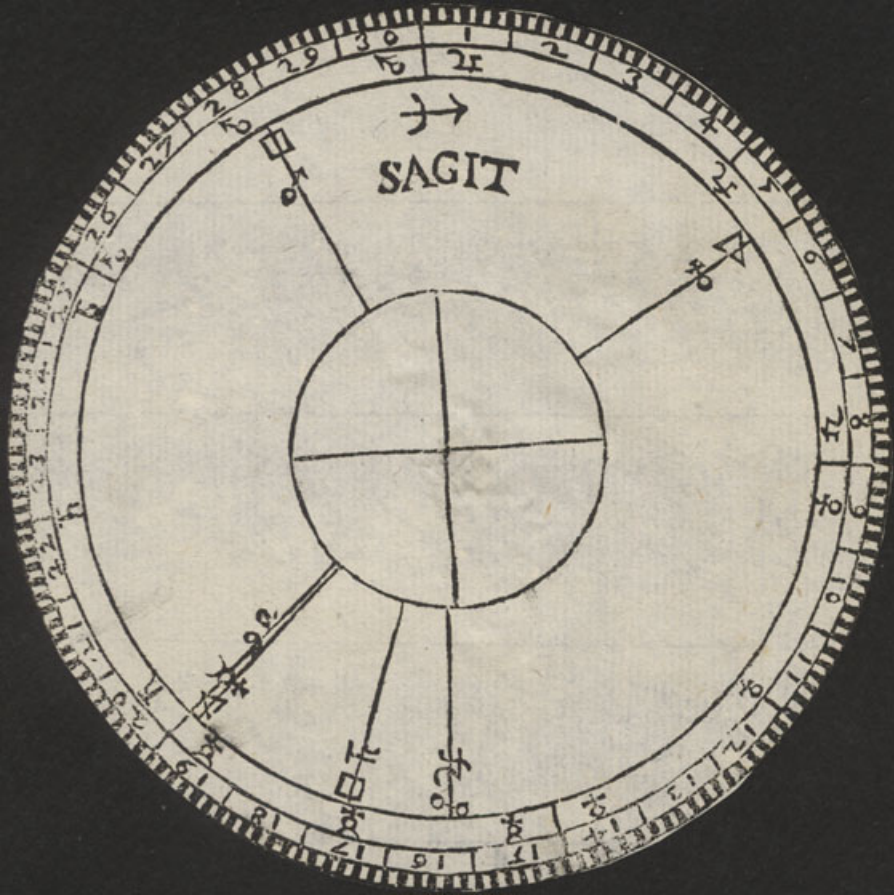



Numeri dierum, & tempus dedit homini Deus, & dedit potestatem eorum quæ super terram sunt. Eccl. 17.









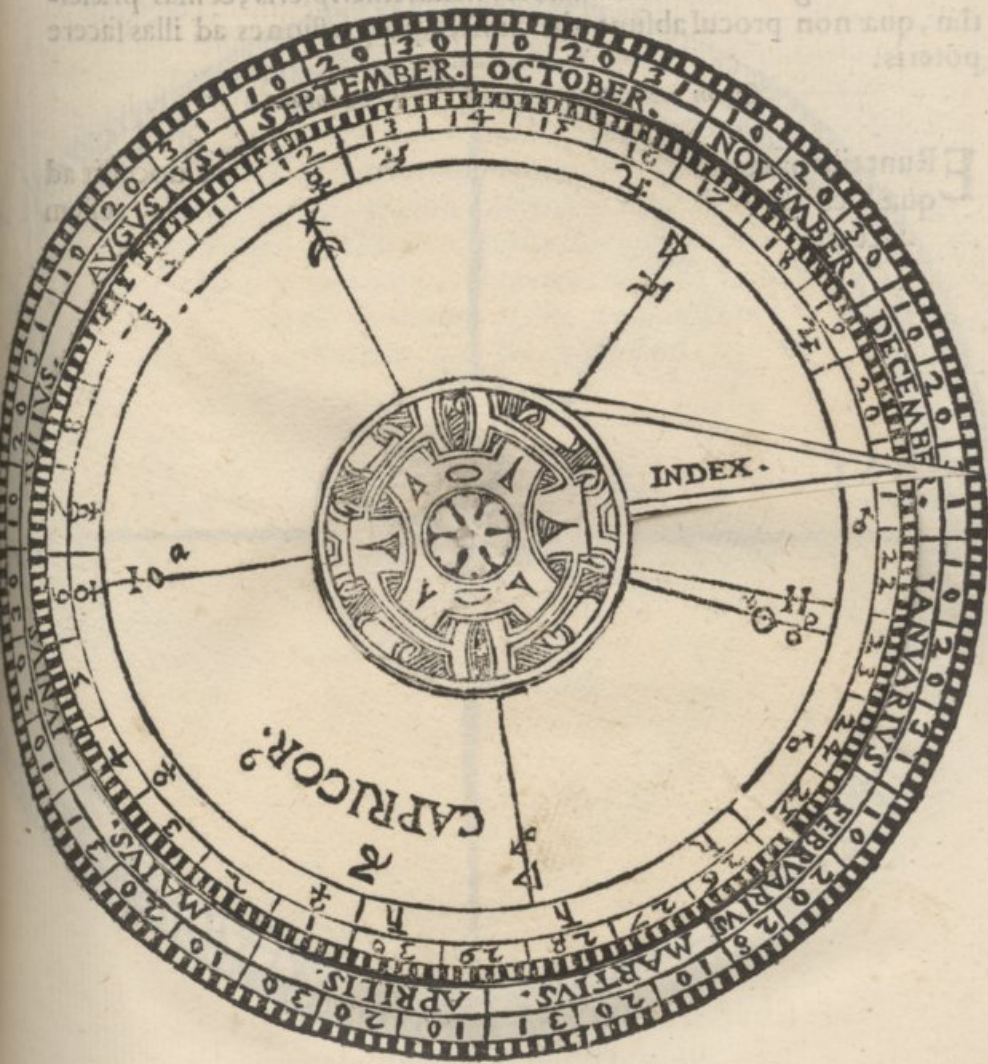
se vel Planetam, uel radiationem, nisi quòd tunc ipsa  $\ast$  ingreditur term.  $\zeta$ . si deinde obseruaueris omnia usque ad finem ipsius ea pro anno 50. erunt, ut signum  $\triangle$  pro 51. & ita deinceps eodem modo. Neque progressionem medii cœli mihi relinquenda sunt, ut horum quinque locorum exempla hanc doctrinam penitus tradant. Medium igitur cœlum cum sit in Grad. 5. 33'. huius signi rotula utere pro anno 49. cum ei respondeat in progressionem annus primus, ut in hac tabula cernitur, & hunc locum ad diem 15. Iulii accommoda, & videbis quod die 20. eiusdem mensis M.C. ingreditur term.  $\zeta$  die 25. proficiscitur ad  $\ast$ . die primo Octobris ad term.  $\zeta$ , die 27. Nouembris ad  $\triangle$  B. die 28. Decembris ad term.  $\sigma$ . die 6. Februarii 1587. ad  $\sigma$   $\odot$ . die 9. Martii ad term. B. die 11. Aprilis ad  $\triangle$ .  $\sigma$ . die 7. Maii egreditur signo  $\kappa$ , & ingreditur signum  $\omega$ , quo utendum est usque ad finem anni. Quare rotula signi ad hunc diem accommodata, ut dictum est sepius, videbis, quod tunc ingreditur term. B, & die 6. proficiscitur ad  $\sigma$  Veneris. nihilq; amplius esse in illo ad illum annum pertinens, & quidquid est præterea in illo signo pertinere ad annum 50. Hac omnia si diligenter consideraueris amice lector non uereor, quin statuas has rotulas maximam utilitatem afferre, cum vnico in  uitu cernas, quod multis computis, alijs tibi inquirenda essent: quam rem his maxima cum voluptate consequeris, ex quo fit, ut verum studium sit, cum studium (teste Cicerone) Vehemens occupatio ad aliquid cum magna uoluptate sit. Verum est, quod hæc rotulæ diem progressionis tantum nobis ostendunt, & computus horam, atque minutum, sed tamen si diligenter animaduertis videbis hoc satis esse, cum omnia in

hac scientia exquisite haberi non possint. Omnes enim periti testantur minime fieri posse, ut verum tempus sciatur, quando  $\odot$  ingreditur primum Arietis minutum, quod si exquisite sciri non potest, neque

scitur, quando cetera signa, signorum gradus, & minuta ingrediuntur.



PLANETAE ET RADIATIONES IN  
CAPRICORNI DODECATEMORIO.



Creavit illis scientiam spiritus, & sensu implevit cor eorum,  
& mala, & bona ostendit illis. Eccl. 17.

*Directiones, & profectioes fieri, & ad stellas fixas.*

**C**VM directiones fiant non solum ad planetas, & eorum aspectus, & ad nonnullas stellas fixas sic, & profectioes fieri possunt: quãobrem si in signorum rotulis maiores stellas inscripseris, & illas præsertim, quæ non procul absunt ab ecliptica, progressiones ad illas facere poteris.

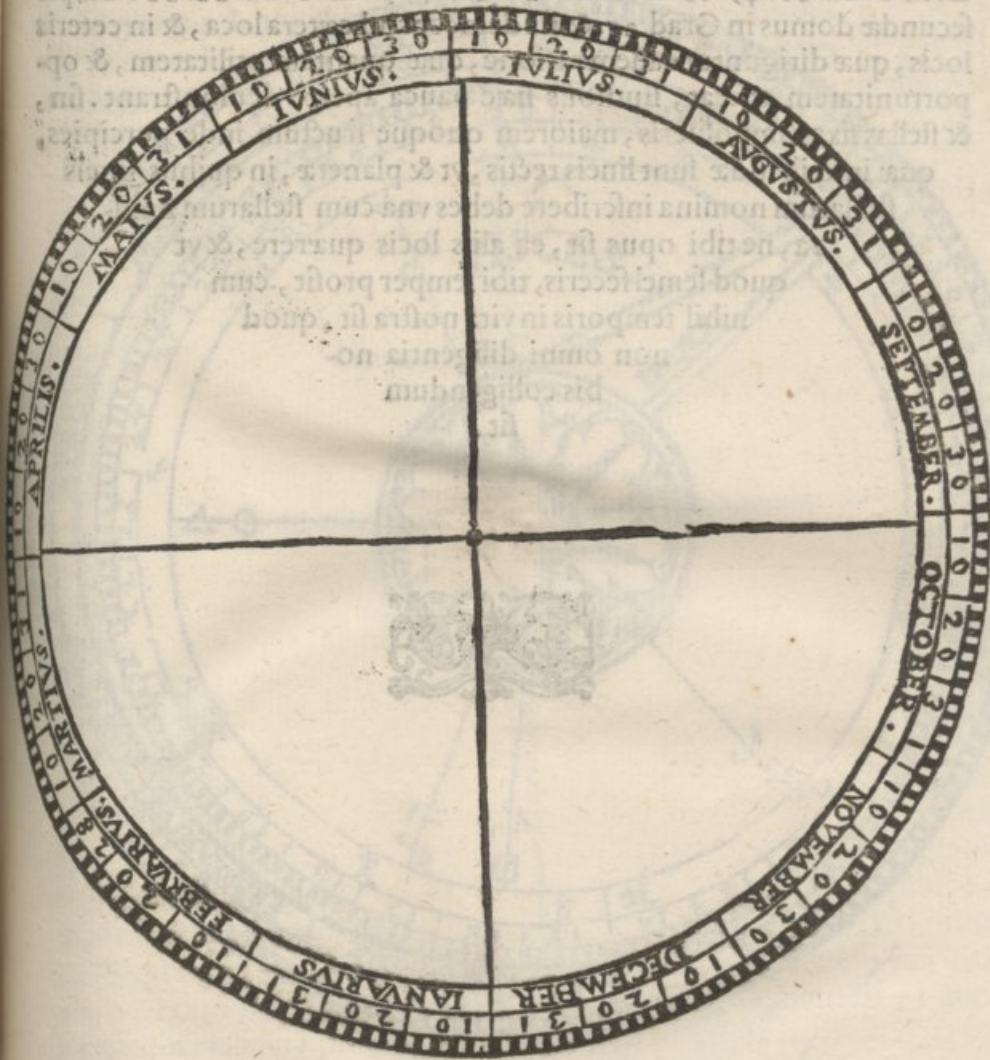
*Quam utilitatem præterea afferant hæ rotulæ.*

**E**Runt tibi præterea hæ rotulæ quædam memoria, quæ te docebit ad quæ loca tibi directiones faciendæ sint, vt exempli gratia, vellem facere directiones ascendentis ad promissores sequentes, & video in superiori exemplo. Ascendentem esse in Gradu 11. 28<sup>i</sup>. V. inquiri in illa tabula loca, ad quæ ascendens dirigendus sit,



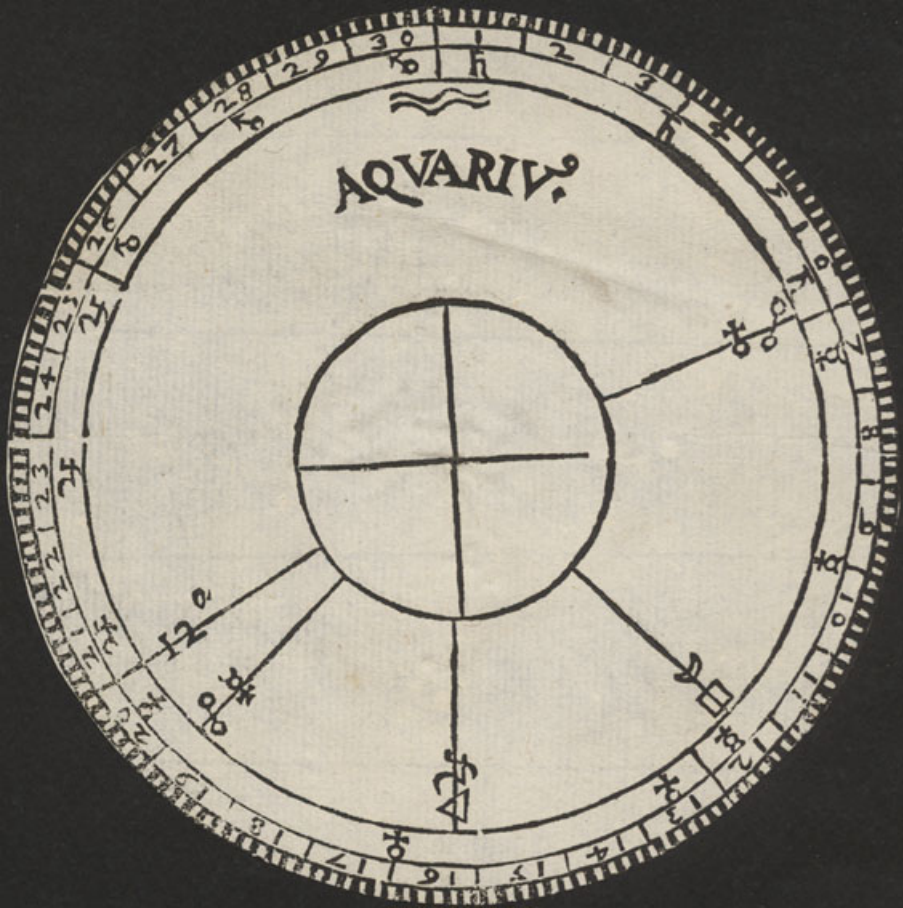


PLANETAE ET RADIATIONES IN  
AQVARIII DODECATEMORIO.

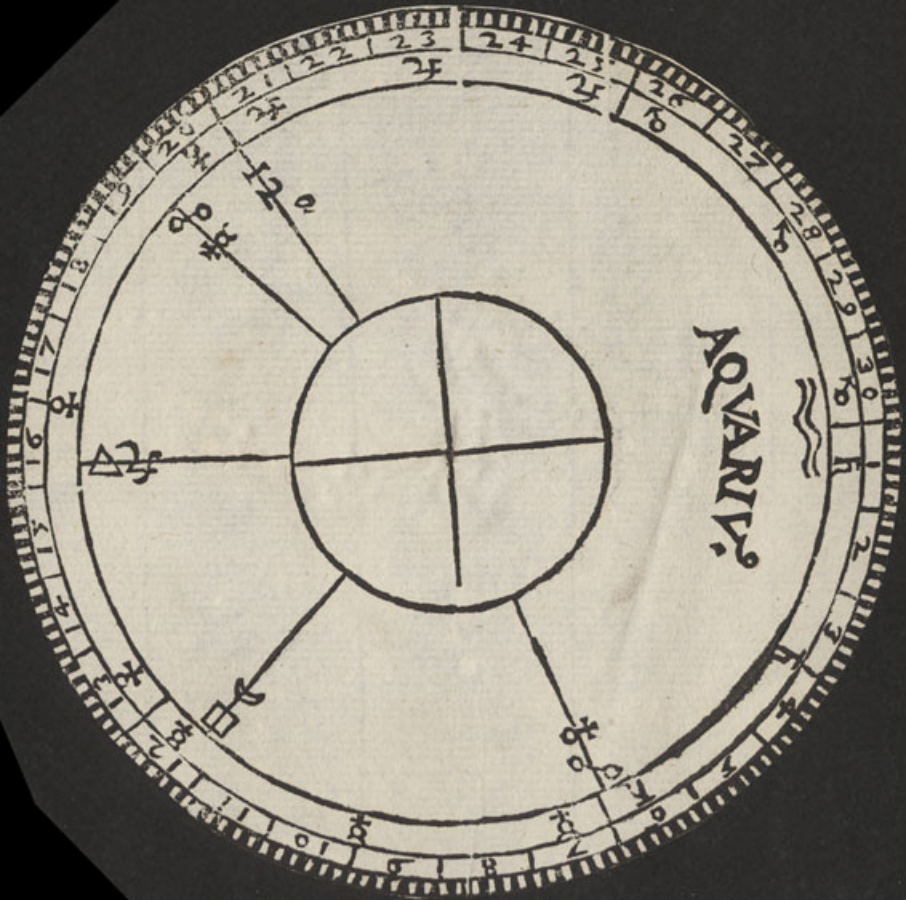


Expectauimus lucem, & ecce tenebrae.

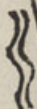
Isai. 59.



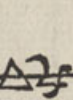




AQUARIUS



25



& mihi occurrit primum term. ♀ in gradus 15. initio, deinde Δ ♀ in Grad. 18. 49'. & in Grad. 21. term. ♂ in Grad. 22. 22'. □. ☉. in Grad. 26. term. ♄, & in Grad. 1. ☽. term. ♀, in Gra. 4. 54'. □. ♀. in Grad. 8. term. ♀. Grad. 11. 28. ♀. ☉. in Grad. 15. 15'. term. ♃. in Grad. 16. 34'. Δ. ♄. & ♀. □. in Grad. 18. 49. ♄. in Grad. 20. 16. \*. ☉. in Grad. 22. 22'. Cuspis secundæ domus in Grad. 25. & ita deinceps ad cætera loca, & in ceteris locis, quæ diriguntur eadem ratione, quæ quantam vtilitatem, & oportunitatem afferat, studiosis hæc pauca apertè demonstrant. sin, & stellas fixas imposueris, maiorem quoque fructum inde percipies, quæ inscribendæ sunt lineis rectis, vt & planetæ, in quibus lineis stellarum nomina inscribere debes vnà cum stellarum natura, ne tibi opus sit, ea aliis locis quærere, & vt quod semel feceris, tibi semper profit, cum nihil temporis in vita nostra sit, quod non omni diligentia nobis colligendum sit.



Expeditur hinc, & ecce tenetur.

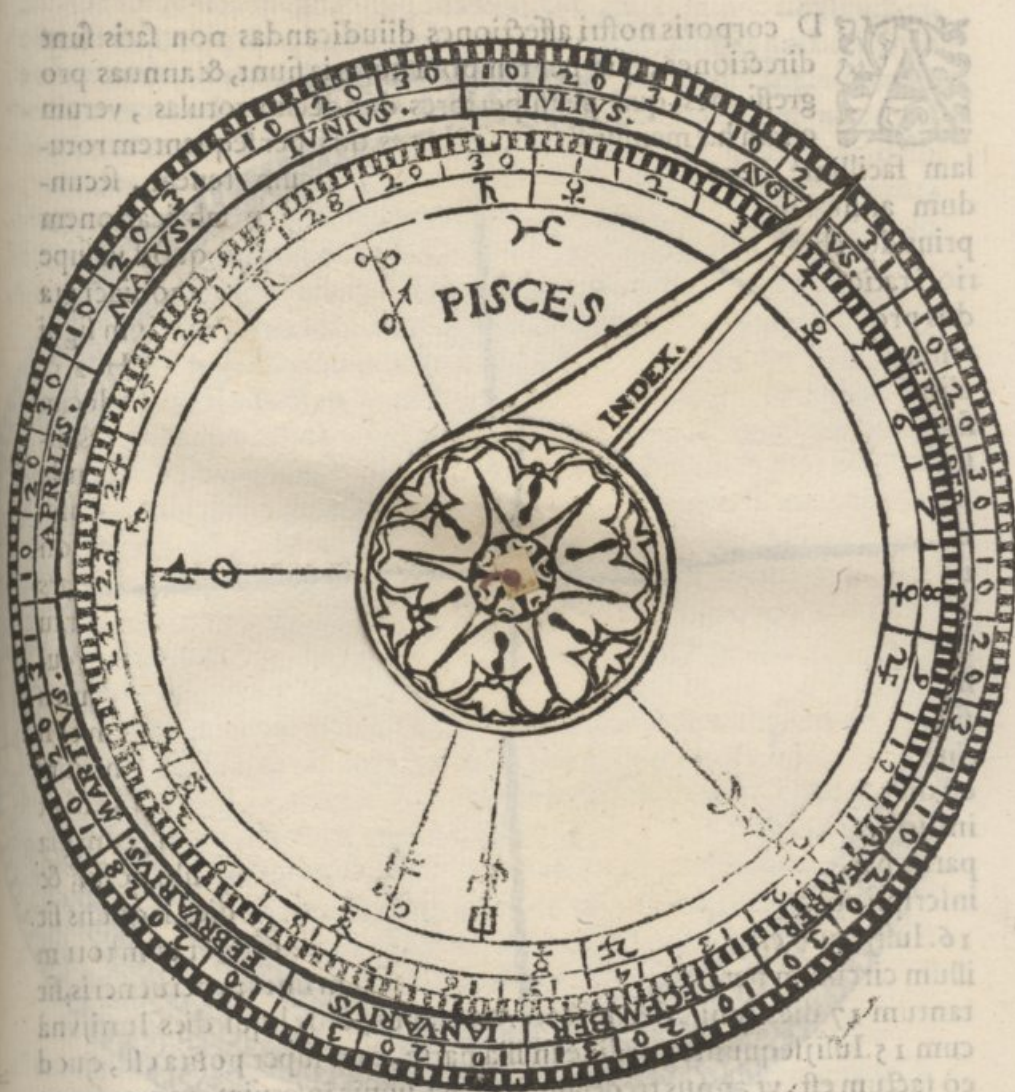
har. 29.

PLA-

De



PLANETAE ET RADIATIONES IN  
PISCIVM DODECATEMORIO.



Expectatio iustorum lætitia : spes autem impiorum  
peribit. Prou. 10.



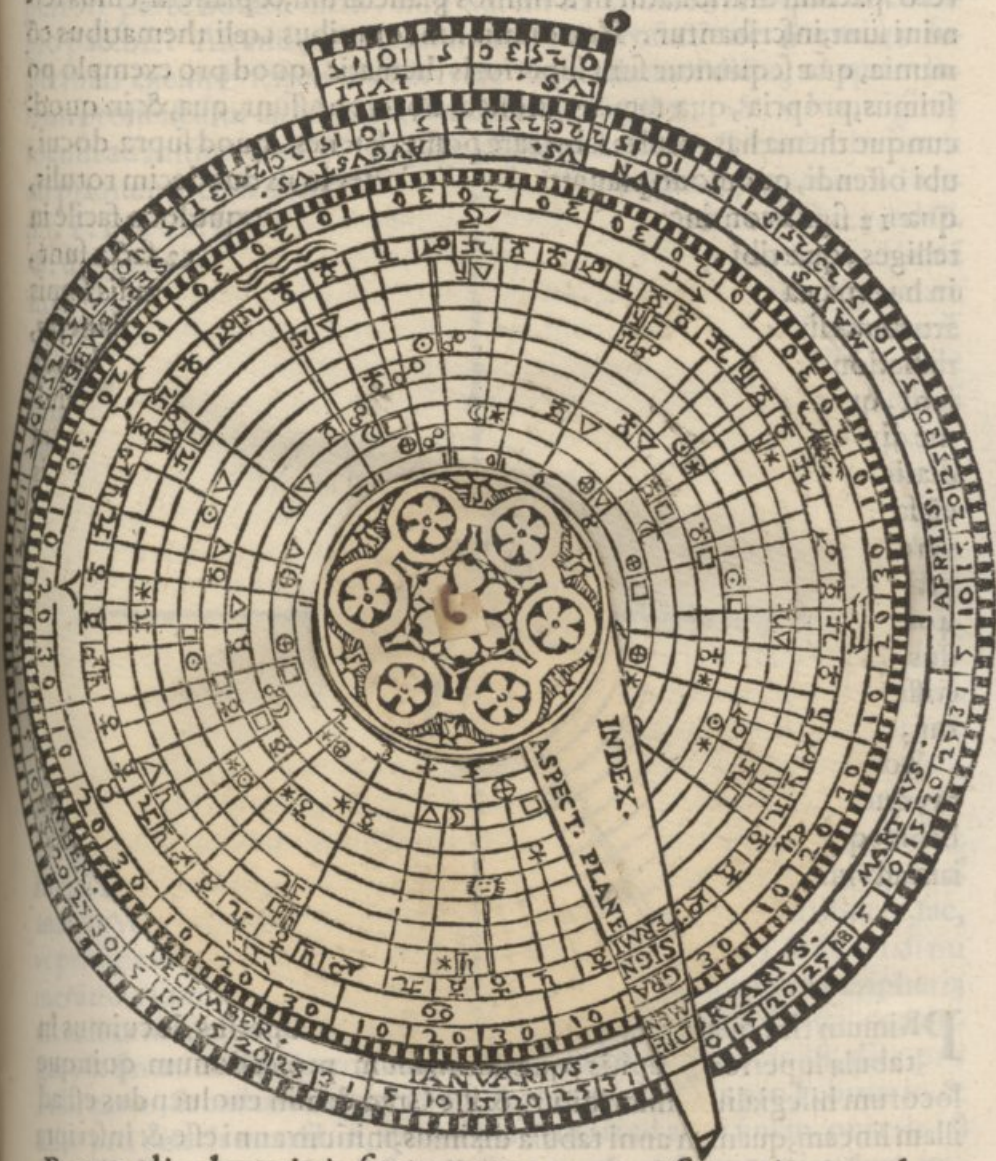
## DE MENSURIS PROGRESSIONIBVS.

Cap. VIII.

**A**D corporis nostri affectiones diiudicandas non satis sunt directiones, quæ per tempora horaria fiunt, & annuas progressiones, quæ per superiores duodecim rotulas, verum etiam hæ mensuræ profectioes, quæ per sequentem rotulam facillimè fiunt, licet directio primum locum teneat, secundum annua profectio, tertium mensura cuius rotæ fabricationem prius docebimus, deinde vsum. Illud igitur sciendum est, quod, vt superior ratione quolibet anno quinque loca hilegialia triginta zodiaci gradus progrediuntur, sic hac ratione progrediuntur vnus spatium signi vnus mensis tempore. et mensis est tantummodo dierum 28. H. 2. & aliquid amplius, vt quolibet anno quilibet ex quinque locis tredecim signa progrediatur. Annus igitur integer in tredecim æquas partes distribuendus est, & quælibet pars triginta zodiaci gradibus adscribenda est. Vt autem id commode fiet, hoc excogitauimus artificium, confecimus circulum, qui ex tredecim anni partibus duodecim contineret, quæ toti zodiaci circulo responderet, quæ vero pars decimæ tertiæ parti zodiaci vel potius illi, quæ in eodem circulo zodiaci prima fuerit, inseruiret, sustulimus e circulo, & super circulum posuimus, ita tamen, vt suum ordinem sequatur. Hoc fiet planius si figuram, quã infra posuimus inspexeris, illam scilicet, quæ annum continet. Hæc superiori cœli themati seruit, cuius thematis anni initium est die 15. Iulij, & posui in figura esse hoc die elapso, vt initium anni sit initio diei 16. illa igitur parua linea recta, quæ ligat circulum, cum illa parua parte, quam de annuo circulo subtraxi, & super circulo posui, & inscripsi, o, in circulo initium anni indicat, & primus dies sequens sit 16. Iulij, quo elapso sequuntur ceteri menses ordine ita, vt cum totum illum circulum percurreris, & iterum ad eandem lineam peruenieris, sit tantum 17. dies Iunij. decimus vero octauus, & reliqui dies Iunij vnâ cum 15. Iulij sequuntur ordine in illa parte, quæ super posita est, quod eò factum est, vt annus tredecim zodiaci signis inferuiat, vt mensura progressio postulat. Primæ rotulæ descriptione exposita, reliquum est, vt & secundam mobilem. f. & super primam positam describamus, & eius fabricationem exponamus. Primum fiat circulus ea magnitudine, quæ arcum primæ rotulæ expleat ad vnguem. in cuius limbo, quatuor lineæ ducendæ sunt, primum, & extremum spatium in 360. gradus diuicendus est,




MENSVRNAE PROGRESSIONES.



Breues dies hominis sunt, numerus mensium eius apud te  
 est constituisti terminos eius, qui præteriri non  
 poterunt. Iob 14.



est, secundum spacium in 36. spacia, ut quodlibet spacium decem gradus contineat, & in illis cellulis numeri inscribendi sunt 10. 20. 30. quo modo in figura cernis. tertium spacium diuiditur in 12. spacia, quæ duodecim signa complectantur, & nomina signorum inscribantur: Quartum verò spacium distribuatur in terminos planetarum, & planetæ, cuius termini sunt, inscribantur. Hæc omnia sunt omnibus cœli thematibus cœmunia, quæ sequuntur sunt superioris thematis, quod pro exemplo posuimus, propria, quæ tamen rationem docere possunt, quæ, & in quodcunque thema has rotulas fabricare possis. si tenes, quod supra docui, ubi ostendi, quomodo planetæ, & radiationes in iis duodecim rotulis, quæ 12. signa continent, inscribendæ erunt, hoc quoque loco facile intelliges, quæ tibi agenda sint. Quæcunque enim in illis 12. facta sunt, in hac vna, ea omnia tibi describenda sunt. illæ. n. singulæ singulis signis attributæ sunt. hæc autem totum continet zodiacum, omnes planetas, radiationes, & domus. quare hæc omnis suis zodiaci locis inscribenda sunt, quomodo in figura cernere est: At cum gradus in minuta minime diuisus sit, quod id paruum spacium minime patitur: cum tamen radiationes, & planetæ inscribis, eam debes adhibere diligentiam, vt oculis eum saltē in quatuor partes diuidas, & lineas ad eam partē dirigas: quæ vero numero minorū sit, proximior, vt si minuta fuerit 24. 25. 26. 30. ad gradus mediū lineā dirigas si 12.  14. 16. ad primā quartam si 35. 40. 42. 45. 50. ad secūdā quartā: si 55. 57. & ad finem penè gradus. Hac diligentia si vsus eris, non dubito, quin opus perfectissimum futurum sit. Super has autem rotulas cum index imponatur, nihil tibi opus erit eum fabricare, cum in libro eum perfectū habeas.

Rotula vero anni est superiori quidem themati solum accommodata, quod si illam ad aliud thema accommodare volueris, aliam infra habebis, quam facile tibi vtilem reddes, quo modo docturi sumus. sed iam ad vltimum pergamus.

*De huius figuræ vsu.*

**P**rimum tibi querenda est annua profectio, vt superius docuimus in tabula superioris capitis, quæ annualium profectio quinquę locorum hilegialium inscribitur, & ille Grad. & min. euoluendus est ad illam lineam, quam in anni tabula diximus, initium anni esse, & inscripta est, o, deinde firmanda est rotula zodiaci super rotulam anni aliquantulo ceræ, super quam firmatam euolue ad singulos planetas, & radiationes, & terminos, atque domos indicem, & tibi idem index ostendet  
in



in circulo anni diem, ad quem ille locus progredietur, hac cautione adhibita, vt vbi perueneris ad lineam, quam initium anni diximus, scias non esse expletum annum, sed adhuc restare illam particulam, quam super circulum posuimus ob id, vbi transferis illam lineam, debes in superiori parte notare diem, non autem in circulo, vt sequenti exemplo patebit. Ascendentis igitur mensuras profectioes si anni 49. superioris exempli scire volueris. vide in tabula ante dicta, ad quem locum proficiscatur ascendens, & videbis ad Grad.  $11.28^1$ . v hunc igitur locum ad initium anni, vt dictum est, accommoda, & euolue indicem ad primum locum obseruandum, & videbis primum peruenire ad term.  $\zeta$ . Die 18. Iulij, & 19. ad  $\ast$   $\psi$ . ad  $\Delta$   $\zeta$ . D. 23. ad ter.  $\sigma$  D. 25. ad  $\square$ . die 27. ad term. F. D. 29. & ita ad cetera loca deinceps vsque ad lineam inscriptam, o, ad quam vbi perueneris uidebis tum ascendens primam domum ingredi, quod accidit die 17. Iunij, die vero 20. eiusdem ad term.  $\zeta$ . & ita deinceps vsque ad finem illius arcus super circulum positi, qui de finit in diem 15. Iulij, & in Zodiaco in gradu  $11.28^1$ .  $\delta$ , qui locus est initium anni 50. ob id elapso anno 49. vt habeas profectioes quinquagesimi anni, hunc locum debes accommodare, & ad mouere ad lineam, quam initium anni fecimus, quo facto videbis initium anni in  $\odot$  contingere, deinde die 20. eiusdem mensis ad decimum secundam, & term.  $\psi$  deinde ad cetera loca deinceps, vt studentibus facile in figura patebit. Hac sint satis, vt huius figuræ vsu habeas, quod & p ceteris locis hilegicalibus sit dictum. Sed quoniam hac figura ad nihil aliud valet nisi, vt via fabricandi similem, & eius usum discas ex aliqua parte hoc onere te leuare volui. Quæcunque. n. omnibus celi positionibus communia sunt imprimenda curauimus, cuius prima pars, ea. s. quæ annu continere det hic intra est, quæ vero super ponenda est cum ceteris impressa est, quæ super alias figuras ponendæ sunt. Continent hac rotula omnes anni dies 365. scilicet initium tui anni semper esse debet ab illa linea, quæ inscripta est, o, ponamus te velle in has rotulas celi positum diei 10. Ianuarij distribuere, fac, vt primus dies ab illa linea sit dies 10. Ianuarij, deinde 11. sinistorsis numerando vsque ad finem mensis vbi linea recta est ducenda a peripheria circuli centrum versus, quæ omnes lineas ductas circulariter contingat, & finem mensis aperte indicet, quo facto numerabis 28. dies pro Febuario, & eadem ratione aliam lineam inscriberis pro Febuario, & alias pro ceteris mensibus, quoad perueneris ad anni finem, qui erit, cum perueneris numerando ad finem illius arcus, qui super circulum positus est, si quibuslibet decem diebus mensis, 10. & 11. in fine mensium, qui habent 31. dies, & Februarij in fine 8. inscriberis lineas, &



numerus vt nos fecimus in superiori figura perfecta non incommodum erit. quo modo vero planetae, & radiationes sint inscribendae in rotula zodiaci, quam super hanc ponere debes, facile est tibi discere ex iis, quae diximus in superiores duodecim rotulas. Nam hic habes zodiaci diuisionem in signa, & gradus, & planetarum terminos, hic omnia sunt inscripta praeter domos radiationes, atque planetas, quod non communia, sed propria sunt.

vt igitur diligentia, & ha

bebis promptuarium

accommodatissi

imum ad id,

quod di

ctum

est.





ROTVLA INSERVIENS PROGRESSIONI-  
BUS MENSVRNIS QVINQVE LOCORVM  
HILEGTEALIVM NON PERFECTA.



Omnia quæcunque faciet prosperabuntur vir iustus, cuius vo-  
luntas in lege Domini meditabitur die, ac nocte. Psal 1.

Ee 2 QVAE



QVAE SIGNA QVIBVS NOSTRI CORPORIS  
membris dominantur. Cap. VIII.



VM in centum Aphorismis sit scriptum: Ne tangas mēbrū ferro Luna existente in signo, quod illi mēbro dominatur quod & medici Astrologi confirmant. itemq; cū dicat Marcus Ficinus cum aliquam partē corporis purgare vis, caue ne planeta illi membro dominans sit fortis, neque sit in eius hora: signū tamen dominans illi membro facito ascendens, & fortunatum, vel Luna in eo sit, volui & hoc loco hęc membra, & signa illis dominantia ante oculos eorum ponere, qui veritatis studiosi sunt, vt absque labore, vnico intuitu id cernere possint. Hęc figura pro quodam artificiali memoria vtī possumus: omnia n. lineis, & figuris intuentium oculis trahi non possunt, quæ tamen cernuntur, quæ cerni non possunt facile nobis in mentem perducunt: præsertim si hęc diligenter attenderis, videlicet Arietem præesse capiti, atque faciei, Taurum collo, Geminos brachiis, atque humeris, Cancrum pectori, pulmonibus, stomacho, Leonem cordi, & ventriculo, atque iecori, & dorso, & costis posterioribus, Virginem intestinis, & fundo stomachi, Libram renibus, & femori, atque natibus: Scorpionem genitalibus, vuluæ, matrici, & ano: Sagittarium femori, atque subinguinibus: Capricornum genibus: Aquarium cruribus, & tibibusq;: Pisces pedibus, quæ omnia licet (vt dictum est) in hac figura descriptæ non sint, quæ tamen cernuntur satis sunt, quæ tibi ceterorum memoriam excitent. Eadēq; ratione nostrum corpus in duodecim cœli domos distributum est. vt prima domus habeat caput, oculos, faciem, aures, polipum, orisq; fœtorem. Secunda domus collum, guttur, glandulas: Tertia, humeros, brachia, manus. Quarta pectus, pulmones, Isophagum, splenē: Quinta stomachum, hepar, cor, nervos, latera dorsum: Sexta, inferiorem ventrem cum intestinis, colum vsque ad podicem: Septima ab umbilico vsque ad clunes cum iliis, femoribus, renibus, & lumbis. Octaua vesicam, pectinem, genitalia, spinam dorsii, ileon tenasimon, stranguriam, calculum, hemorrhoidas: Nona cauam hepatis, coxarum medietatem cum clune: Decima coxarum partem inferiorem, & genua: Vndecima crura vsque ad talos. Duodecima pedes cum podagra. Quæ omnia consideranda sunt, vt morbos præuidere, ac curare possis.



SIGNA HVMANI CORPORIS PARTIBVS  
DOMINANTIA.



Omnes homines terra, & cinis. Eccl. 17.

DE



## DE DIEBUS CRITICIS. CAP. IX.

**D**IES critici, vel decretorij quem vsum apud medicos habeant ipsi medici sibi testes sunt. omnesq; eos sibi diligenter obseruandos esse fatentur. De illorum autem causis multa senserunt, quæ neque ego disputare mihi proposui, sed Astrologorum solum opiniones in medium asferre, & per rotulas ante oculos ponere. vt hac quoque in re oculorum rationem habeamus per quos plurima discere contingit Philosopho auctore. Illud igitur sit compertum omnibus, quod quilibet in se experiri potest, quod nostra corpora a Lunæ corporis varijs affectionibus afficiuntur ita, vt nulla alia causa præexistente in nobis multas affectiones sentiamus. Quis Luna cum Ioue existente suum corpus magis, quam aliis temporibus valere non sentit? quis non male afficitur in coniunctione cum Sole præsertim cum homo est ita animo soluto, & libero, vt id animaduertere possit? Luna. n. est tamquam speculum, quod omnium planetarum lumina a se depellens in nos iaculatur, propter hanc causam venatricem Dianam poetæ fingunt, eamq; suis sagittis homines occidere per sepe tradit Homerus. At hoc in promptu ita est, vt argumentis non egeat: sensibus. n. patet. Quorsum igitur hæc? vt intelligas verisimile esse, vt in morbum ad salutem, tum ad perniciem Lunæ affectiones maxime conducant. Nam si pro humore peccante pugnat ad mortem, si pro contrario ad salutem conducit. idq; ratione naturali. Nam qui in ceteris rebus facit naturam claudicare, in his quoque vel maxime cum vult naturalium rerum ordinem peruertit, ac mutat: Natura enim illius non Domina, sed ministra est, & fidelis, cum nihil agat, nisi quod ab illo mandatum est, & ab illius iussu ne lacum quidem vnguem aberrat. Vt plurimum tamen permittit, & vult, vt quæ ab initio naturali ordine disposuit, ea sic procedant, ac progrediantur. ob id videmus ignem comburere, licet Dei iussu tres iudeorum pueros non combusserit, aquam fluere licet eiusdem mandato steterit in exitu Israel de Aegypto, & in ceteris eodem modo. His igitur ita constitutis, illud etiam addendum est, quod licet Lunæ effectus magis sensibus pateat, quam cæterorum planetarum, ac stellarum. vnâ tamen concurrunt. omnia enim cœlestia corpora luminis participantia eodem lumine in hæc inferiora agunt, agunt & motu, & influxu. Luna tamen cum omnium horum luminum sit terris citima in nos vt dictum est, tamquam speculum aliorum radios amittit, Stellæ tamen & ipsæ in hæc inferiora suos amittunt radios, & ea suo motu alia ratione mouent,



moment, & in ea influunt, ac afficiunt. Hæc autem omnia non eadem ratione in omnibus, & in singulis operantur. singuli enim homines cū prope singulos corporis habitus fortiti sint, quod alteri prodest, alter obesse necesse est. Nam contraria contrariis curantur, & similia similibus conseruantur: quod tamen ipsum nonnunquam ex accidenti contraria ratione se habere potest, vt. s. calor calorem perdat, & frigefaciat, & frigus adurat, & calor frigidate conseruetur, & frigus calore augeatur. Nemini igitur mirum uideri debet, si prædictionibus de hominum morbis non semper respondent euentus: præsertim cum qui prædicat non omnia animaduertit, quæ animaduertenda sunt, non solum non omnes diligenter inuestigans causas, sed qui effectus in illo subiecto ita affecto, in tali loco posito, in tali tempore, in tali ætate, & cæteris huiusmodi, ab illis causis fieri possunt: sed ad rem redeamus.

Illud quoque sciendum est, quòd Luna non solum a Planetarum radiis, & coitu vario modo afficitur ratione planetarum, & radiationum, sed ratione signi, in quo reperitur, & loci, vbi cum Sole iuncta est: tunc enim pene nouas sortitur qualitates, & noua natura induitur. Quod ipsum vulgo comprobatur, cum ferant hæc Luna est Aprilis, illa fuit Martij, quippe quæ naturam signi retineat, in quo Solis, & Lunæ facta fuit coniunctio.

Præterea quemadmodum Solis, & cæterarum planetarum radios in nos amittit ita, et stellarum fixarum earum præsertim, quæ non multum ab eclipica declinant, vt suo motu cum illis aliquando coniungatur. ob id in quinto libro de Stellis fixis copiosissime agitur. Diligens igitur medicus hæc omnia diligenter animaduertat antequam ad dies criticos accedat, & quidquam ex eis pronunciet, tum ne cuius vitæ ratione reddat, & negligentia pœnam luat, tum vt in terris eam famam consequatur, qua suus Esculapius in numerum Deorum relatus est, & Apollinis filius est habitus. His igitur præmissis rem ipsam aggrediamur.

Triplicem Astrologorum sententiam de diebus criticis animaduerti, & duplicem figuram, qua dies critici cognoscantur constituunt. alij n. figuram ex 16 angulis per zodiacum distributam constituunt, & iuxta affectiones angulorum diiudicant; alij verò quadratos oppositionem, sextiles, & trinos, ad locum in quo fuerat decubitus tempore, vel primo morbi insultu obseruandos existimant. Alij non hæc solum, sed quotidianos Lunæ congressus, & aspectus intuentes censent. De figura igitur primum 16. singulorum agam. Obseruant diligenter horam decubitus, vel inuasionis morbi tempus, & locum Lunæ in zodiaco inquirunt, & figuram constituunt eo tempore ex sexdecim angulis, qui  
 aquæ

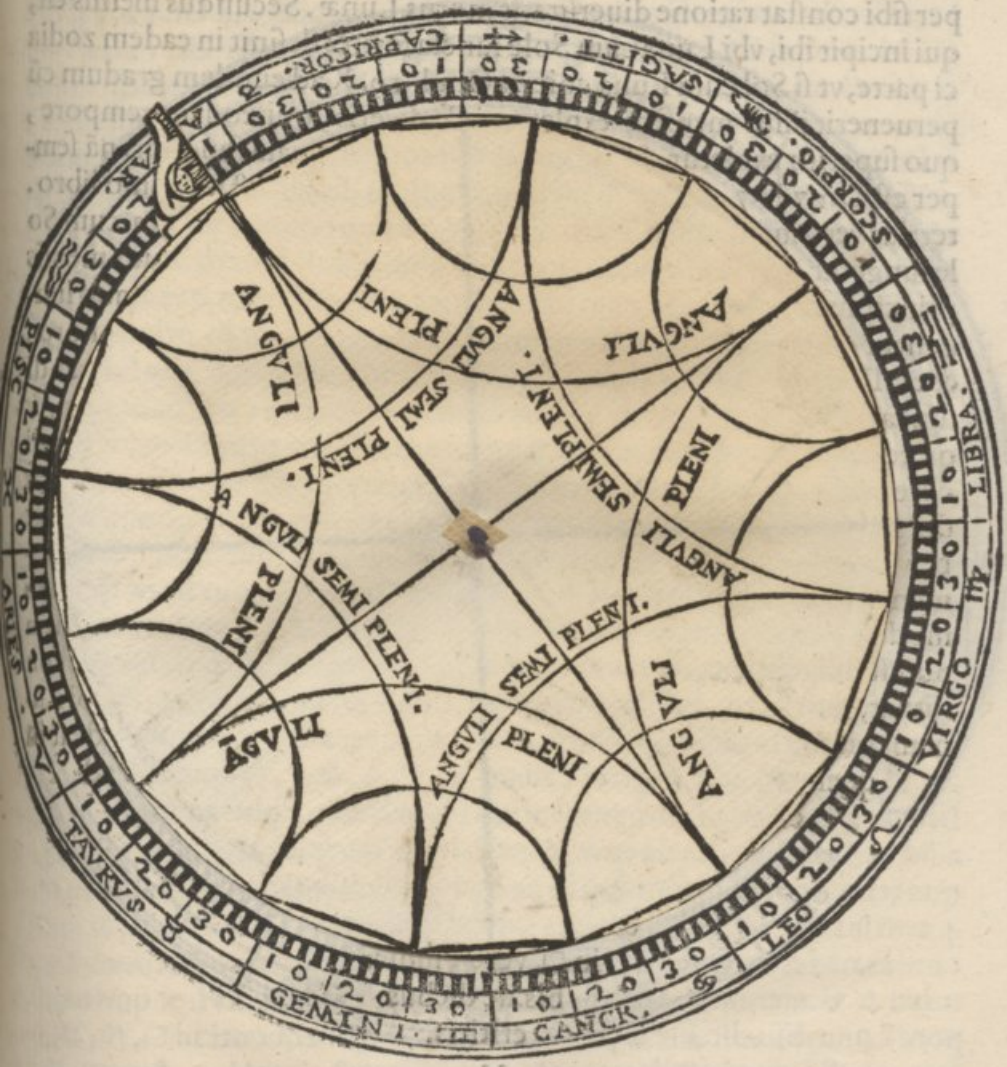


æque a se inuicem distent gradus . 22. cum dimidio , & singulorum angulorum affectiones ratione planetarum animaduertunt , & secundum illas de diebus criticis diiudicat . ita tamen , vt vno in Lunæ mense quatuor tantummodo dies criticos constituent : ceteros vero vel indiciosos , vel prouocatorios angulos plenos decretorios , semiplenos , qui inter illos medij sunt indiciarios , & qui inter vtrosq; sunt , & dicuntur diuidiatos semiplenos prouocatorios appellant . Quo verò modo hi distribuantur , in sequenti figura inspicias . Quæ omnibus ægrotis inscribere potest , hac cautione adhibita , vt cognito loco Lunæ morbi initio ibidem collocetur ille angulus plenus vbi Luna in superiori figura depicta est , & inspiciatur totus zodiacus , & animaduertatur , quo loco singuli anguli cadant . & ephemeridibus adhibitis animaduertatur quando Luna in iisdem angulis futura sit , & quo modo eo tēpore affecta erit , & iuxta illam affectionem de diebus criticis , indicatiuis , atque prouocatoriis , iudicabis . Rem ipsam exemplis illustremus . Quis ægrotare cepit die primo Ianuarij 1587. circa meridiem ex ephemeride video Lunam esse in Grad. 2. 19'. ☽ super hunc gradum in superiori rotula colloco illum angulum in quo ☽ est . & video deinde in quem zodiaci locum cadant singuli anguli , qui in rotula mobili descripti sunt : quod vt facilius fiat firmanda est rotula aliquantulo ceræ , ne loco moueatur . Videndum est deinde , quo modo illi anguli sint affecti per planetas & stellas fixas etiam , præsertim , quæ cum planetis iungi possunt . Hoc fiat per ephemerides , in quibus video gradum 25. ☽ in quem primus angulus cadit circa decimam noctis diei secundi , hoc est ad quem angulum illa hora Luna peruenit : Tunc male affici video ab ☽ ♄ , & paulo post a ☽ ♃ : quo tempore male afficietur ægrotus . Quod verò attinet ad stellas fixas tū ex ephemeridibus , tum ex sequētib; libris nostro fufius colligere poteris quod de hoc angulo dictum est , id & de ceteris dictum intelligatur . Qua vero ratione ex his iudicandum sit , non est huius nostri instituti tractare , qui hunc Dei librum tantummodo legendi rationem nō autem intelligendi tradimus .

Hæc 16. angulorum figura colligitur ex ceniloquio , & à multis probatur , præsertim ab Augustino Nipho Suesiano philosopho , Medico , & Astrologo præstantissimo , improbatum tamen a Friderico Chrisogoro medico pariter , & Astrologo peritissimo , & aspectus tantummodo ☽ , ☽ , & \* probantur quippe , qui tantum operentur in ægrotis , cum eum locum respicit Luna , in qua erat , cum ægrotus in morbum incidit , quæ figura sit , vt in sequenti apparet , quam tamē antequam describamus i lud de medicinali mense intelligendum est . Medicinalis mēsis triplex est . primus est ,



# FIGVRA SEXDECIM ANGVLORVM PRO DIEBVS CRITICIS.



Honora medicum propter necessitatem : etenim illum creavit altissimus. Eccl. 38.

Ff

FIGVRA



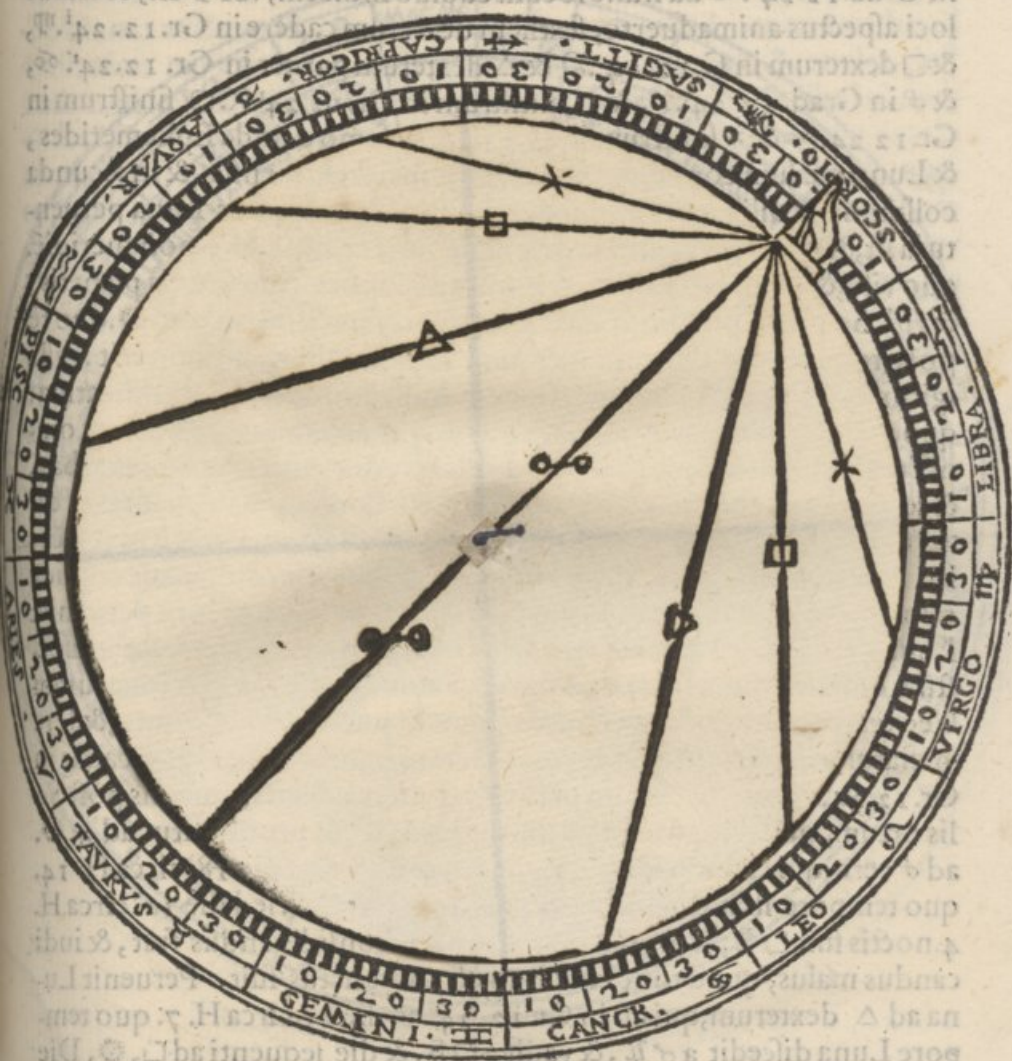
est, primus est, cuius principium sumit in eo loco, vbi Luna erat, cum quis ægrotare cœpit, & perdurat dum Luna per rotum zodiacum percurrentis ad eundem locum peruenit, & hic est, per quem dies decretorij fiunt, & antequam fiant peritus medicus præuidet, atque prædicit. Hic autem fit, vt plurimum diebus 27.H.8. quod tamen tempus non se per sibi constat ratione diuersitatis motus Lunæ. Secundus mensis est, qui incipit ibi, vbi Luna cum Sole iuncta fuit, & definit in eadem zodiaci parte, vt si Sol cum Luna coierit Grad. 10. X ad eundem gradum cū peruenierit illius mensem expletum esse dixeris, qui eodem tempore, quo superior expletur, & hic magis sibi constat, quam superior. nā semper est D. 27.H.7. 43<sup>i</sup>. 7<sup>ii</sup>. & mēsis periodicus dictus est in primo libro. tertius vero mensis est a Solis, & Lunæ coitione quoad iterum cum Sole iungetur, vt si iuncti fuerit hodie in Grad. 18. 7 hic erit huius mensis principium, & finis etit cum peruenierit Luna ad Solem, qui ambo iungentur circa Gr. 18. ∞ & hic mensis sinodicus dicitur in primo libro, & est Dierum 29.Ho. 1 2.44<sup>i</sup>. 3<sup>ii</sup>. Hi tres menses diligenter considerandi sunt a perito medico, vt Apollinis filius, hoc est verus vates habeatur, & quæcūque prouidenda sunt pro ægrotorum salute præuidere, ac prouidere possit. Quod vt diligenter facere possit omnem adhibeat diligentiam, vt thema. rite hora inuasionis morbi constituat. & per trutinam Hermetis verum ascendens inueniat. Sciat tamen Medicus, quod non multum interest hęc in re vnus horæ spacium modo Luna terminum non mutet. Adhibeat tamen quàm maximam potest diligentiam, vt verum tempus habeat, & verum Lunę locum constituat, quo facto, in sequenti rotula Lunæ locum inueniat, & ibi Lunam, quæ in mobili circulo est, collocet, & cera firmet. deinde videat in quem locum zodiaci cadant \* . □ . Δ . & ϕ , & quando ad ea loca Luna peruentura sit, videat in Ephemeride vnā cum planetis ea loca respicientibus, vel in iis locis versantibus, & iuxta Lunę affectiones in □ , vel ϕ , iudicabis. de diebus criticis.



FIGVRA



FIGURA PRO DIEBUS DECRETORIIS.



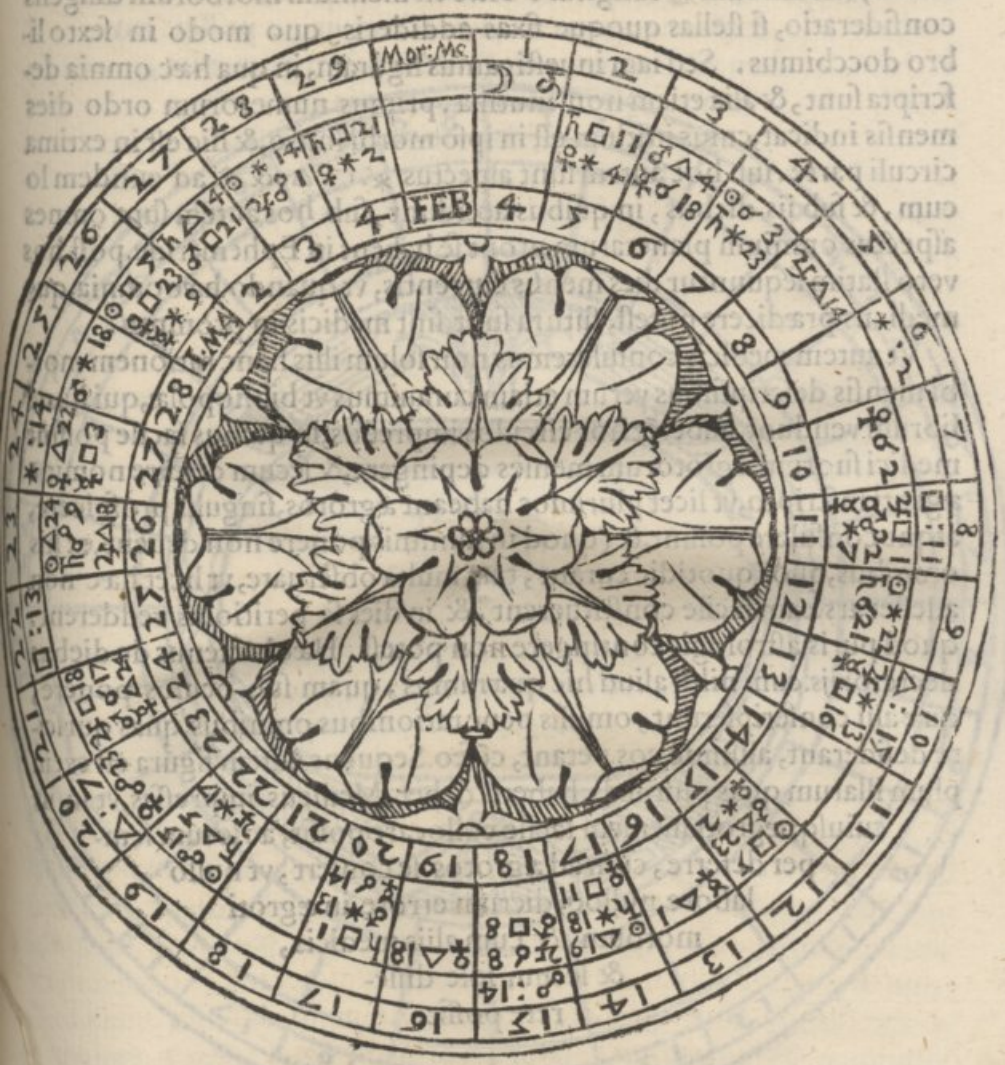
Disciplina medici exaltabit caput illius, & in conspectu  
magnatorum collaudabitur. Eccl. 38.



Aliquod iam exemplum in medium afferamus, vt res illustrior fiat, & Medici habeant facilem rationem ad hanc rem intelligendam. Quis agrotare coepit die 4. Ianuarij 1587. H. 14. primum ritè celeste thema erigo, vt superius docuimus: planetas impono, & Lunā esse perspicio in Grad. 12. 24<sup>i</sup>. ☾ ad hunc locum euoluo indicem, vbi ☽ est, & eiusdē loci aspectus animaduerto, sextilem dexterum cadere in Gr. 12. 24<sup>i</sup>. ♀, & ☐ dexterum in Gr. 12. 24. ♁ & △ dexterum pariter in Gr. 12. 24<sup>i</sup>. ☿, & ♀ in Grad. 12. 24<sup>i</sup>. ☿, & △, sinistrum in Gr. 12. 24<sup>i</sup>. ☒. ☐ sinistrum in Gr. 12. 24. ☾ & \* sinistrum in Gr. 12. 24. ♁. sumo deinde Ephemerides, & Lunæ cursum considero, qui est in prima facie mensis, & in secunda collumna, & diligenter inquirō, quo die ad hos aspectus Luna peruentura sit, & video peruenturam esse ad \* sinistrū die 8. H. 2. post meridiē. quo viso, & cognito considero Lunæ affectiones cum ceteris planetis, & videbo paulo post futuram esse Lunę coniunctionem cum ☽. quo tēpore reliquorum duorum mensium medicinalium initium erit. iusta igitur hanc malā Lunæ affectionem iudicato de hac die indicatiua: quod vt recorderis melius, velim pro singulis agrotis seorsim hæc omnia ex scribas, vt in sequenti figura videbis, & agroti nomen inscribas, & tecum feras cum te ad agrotos conferas, vt vno intuitu cer nere possis, quæcunque ratione ☽ cœli ad illum agrotū pertinet, sed iā ad propositum reuertamur, & reliquos aspectus consideramus. ☐ sinistrum cum cadat in Gr. 12. 24<sup>i</sup>. ☾ ad illum locū perueniet Luna die 11. H. 10. noctis, quo tempore Luna platicè respiciet \* aspectu h qui dies cum critica sit diligenter animaduertenda est. & naturam h eo tempore recepturam credendum est, cum sit in ☾. h. signo, & h respiciatur, licet non malo aspectu. △ autem pariter sinister cum cadat in Gr. 12. 24. ☒. ad eum locum peruenit ☽ die 13. eiusdem mensis post Solis ortum, quo tempore Luna discedit a △. ♃. & proficiscitur ad \* ☽. ad ♀ vero, qui cadit in Gr. 12. 24<sup>i</sup>. ☿ peruenit Luna die 18. circa H. 14. quo tempore ibat ☽ ad \*. ♀. & paulo post ad ☐ ♀. sed die 16. circa H. 4. noctis fuit ☐ ☽, & ☽, qui aspectus etiam considerandus fuit, & iudicandus malus, quod tunc cum Luna h coniunctus fuit. Peruenit Luna ad △ dexterum, qui est in Gr. 12. 24. ☿ die 23. circa H. 7. quo tempore Luna discedit a ♀ ♃, & vadit a ☐ h. & die sequenti ad ☐, ☽, Die vero 25. est Luna in ☐ dextero, & dies critica est circa H. 13. & tunc discedit ☽ a \* ☿. die 27. circa ☽ ortum Luna est in \* dextero discedens a \* ♃ & proficiscitur ad ♀ ♀, & die 24. fuit ♀ ad ☽. Die vero ultimo eiusdem mensis ☽ fuit eodē loco, vbi fuit initio morbi, idq; paulo post meridiem, cū paulo ante fuerit ☐ ☽, & ☽. cum △ platico ♃. Hic est primi mensis



MORBI MENSIVM FIGVRA.



Altissimus creavit de terra medicinam, & uir prudens  
 non abhorrebit illam. Eccl. 38.

FIGVRA



mensis cursus, & magis cognitione dignus, cui adendum est, & aliud tēpus, vt reliquos menses conficias. Nam videas, q̄ die 5. Februarij ☉ peruenit ad locum vbi superiori mense iuncta fuit cum Sole, & die 7. Februarij iterum cum ☉ iungitur. Hęc est mensium morborum diligens consideratio, si stellas quoque fixas addideris, quo modo in sexto libro docuimus. Sed iam inuestigamus figuram, in qua hęc omnia descripta sunt, & alia etiam non inutilia. primus numerorum ordo dies mensis indicat, cuius initium est in ipso morbi initio, & hic est in extrema circuli parte. sub hoc autem sunt aspectus \* . □ . Δ . & ♀ . ad eundem locum, & sub iis diebus, in quibus accidunt, sub hos autem sunt omnes aspectus omnium planetarum prout se habent in Ephemeride. post hos vero statim sequuntur dies mensis currentis, vt quando hęc omnia, quę medicus prædicere potest, futura sunt, sint medicis in promptu.

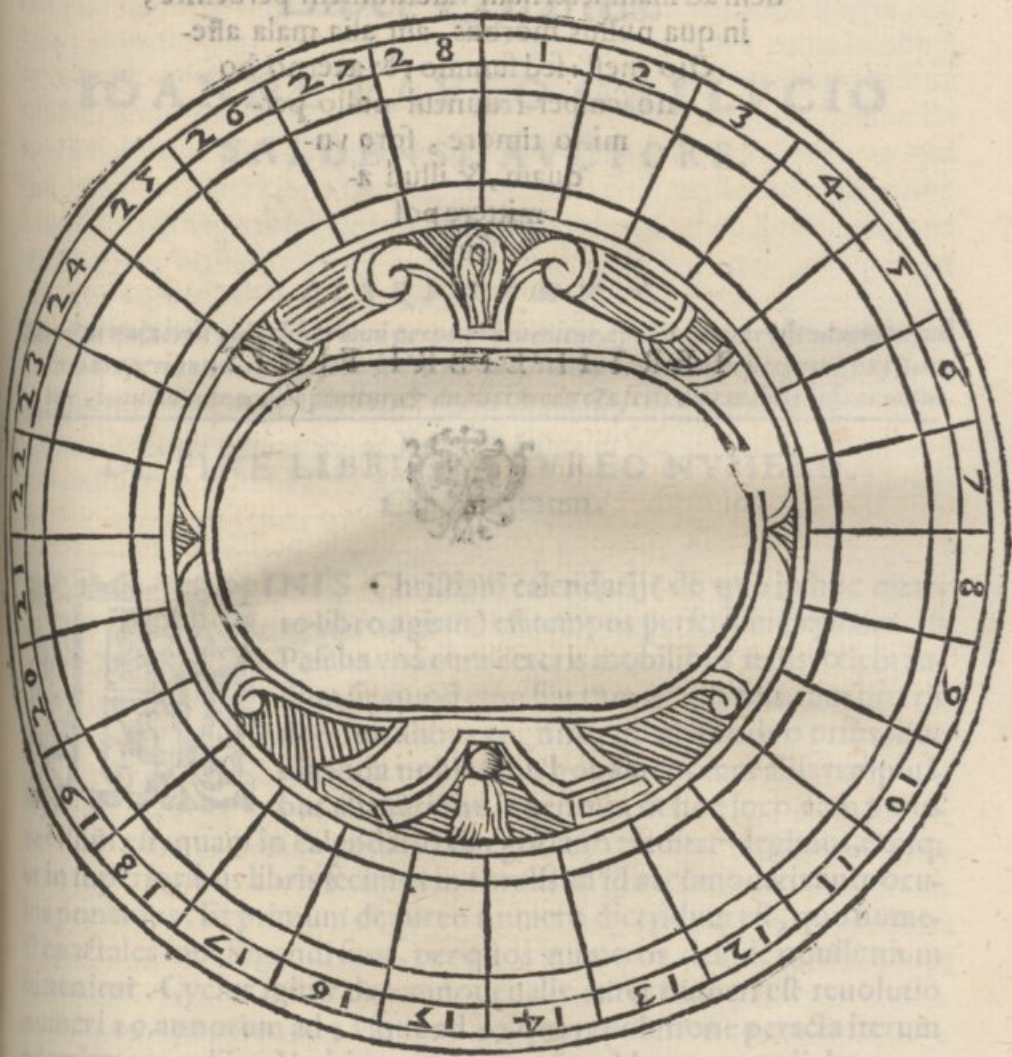
Vt autem medicis consuleremus non solum illis hanc rationem morbi mensis descripsimus verum etiam curauimus vt bibliopola, qui hunc librum vendunt, haberēt hos circulos impressos, in quibus facile possint medici suorum ægrotorum menses depingere, & secum deferre nomine ægroti inscripto, vt licet plurimos habeant ægrotos, singulis prospicere, atque consulere possint, & (quod in minimis ponere non debent, ex his omnibus, quos quotidie curant, tam multa obseruare, vt licet hęc non adesset ars. eam facile constituerent, & in dies se peritiores redderent. quod puris astrologis contingere non potest. Hęc hæctenus de diebus decretorijs. cum nihil aliud hic quæramus, quam sub oculos ponere, quę alii conscripserunt, omissis pene rationibus omnibus, quas qui scire desiderant, aliunde eos petant, cęleo. Sequens autem figura est exemplum illarum quas plurimas habere debet Medicus impressas, vt in iis cuiusq; ægroti mentem facile collocare possit, ac secum semper deferre, cum ad ægrotos se confert, vt nullo labore, nulloq; dierum errore in ægroti morbum, & cum alijs medicis, & secum ipse disferere possit.



FIGVRA



FIGURA MENSIS MORBI OMNIBVS  
COMMVNIS.



Noli diligere somnum, ne te ægestas opprimat. Prou.20.

Cum tempus, de quo in hoc libro multa verba fecimus me admoneat, iam tempus esse, in quo aliquantulum conquiescam, vt de se in sequenti libro alio quodammodo scribere possim. non scilicet quatenus ad corporum, sed vt ad animarum salutem pertinet, dum in terris, & his corporum vinculis versantur, vt possint tandem ad illam æternam valetudinem peruenire, in qua nullus morbus, aut alia mala affectio inest: sed summo, & æterno bono semper fruuntur nullo permisso timore, fore vquam, & illud amittere possint.

TERTII LIBRI FINIS.



Noli dilicere somnum, ne negligas optimas. Pro. 20.

THEATRI

FIGURA

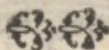


# THEATRUM MUNDI ET TEMPORIS.

## Liber Quartus.

IOANNE PAVLO GALLVCIO

SALOENSI AVCTORE.



LIBRI SUMMA.

*Aureus numerus cuiuslibet anni perpetui inuenitur, epacta pariter ostenduntur, noui  
luniarum reperiuntur, cyclus solaris describitur, litterae dominicales perpetuae explican-  
tur, in dictio ante oculos ponitur, & duplici modo omnes festi dies mobiles ostenduntur.*

DE FINE LIBRI, ET AVREO NUMERO.

Cap. Primum.



**R**INIS Christiani calendarij (de quo in hoc quar-  
to libro agitur) est tempus perscribere, quo sanctū  
Pascha vnā cum ceteris mobilibus festis celebra-  
ndum sit. quod cum fiat tum nouilunijs, tum litteris  
dominicalibus cognitis; ob id hæc duo prius inue-  
stiganda nobis sunt. hoc autem cum alijs temporibus  
alia ratione inuentum sit hoc loco, eam pone-  
re visum est, quam in calendario Gregoriano traditam legimus, eamq;  
vt in superioribus libris fecimus in rotulis ad id accommodatis ante ocu-  
los ponemus. Et primum de aureo numero dicendum est, quo nume-  
ri epactales inuestigandi sunt. per quos numeros deinde nouilunium  
inuenitur. Cyclus igitur decemnouenalis aurei numeri est reuolutio  
numeri 19. annorum ad 1. vsque ad 19. qua reuolutione peracta iterum  
ad unitatem reditur. Verbi gratia Anno 1577. Numerus cycli decemno-  
uennalis, qui dicitur Aureus est 1. Anno sequenti 1578. est 2. & ita deinceps  
in sequentibus annis vno semper amplius vsque ad 19. qui aureus  
numerus cadet in annū 1595. post quē iterum ad unitatem redeūdū est  
ita, & anno 1596. Aureus numerus sit rursus 1. & anno 1597. sit 2. &c.

G g quili-



quilibet autem annus aurei numeri terminatur in fine Decēbris, & in principio Ianuarij sequētis anni initiū sumit alius annus aurei numeri.

Vt hoc anno 1586. aureus numerus est 10. 1587. 11. & ita deinceps vsque ad finem numerorum 19 imo perpetuò debes quolibet anno sequenti rotula vti ita, vt semper sequenti cellula vtaris pro sequenti anno, vt post cellulam, in qua 10. numerus est debemus sequenti vti pro sequenti anno 1587. quæ 11. cōtinet, & ita in perpetuū, vt anno 1596. aureus numerus futurus sit. 1. 1597. 2. & ita deinceps. Huius autem aurei numeri ordinem habebis in limbo sequentis secundæ figuræ, ne idē sæpius repetamus. Sed quoniam valde laboriosum est, ac molestū tot annos in numerorum serie enumerare, eamq; toties repetere, donec ad annum, cuius Aureus numerus queritur, perueniatur: præsertim si annus propositus procul ab anno 1586. quo hæc scribuntur, vel potius excribuntur ex calēdario Gregoriano: absit cōstituta est sequens tabella, ex qua sine magno labore aureus numerus cuiuscunque anni tam antequam post hunc annum 1586. inuenietur hac arte.

Queratur annus propositus in tabula sequenti, & in parte interiori, qui omnes anni Domini sunt: sed ita, vt ad annum tuum vnum prius addas; qui si descriptus in ea fuerit, aureus numerus in eadem cellula, sed in parte exteriori circuli collocatus est. vt anno 100. fuit aureus numerus 12. anno 2000. futurus est 5. si vero annus propositus in tabula nō continetur, accipiatur annus in tabula contentus proxime minor vnā cum aureo numero respondente. Deinde sumantur in eadem tabula anni, qui supersunt, vnā cum aureo numero respondente, qui priori aureo numero inuento addatur, reiiciantur a composito numero 19. si reiici possunt, & tandem vnitas adiiciatur. Componetur .n. hac ratione Aureus numerus propositi anni. Quod si neque anni, qui supersunt in tabula reperiuntur, accipiendus erit rursus annus proxime minor, vnā cum eius aureo numero, qui priori aureo numero inuento adiiciendus est, & a composito numero reiiciendum 19. si reiici potest: idemq; faciendum erit cum reliquis annis, qui supersunt, donec omnes in tabula inueneris: Et tandem vltimo aureo numero ex aureis numeris in tabula repertis confecto reiectis prius 19. si reiici possunt, vt dictum est addenda vnitas. Conficietur enim hoc modo aureus numerus anni propositi. Quod si post additionem vnitatis numerus compositus fuerit 19. ita, vt detractis 19. nihil remaneat, erit aureus numerus 19.

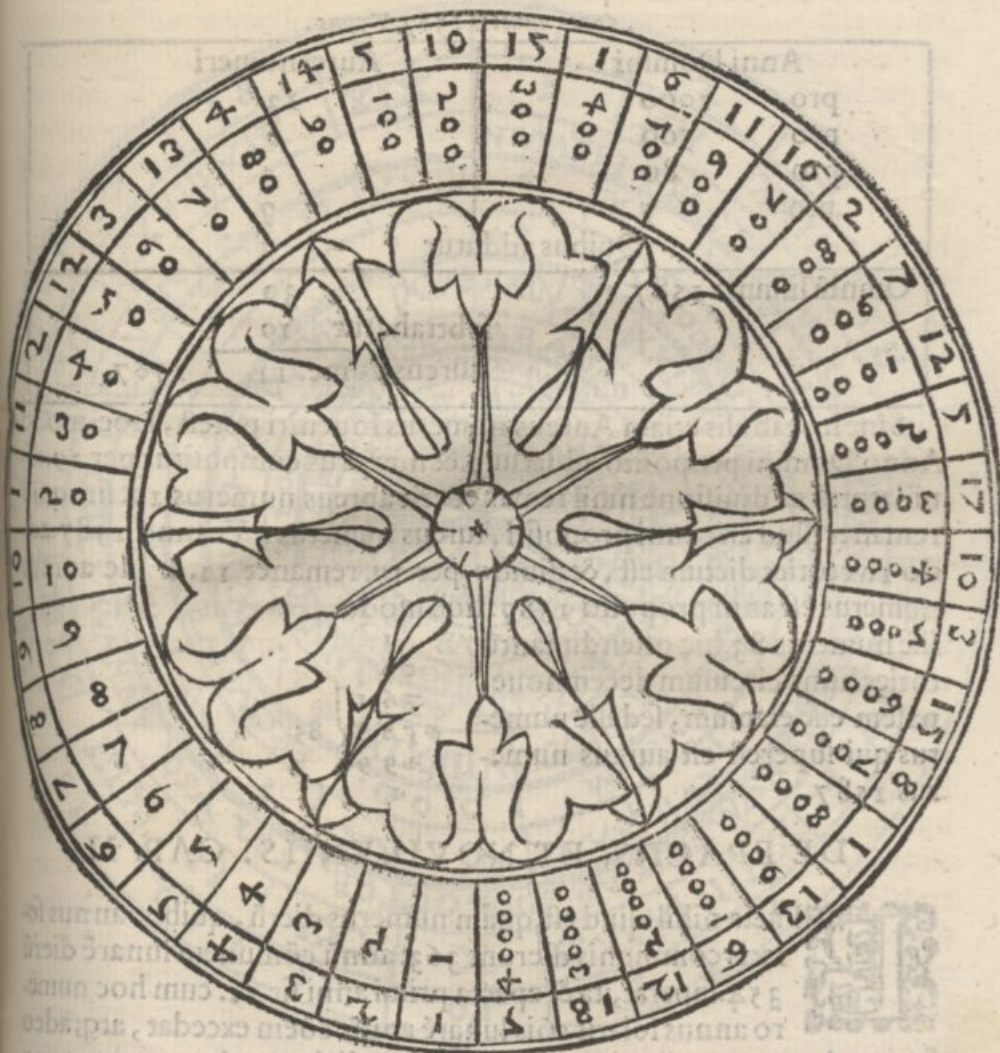
Exemplis res fiet illustrior. Quoniam hoc annus 1586. in tabula non reperitur, cuius aureus numerus scire cupio. sumendus est annus 1000. deinde 587. qui, quoniam in ea non continetur, capiendus est

iterum



TABVLA AD AVREVM NVMERVM  
CVIVSLIBET ANNI INVENIENDVM

Adde 1.



Nolite putare quoniam veni solvere legem, aut prophetas, non  
veni solvere legem sed adimplere. Math. 5.



iterum 500. in tabula proximè minor. postea 87. qui supersunt sumendi sunt in tabula: sed quoniam non reperiuntur; accipiendus est annus 80. in tabula proximè minor: postremo remanentes anni 7. sumendi sunt in tabula cum aureis numeris illis in suis cellulis exterioribus respondentibus, quibus (vt dictum) est addatur 1. & detractis 19. erit aureus numerus 11. vt infra patet.

*Aurei numeri 1587. Typus.*

Anni Domini		Aurei numeri	
pro	1000		12
pro	500		6
pro	80		4
pro	7		7
	Quibus addatur		1
Omniū summa 1587			30
		subtrahatur	19
		aureus numc. 11.	1587.

Sine his tabulis etiam Aureus numerus inueniri potest, Hoc modo Anno Domini proposito addatur 1. & numerus compositus per 19. diuidatur: si ex diuisione nihil remanet erit aureus numerus 19. sin quid remanet illud erit anni propositi Aureus numerus. Vt anno 1587. addo 1. vt toties dictum est, & diuido per 19. remanet 11. & hic aureus numerus est anni propositi 1587. hoc modo:

Ille numerus 83. hic ostendit tantū toties hunc circulum decemnouenalem esse elapsum, sed ille numerus qui superest est aureus numerus 1587.

$$\begin{array}{r}
 1 \\
 03 \\
 76.1 | \\
 \hline
 * 588 \quad (83) \\
 * 99 \\
 *
 \end{array}$$

## DE EPACTIS, ET NOVILUNIIS. CAP. II.

**E**pacta nihil aliud est, quàm numerus dierū, quibus annus solaris communis dierum 363. annū cōmunem lunare dierū 354. superat, ita & epacta primi anni sit 11. cum hoc numero annus solaris cōis lunare annū cōem excedat, atq; adeo sequenti anno nouilunia contingant 11. diebus prius, quàm anno primo, ex quo fit, epactam anni secundi esse 22. cum eo anno rursus annus solaris lunarem annum superet 11. diebus, qui additi ad 11. dies primi anni efficiunt 22. ac p̄inde finito hoc anno nouilunia cōtingere 22. diebus



CIRCVLVS CONTINENS EPACTAS  
 RESPONDENTES AVREIS NVMERIS  
 ab anno 1582. vsque ad annum 2300.



Mensis iste vobis principium mensium, primus erit in mensibus anni. Exod. 12.



22. diebus, prius quam primo anno. Epactam autem tertij anni 3. quia si rursus 11. dies ad 22. adiciantur efficietur numerus 33. a quo si reijciantur 30. qui vnam lunationem Embolismalem constituunt relinquitur 3. atque ita deinceps. Progredientur enim Epactæ omnes per continuum augmentum 11. dierum abiectis tamen 30. quando reijci possunt. solum quando peruentum erit ad vltimam epactam aureo numero 19. respondentem, quæ est 29. adduntur 12. vt abiectis 30. ex composito numero 41. habeatur rursus Epacta 11. vt in principio. Quod ideo fit, vt vltima lunatio Embolismica currẽte aureo numero 19. sit tantum 29. dierum. si nu. 30. dies contineret, vt aliæ sex lunationes Embolismicæ, non redirent nouilunia post 19. annos solares ad eosdem dies, sed versus calcem mensium prolaberentur, cõtingerentq; vno die tardius, quam ante 19. annos. Sunt autem nouemdecim Epactæ quot & aurei numeri, respondebantq; ipsis aureis numeris ante calendarij correctio nem eo modo, quo in prima parte sequentis tabellæ dispositæ sunt.

Post autẽ anni correctionem vtimur 30. numeris Epactalibus ab 1. vsque ad 30. progredientibus, quamuis vltima Epacta, siue, quæ ordine est trigesima notata numero nõ sit, sed signo ✕ hoc propterea quia nulla Epacta esse possit 30. variis autem temporibus ex his 30. Epactis respõdent decem, & nouem aureis numeris variæ decem, & nouem epactæ, prout solaris anni, ac lunaris æquatio exposcit, quæ quidem decem, & nouem Epactæ progrediuntur, vt olim per eundem numerum 11. addunturq; semper 12. illi Epactæ, quæ respõdet aureo numero 19. vt habeatur sequens Epacta respondens aureo numero 1. id, quod sequens rotula ostendit, quæ quatuor continet. quarum prima cõtinet aureos numeros, & epactas inter se respõdentes ab anno correctionis 1582. post detractionem 10. dierum vsque ad annum 1700. exclusiue; quo anno secunda tabella, id est secundus ordo numerorum assumendus est, quibus idem aureus numerus in limbo rotulæ respondet. tertius ordo est ab anno 1900. inclusiue vsque ad annum 2200. exclusiue, quartus ab anno 2200. vsque ad annum 2300. quælibet autem tabella vel numero rum series ab illo aureo numero initium sumit, qui illo anno currit, a quo vsus tabellæ incipit. & licet in his tabellis diuersæ semper Epactæ aureus numerus respondeant; aliquando tamen continget, vt eidem aureis numeris eadem epactæ respondeant, quæ olim ante correctionẽ calendarij. itaq; si epacta quocunq; anno proposito inueniendus sit querendus est aureus numerus illius anni in superiori ordine illius tabellæ, quæ illi tempori, in quo propositus annus continetur congruit. Mox enim sub aureo numero in inferiori ordine tabellæ reperietur Epacta



EPACTAE AD INVENIENDA NOVILV-  
NIA IN PERPETVVM SINGVLIS MENSIBVS.

Decima die mensis huius tolle vnusquique agnum per  
familias, & domos suas.





I

IAN

FEB

MAR

APR

MAY

VI

VII

AVG

SEP

OCT

NOV


DEC

MI



IAN  
FEB  
MAR  
APRI  
MAY  
IUNIO  
IULI  
AVGV  
SEP EN  
OCTOB  
NOVEM  
DECEM  
DIES M.



Epacta anni propositi, vel certe hoc signum ☿ ubi ergo illa Epacta vel signum ✕ in calendario, quod in sequenti rotula post hanc distributum est, inuentum fuerit eo die Nouilunium fiet. Inuento aureo numero, & per aureum numerum epacta; reliquum est, vt videamus, quomodo per epactam in sequenti tabella nouilunium inueniatur. Anno igitur 1587 aureus numerus est 11. cui in superiori tabella respondent numeri epactales xxi. vbiunque in sequenti rotula reperietur ille numerus xxi. eo die nouilunium erit. Quod vt apertius intelligatur, sciendum est, qd hi duodecim numerorum ordines sunt duodecim menses, vt index suprapositus ostendit, & ordo interior numerorum numerum dierum cuiuslibet mensis ostendit, vt si velis scire quoto die Ianuarij 1587. sit nouilunium debes xxi. numerum epactalem illius anni inuestigare in prima serie numerorum exteriorē (illi. n. vt index demonstrat Ianuario seruiunt) & super illo numero debes collocare indicem, qui in ordine numerorum interiori diē mensis tibi indicabit. idem facito in reliquis mensibus, & videbis quod nouilunium Ianuarij erit Die 10. Februarij D. 8. Martij D. 10. Aprilis D. 8. Maij D. 8. Iunij D. 6. Iulij D. 6. Augusti D. 4. Septembris D. 3. Octobris D. 2. Nouembris D. 1. & D. 30. bis. n. in illo mense hic numerus 31. reperit  r. Decembris D. 30. ceteris annis eodem modo tibi faciendū est, quod si quis idem facere voluerit in illis locis vbi anni correctionem admittere noluerit eodem modo faciendū est, sed pro die primo debent vti nu. 11. & pro secundo 12. & expletis numeris alicuius mensi in rotulam distributis debent ingredi sequentem mensē, vt suum expleant, & ita erunt voti compotes.

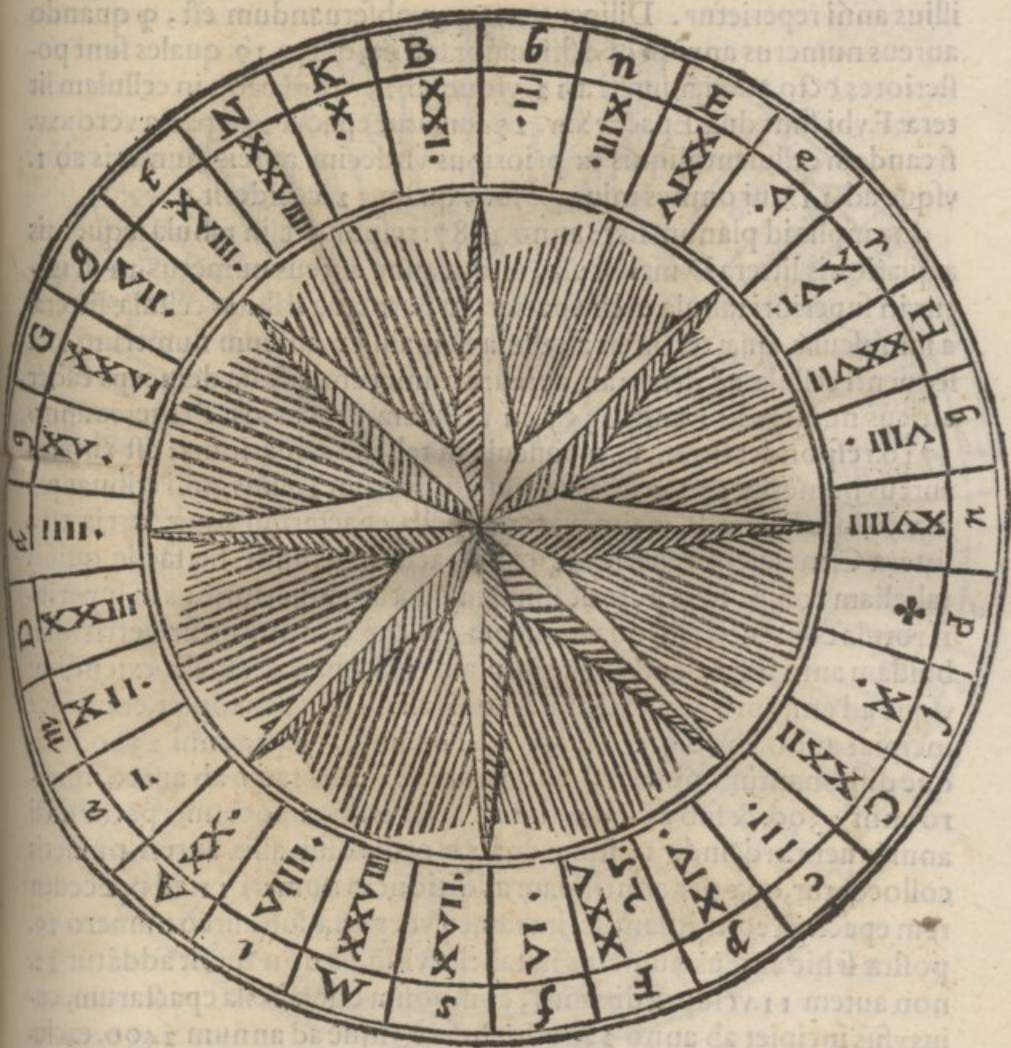
*Qua ratione superiores tabellæ inuentæ, & distributæ sint.*

**V**T autem intelligatur, qua ratione superiores tabellæ epactarum respondentium aureis numeris constructæ sint. Addita est sequens tabella epactarum perpetua, vna cum tabella æquationis cycli epactarum, ex qua cuiusque anni epacta reperietur in perpetuum.

Harum duarum tabularum superioris scilicet & sequentis hic vsus est. Quærat in tabula æquationis annus propositus, vel si is in tabula non inuenitur annus proxime minor, noteturq; littera alphabeti siue maiuscula, siue minuscula, quæ apud illum collocata est, & aureus numerus inuestigetur anno proposito congruens. Deinde in tabella cycli epactarum (quæ superior est) perpetua similis littera notetur, & cellula, quæ ab illa littera inclusivè tertiâ est versus sinistram Aureus numerus



TABVLA CYCLI EPACTARVM  
PERPETVA.



Iuxta quem ritum tolletis & <sup>h</sup>ædum, & seruabitis vsque ad  
quartamdecimam diem mensis huius.

Hh



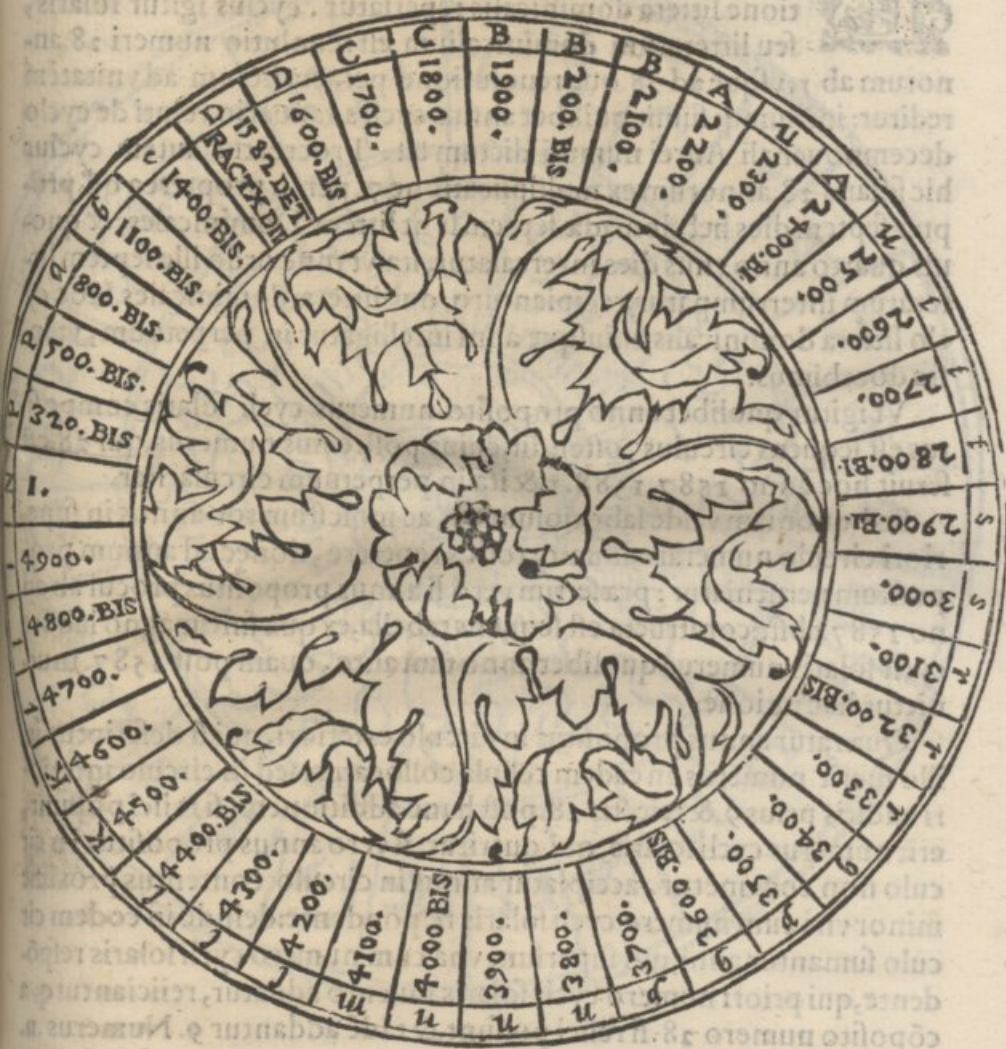
numerus 1. tribuatur, & sequenti cellula ad dextram subsequens Aureus numerus 2. & ita deinceps. donec ad aureum numerum propositi anni perueniatur computata quoque littera F. maiuscula, sub qua Epacta xxv. & epacta 25. collocatur pro vna cellula. His enim rite peractis illico in cellula, in quam Aureus numerus propositi anni cadit epacta illius anni reperietur. Diligenter tamen obseruandum est, quod quando aureus numerus anni propositi maior fuerit, quam 19. quales sunt posteriores octo aurei numeri a 12. vsque ad 19. cecideritque in cellulam litterae F. vbi sunt duae Epactae xxv. 25. sumatur epacta 25. epacta vero xxv. si eandem cellulam aliquis ex prioribus vndecim aureis numeris ab 1. vsque ad 11. qui omnes minores sunt quam 12. ceciderit.

Exemplis id planum fiet: anno 1587. respondet in tabula sequentis æquationis littera D. maiuscula, estque tunc aureus numerus 11. si igitur in superiori tabula cycli epactarum perpetua tribuas cellulae litterae a minusculae, quae tertia est a cellula D. maiusculae aureum numerum 1. & sequenti cellulae ad dexteram aureum numerum 2. & ita deinceps cadet aureus numerus 11. anni 1587. in cellulam epactae xxi. Præterea anno 1710. respondet littera C. maiuscula in tabella æquationis: est rursus aureus numerus 10. Quare si aureum numerum 1. illius anni tribuas primae cellulae litterae P. maiusculae in tabella epactarum, quae tertia est a littera C. maiusculae. reperies ✕ pro epacta illius anni. his facile quivis tabellam componere poterit similem quatuor superioribus in superiori rotula contentis, in qua nimirum epactae contineantur certis quibusdam anni inseruientes, ut quoniam vsus quartae tabellae extenditur vsque ad annum 2300. exclusiue si quis aliam tabellam optet, cuius vsus incipiat anno 2300. quaerenda erit, ut diximus, epacta anni 2300. si namque disponantur omnes 19. aurei numeri initio facto ab aureo numero anni 2300. & sub aureo numero dicti anni collocetur epacta dicti anni inuenta: deinde reliquae epactae ordine sub aliis aureis numeris collocentur, quae per continuam additionem numeri 11. ad præcedentem epactam constituentur, ita tamen ut epactae sub aureo numero 19. positae si hic aureus numerus in tabella vltimus non fuerit addatur 12. non autem 11. ut supra diximus, composita erit tabella epactarum, cuius vsus incipiet ab anno 2300. inclusiue vsque ad annum 2400. exclusiue, quod in tabella æquationis alia littera respondet nempe A.



# TABVLA AEQVATIONIS CYCLI

## EPACTARVM PERPETVA.



Imolabit quecum vniuersa multitudo filiorum Israel  
ad vesperam.



**D**Xposita ratione, qua numeri epactales reperiuntur, quæ est altera calendarij pars; nunc sequitur altera, quæ est, qua ratione littera dominicalis reperiatur. cyclus igitur solaris, seu litterarum dominicalium est reuolutio numeri 28. annorum ab 1. vsque ad 28. qua reuolutione perfecta iterum ad vnitatem reditur: initiumq; sumit quilibet annus cycli a Ianuario veluti de cyclo decemnouenali Aurei numeri dictum est. Procreatur autem cyclus hic solaris 28. annorum ex multiplicatione 7. per 4. propterea quod propter septem dies hebdomadæ septem sunt litteræ Dominicæ, & quouis quarto anno vnus dies intercalatur, ita, vt tunc ordo ille septem litterarum interrumpatur, recipianturq; duæ litteræ dominicæ. Hoc cyclo littera dominicalis cuiusque anni intelligatur in perpetuum, vt infra docebimus.

Vt igitur quolibet anno proposito numerus cycli solaris compositus est sequens circulus, ostendit, cuius postremus numerus, qui 28. est seruit hoc anno 1587. 1588. 1. & ita in perpetuum circulariter.

Sed quoniam valde laboriosum est, ac molestum tot annos in superiori circulo numerare, illumq; totius repetere, donec ad annum propositum perueniatur: præsertim vero si annus propositus procul ab anno 1587. absit: constructa est sequens tabella, ex qua sine magno labore cycli solaris numerus quolibet anno tam ante, quam post 1587. inuenietur hac ratione.

Quærat in circulo exteriori, qui si descriptus in illo fuerit numerus in eadem cellula collocatus, sed in circulo interiori additis prius 9. & reiectis 28. post hanc additionem, si reijci possunt, erit numerus cycli solaris, qui queritur; si vero annus propositus in circulo non continetur, accipiat in circulo contentus proxime minor vnâ cum numero cycli solaris respondente: deinde in eodem circulo sumantur anni, qui supersunt vnâ cum numero cycli solaris respondente, qui priori numero cycli solaris inuento addatur, reicianturq; a composito numero 28. si reijci possunt, & tãdẽ addantur 9. Numerus .n. compositus reiectis prius 28. si possunt reijci, erit numerus cycli solaris queritus. Quod si neq; anni, qui supersunt in tabula reperiuntur, accipiendus erit rursus annus proximè minor vnâ cum numero cycli solaris, & inuento addiciendus est, & a composito numero reijciatur 28. si reijci possunt. idẽq; faciendum erit cum reliquis annis, quæ supersunt donec oēs in tabula inuenieris, & tãdẽ

ultimo



## CYCLVS SOLARIS PERPETVVS.



Edant carnes nocte illa assas agni, & azimos panes cum  
latucis agrestibus.



ultimo numero cycli solaris ex numeris cycli solaris in circulo repertis addendum 9. & a summa, quæ conflabitur, reiicienda 28. si reiici possunt. conficietur enim hoc modo numerus cycli solaris anni propositi, quod si post additionem 9. numerus compositus fuerit 28. ita ut post deductionem 28. nihil remaneat, erit numerus cycli solaris 28.

Illud sit in exemplum. inueniendus sit numerus cycli solaris anno 1000. quoniam hic annus in superiori circulo reperitur, eiq; respōdet numerus 20. si addatur 9. fiet numerus 29. a quo si reiiciantur 28. remanebit 1. pro numero cycli solaris anno 1000. Rursus inquirendus proponatur numerus cycli solaris anno 1587. quoniam hic annus in tabula non inuenitur, sumendus est annus 1000. in circulo proxime minor eiusque numerus cycli solaris 20. deinde accipiendi in tabula anni relictui 587. qui quoniam in ea non continentur sumendus iterum est annus 500. in tabula proxime minor, eiusq; numerus cycli solaris 24. quo ad priorem numerum cycli solaris 20. inuentum addiecto conficietur numerus 44 a quo si detrahantur 28. remanebūt 16. Post hæc anni 87. qui supersunt accipiendi in circulo: sed quia non reperiuntur sumendus est annus 80. in circulo proxime minor, eiusque numerus cycli solaris 24 quo addiecto ad numerum priorem cycli solaris 20. inuentum conficietur numerus 40. a quo si detrahantur 28. remanebunt 12. tandem accipiendi sunt reliqui anni 7. in circulo, & numerus cycli solaris 7. illi respondens, quo apposito ad numerum cycli solaris 12. proxime relictum componetur numerus 19. Ad quem postremo si addantur 9. ut in vertice circuli iubetur, fiet numerus cycli solaris 28 anni 1587.

Alia quoque ratione hic cycli solaris numerus quolibet proposito anno inueniatur. Anno Domini proposito addantur 9. & compositus numerus per 28. diuidatur. Numerus enim qui ex diuisione relinquitur (nulla habita ratione quotientis numeri: hic enim solum indicat quot reuolutiones cycli solaris a Christo vsque ad annum propositum peractæ sint.) erit numerus cycli solaris anni propositi. Et si ex diuisione nihil remanet erit numerus cycli solaris 28. ut hoc anno 1587. accidit, ut infra apparet.

Annus Domini

1587

cui addantur

9

Horum summa

1596

\* 0

0550

+ 596 |

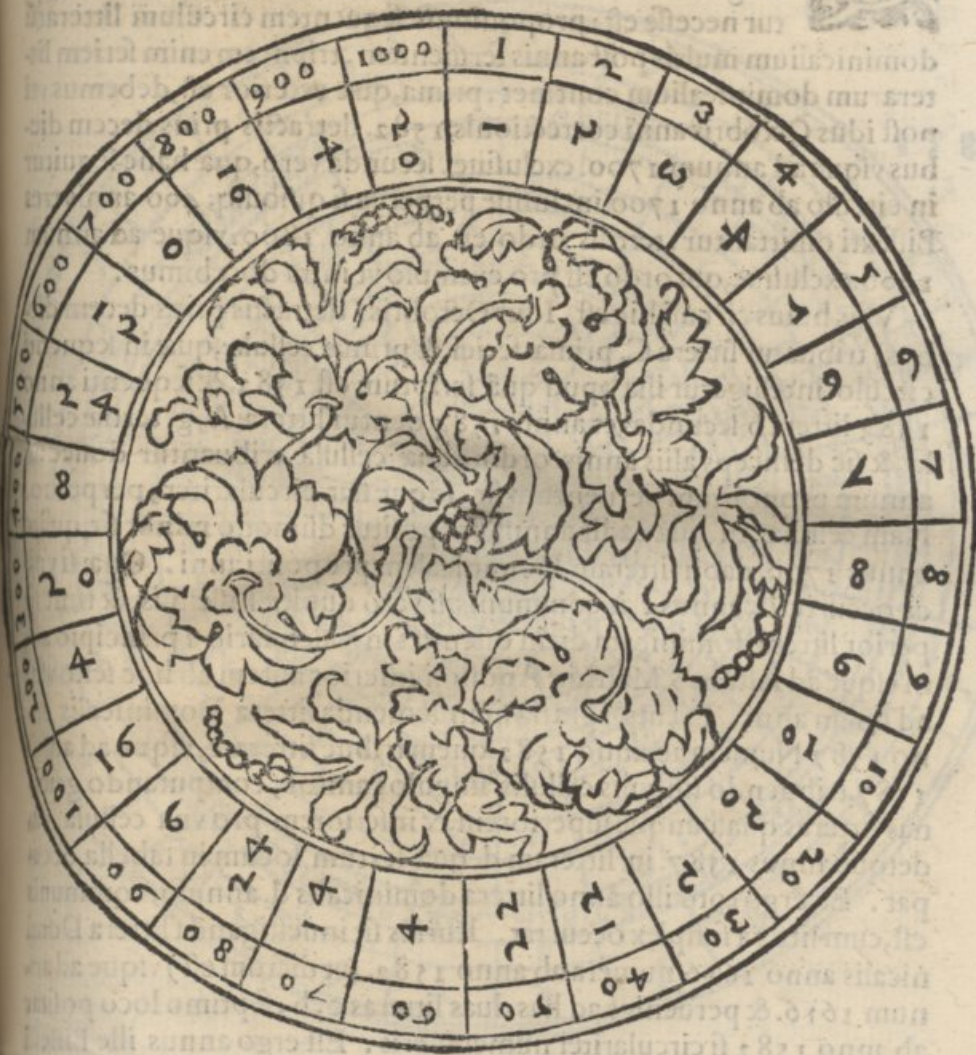
1587

2

CIRC.V.



CIRCVLVS PERPETVVS AD NVMERVM  
CYCLI SOLARIS CVIVSLIBET ANNI  
inueniendum. Adde 9



Sic comedetis illum. Renes vestros accingetis, & calceamenta vestra habebitis in pedibus tenentes baculos in manibus, & comedetis festinantes.



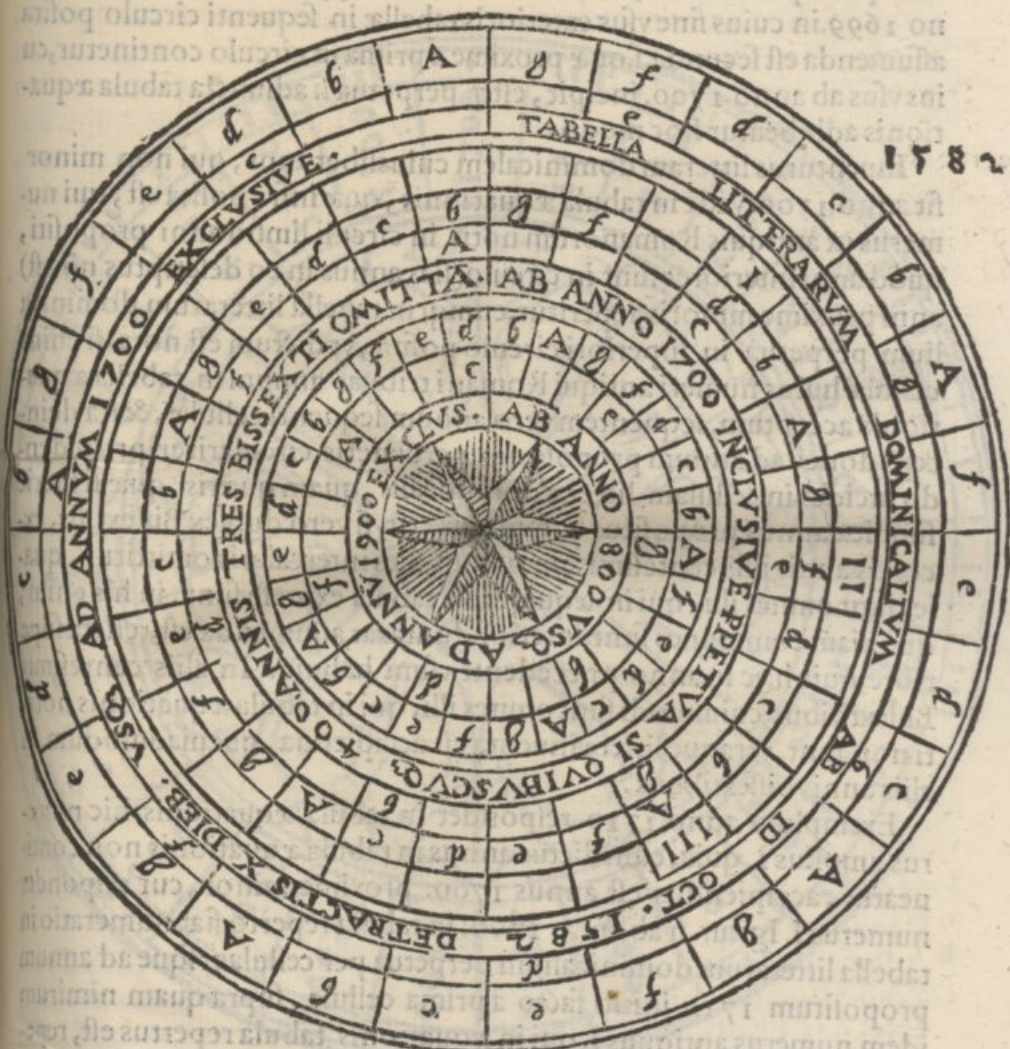


Quoniam tum propter decem dies ablatos ex mense Octobri anni 1582. tum etiam propter tres biffextos quibusque quadragesimis annis omittendos, ordo litterarum interrumpatur necesse est; proponimus sequentem circulum litterarum dominicalium multis post annis seruientem. triplicem enim seriem litterarum dominicalium continet. prima, quæ exterior est, debemus uti post idus Octobris anni correctionis 1582. detractis prius decem diebus usque ad annum 1700. exclusiue. secunda vero, quæ hanc sequitur in circulo ab anno 1700. inclusiue perpetua si quibusque 400. annis tres Biffexti omittantur. tertius ordo est ab anno 1800. usque ad annum 1900. exclusiue, qui ordo est pro exemplo ut infra docebimus.

Vsus huius circuli hic est. Idus Octobris (detractis prius decem diebus) tribuatur littera C. primæ seriei, & primæ cellulæ, quæ in sequenti circulo intelligatur illa apud quâ scriptum est 1582. & sequenti anno 1583 littera b secundæ, et anno 1584. dentur litteræ A, g, tertiæ cellulæ, & sic deinceps aliis annis ordine aliæ cellulæ tribuantur donec ad annum propositum peruentum sit, idque fiat circulariter, perpetuo. Nam cellula, in quâ cadit annus propositus dummodo minor sit, quam annus 1700. dabit litteram Dominicalem propositi anni. Quæ si unica occurrerit, annus erit communis, si verò duplex Biffestilis, & tunc superior littera dominicam diem ostendet in Calendario a principio anni usque ad festum S. Matthiæ Apostoli inferior autem ab hoc festo usque ad finem anni. Exempli gratia sit inuenienda littera Dominicalis anno 1587. Numera ab anno 1582. quem tribue litteræ c, usque ad annum 1587. tribuendo singulis cellulis singulos annos, computando geminas litteras quascunque superiorem, & inferiorem pro vna cellula, cadetque annus 1587. in litteram d. quæ sextum locum in tabella occupat. Est ergo totò illo anno littera dominicalis d. annusque communis est, cum littera simplex occurrat. Rursus sit inuestiganda littera Dominicalis anno 1616. numera ab anno 1582. (ut dictum est) usque ad annum 1616. & peruenies ad has duas litteras c, b, septimo loco positas ab anno 1582 si circulariter numeraueris. Est ergo annus ille Biffestilis, cum duplex littera occurrat. superiorque littera c, Dominicam diem indicabit a principio anni illius usque ad festum S. Matthiæ, inferior autem b, in reliqua parte anni. Ut autem numeratio reddatur facilis illis annis, qui longe absunt ab anno 1582 ne sæpius cogaris omnes cellulas percurrere numerando, ut ego ad cellulam c, continentem, quæ anno



TRES TABVLAE LITTERARVM DOMINICALIVM.



1782

Sex diebus facietis opus, septimus dies erit vobis sanctus, & sabbatum, & requies. Exod. 35



anno 1582. tributa fuit appofui illum anni numerum fic vbi ad illum annum perueneris, qui futurus est 1610. debes ibi afcribere, fic vbi perueneris ad annum 1638. quo anno erit idem, C, littera dominicalis. & ita deinceps vſque ad annum 1700. cui temporū prima tabella in exteriori parte poſita ſeruit, vt in eodem circulo apparet. Finito autem anno 1699. in cuius fine vſus exterioris tabellæ in ſequenti circulo poſita aſſumenda eſt ſecunda. ſ. quæ proxime a prima in circulo continetur, cuius vſus ab anno 1700. incipit, eſtq; perpetua ſi adiuncta tabula æquationis adhibeatur hoc modo.

Inuenturus litteram dominicalem cuiuslibet anni, qui non minor ſit anno 1700. Vide in tabula æquationis, quæ infra poſita eſt, qui numerus ex antiquis Romanorum notis in circuli limbo anni propoſiti, quod anni interiores ſunt in circulo (ſi is annus in eo deſcriptus nō eſt) anni proxime minoris, reperitur, eumq; in tabella litterarum dominicalium perpetua in ſuperiori circulo poſita, vt dictum eſt nota. ſi enim cellula huius numeri antiqui Romani tribuas annum in tabella æquationis acceptum, ſequentem vero annum ſequenti cellulae, & ita deinceps donec ad annum propoſitum perueneris circulariter procedendo incidet in cellulam litteræ dominicalis, quam quæris. quæ ſi fuerit ſimplex annus propoſitus communis erit, ſi verò duplex Biſſextilis, exceptis annis illis centeſimis, in quibus dies intercalaris omittitur, quales ſunt omnes illi, qui in æquationis tabula expreſſi ſunt. in his enim, quoniam communes ſunt, interior duataxat aſſumenda eſt, relicta ſuperiore, quia hæc in anno præcedenti vſum habuit. In aliis centeſimis Biſſextilibus, cuiusmodi ſunt omnes illi, qui in tabula æquationis notati non ſunt, vtraque littera inuenta eſt accipienda, quemadmodum in aliis annis biſſextilibus.

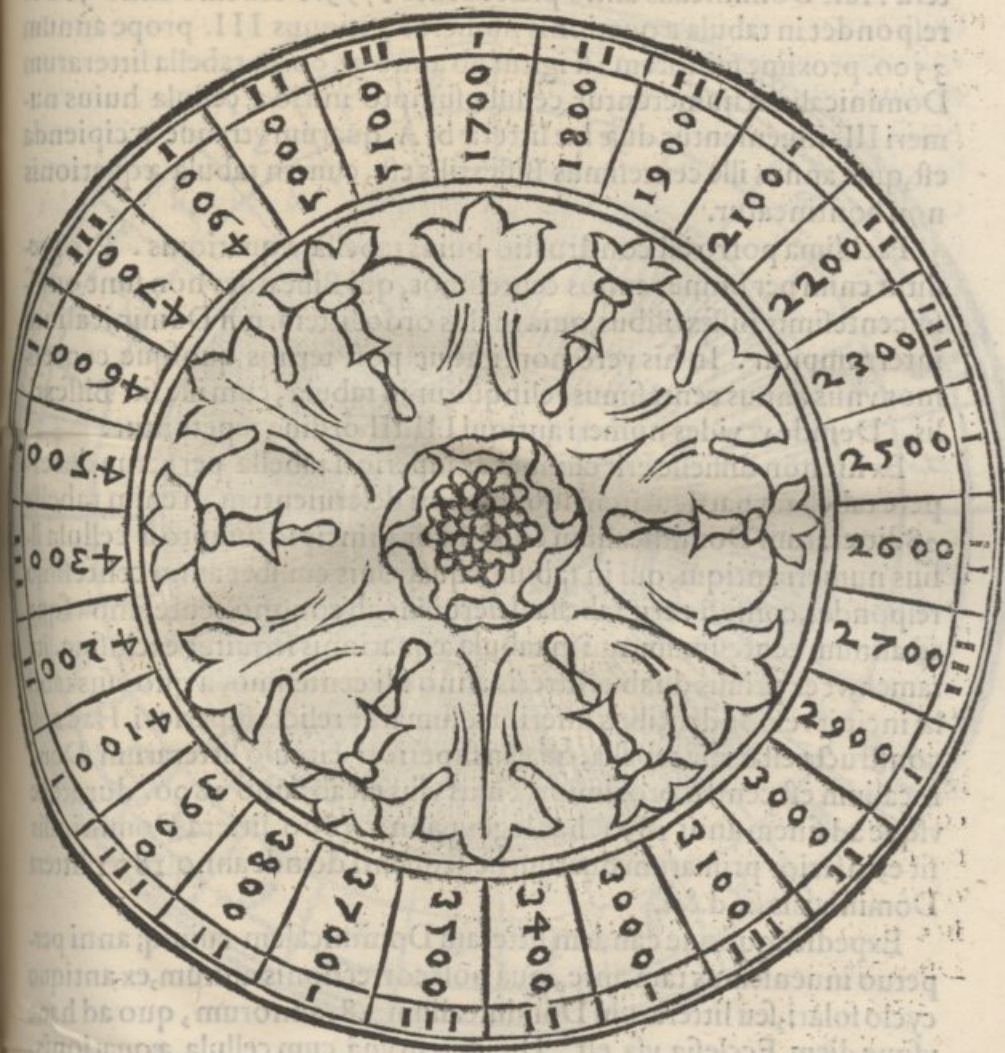
Exemplum anno 1710. reſpondet in tabula æquationis hic numerus amplius I. quia, cum dictus annus in tabula æquationis non contineatur, accipiendus eſt annus 1700. proxime minor, cui reſpondet numerus I. Igitur ſi ab anno 1700. in tabula reperto fiat numeratio in tabella litterarum dominicalium perpetua per cellulas vſque ad annum propoſitum 1710. initio facto a prima cellula, ſupra quam nimirum idem numerus antiquus I. qui in æquationis tabula repertus eſt, reperietur, littera dominicalis, e, ſecunda poſt biſſextum. eritque annus 1700. communis, & ſecundus poſt biſſextum. Rurſum. anno 1912. reſpondet in tabula æquationis numerus antiquus III. Numerando igitur ab anno 1900. in tabula reperto in tabella litterarum dominicalium per cellulas initio facto a cellula ſupra, quam nimirum poſitus eſt antiquus



TABVLA AEQVATIONIS SVPERIORIS

TABELLAE LITTERARVM DOMINICALIVM

ab anno 1700. perpetua.



Primo mense quartadécima die mensis ad vesperam  
comederis azima.



antiquus numerus III. vsque ad annum 1912. inueniemus duas litteras Dominicales g. feritq; annus ille Bissextilis. Præterea anno 1800. in tabula æquationis respondet antiquus numerus II. cui in tabella litterarum Dominicalium respondent duæ litteræ f. e. quarum inferior, e, solum illi anno deseruiet, quoniam annus est communis, & superior littera f fuit Dominicalis anno præcedente 1799. Postremo anno 3600. respondet in tabula æquationis numerus antiquus III. prope annum 3500. proxime minorem: si igitur ab anno 3500. in tabella litterarum Dominicalium numerentur cellulae sumpto initio a cellula huius numeri III. inuenientur duæ hæ litteræ b, A, quarum vtraque accipienda est, quia annus ille centesimus Bissextilis est, cum in tabula æquationis non contineatur.

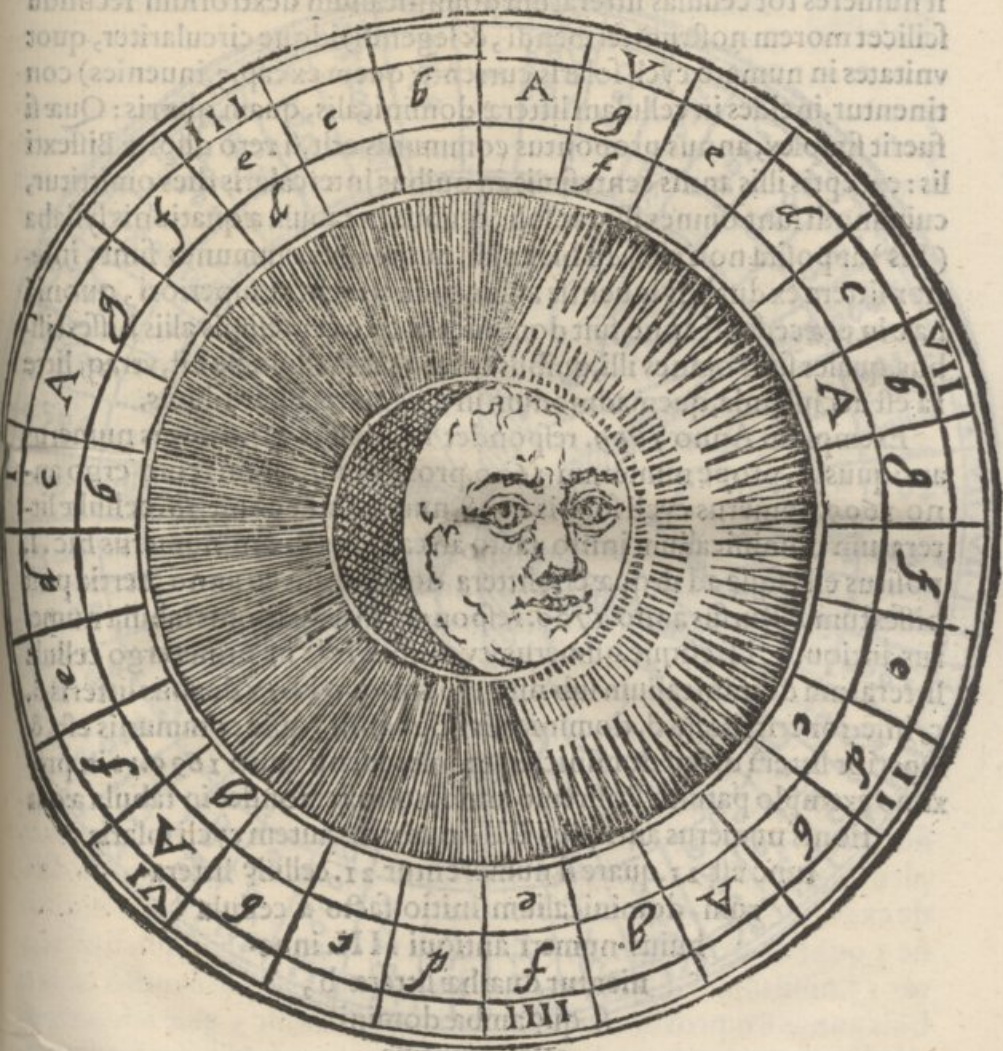
Facillima porro est constructio huius tabellæ æquationis. Progreditur enim per omnes annos centesimos, qui Bissextiles non sunt omnes centesimis Bissextilibus, quia in illis ordo litterarum Dominicalium interrumpitur. In his verò non itaque post ternos quosque centesimos vnus annus centesimus relinquitur in tabula, cum ille sit Bissextilis. Deinde vt vides numeri antiqui I. II. III. ordine repetuntur.

Ex his non difficile erit cuilibet ex superiori tabella perpetua decerpere tabellam particularem suo tempori deseruientem. si enim tabella 28. litterarum Dominicalium coponatur principio sumpto a cellula illius numeri antiqui, qui in tabula æquationis cuilibet anno centesimo respondet, confecta erit tabella deseruiens ab eo anno centesimo vsque ad annum centesimum, qui in tabula æquationis sequitur exclusiue. ita tamen, vt ex primis duabus litteris anno illi centesimo, a quo vsus tabellæ incipit respondentibus inferior assumatur relicta superiori. Hac arte constructa est tertia tabella, quæ in superiori circulo litterarum Dominicalium est centro proximior, cuius vsus est ab anno 1800. duratque vsque ad finem anni 1891. hac lege vt anno 1800. littera Dominicalis sit e, inferior primarum duarum f. e. sequenti deinde anno 1801. littera Dominicalis sit d. &c.

Expeditè quoque eandem litteram Dominicalem cuiusq; anni perpetuo inueniemus tam ante, quàm post correctionis annum, ex antiquo cyclo solari, seu litterarum Dominicalium 28. annorum, quo ad hanc vsque diem Ecclesia vsa est. Hic autem vnà cum cellula æquationis, quæ per omnes annos centesimos progreditur ita, vt quartus quisque centesimus sit Bissextilis, & tunc idem numerus antiquus repetatur, ita se habet.



# CYCLVS SOLARIS, SEV LITTERARVM DOMINICALIVM ANTIQVVS 28.annorum perpetuus.



Usque ad vicefimam eiusdem mensis ad vesperam pariter  
azima comedetis.

ATOR



Inuenturus igitur litteram dominicalem quocunque anno dato; Vide in tabula æquationis, (quæ infra proxime sequitur) qui numerus antiquus in limbo circuli anni propositi; qui interior est, vel si is tabula descriptus non est, anni proxime minoris reperitur, eumq; in cyclo solaris (qui superior proximus circulus est) nota. Ab hoc enim inclusiuè si numeres tot cellulas litterarum dominicalium dextrorsum secundū scilicet morem nostrum scribendi, & legendi, idque circulariter, quot vnitates in numero cycli solaris currente (quem ex cap. 3. inuenies) continentur, incidet in cellulam litteræ dominicalis, quam quæris: Quæ si fuerit simplex, annus propositus communis erit, si verò duplex Bissextilis: exceptis illis annis centesimis, in quibus intercalaris dies omittitur, cuiusmodi sunt omnes illi, ac soli, quibus in tabula æquationis syllaba (Bis) apposita non est. In his enim quoniam communes sunt, inferior littera ex duabus inuentis assumenda est relicta superiori, quoniā hæc in præcedenti anno fuit dominicalis. In centesimis aliis bissextilibus, quales sunt omnes illi, quibus syllaba (Bis) adiuncta est, vtraq; littera est accipienda, quemadmodum in aliis annis Bissextilibus.

Exemplum Anno 1699. respondet in circulo æquationis numerus antiquus .I. prope numerum 1600. proxime minorem, cum ergo anno 1699. numerus cycli solaris sit 28. numerandæ erunt 28. cellulae litterarum dominicalium initio facto ab ea, supra quam numerus hic .I. positus est vsque ad d. quæ erit littera dominicalis eo anno, tertia post bissextum. Rursus anno 1700. respondet in æquationis tabula numerus antiquus .II. estque numerus cycli solaris I. in prima ergo cellula litterarum dominicalium sub numero antiquo II. ex duabus litteris d, c, inferior erit littera d. dominicalis illius anni, quia communis est, & superior littera d. fuit dominicalis in præcedenti anno 1699. vt in proximo exemplo patuit. Postremò anno 2000. respondet in tabula æquationis numerus antiquus IIII. numerus autem cycli solaris

tunc est 21. quare si numerentur 21. cellulae litterarum

dominicalium initio facto a cellula

huius numeri antiqui IIII. inue-

nientur duæ hæ litteræ b,

A. quæ ambæ domini-

cales erunt eo

anno cum

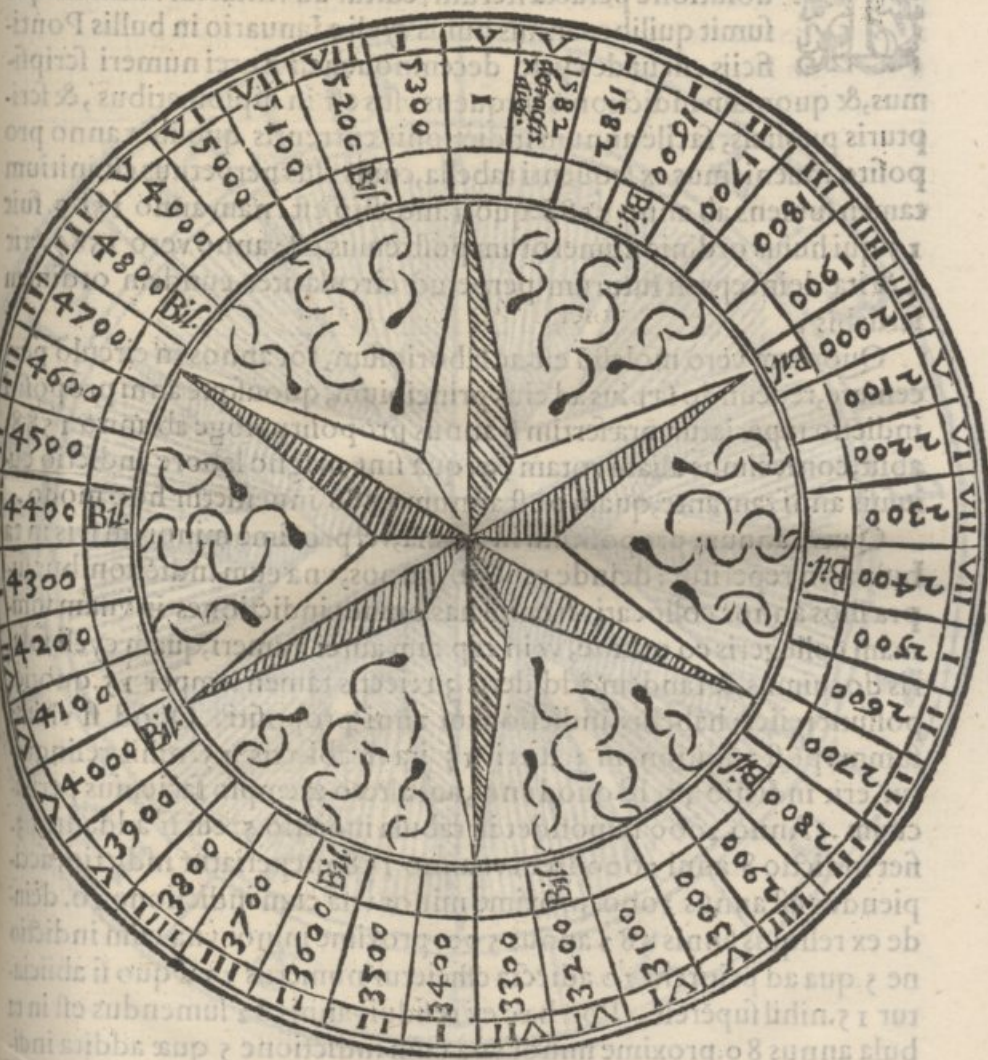
bissexti-

lis sit.



ROTA AEQVATIONIS CYCLI SOLARIS

ANTIQUI.



Septem diebus non inuenietur fermentatum in domibus vestris.



## DE INDICTIIONE CAP. V.

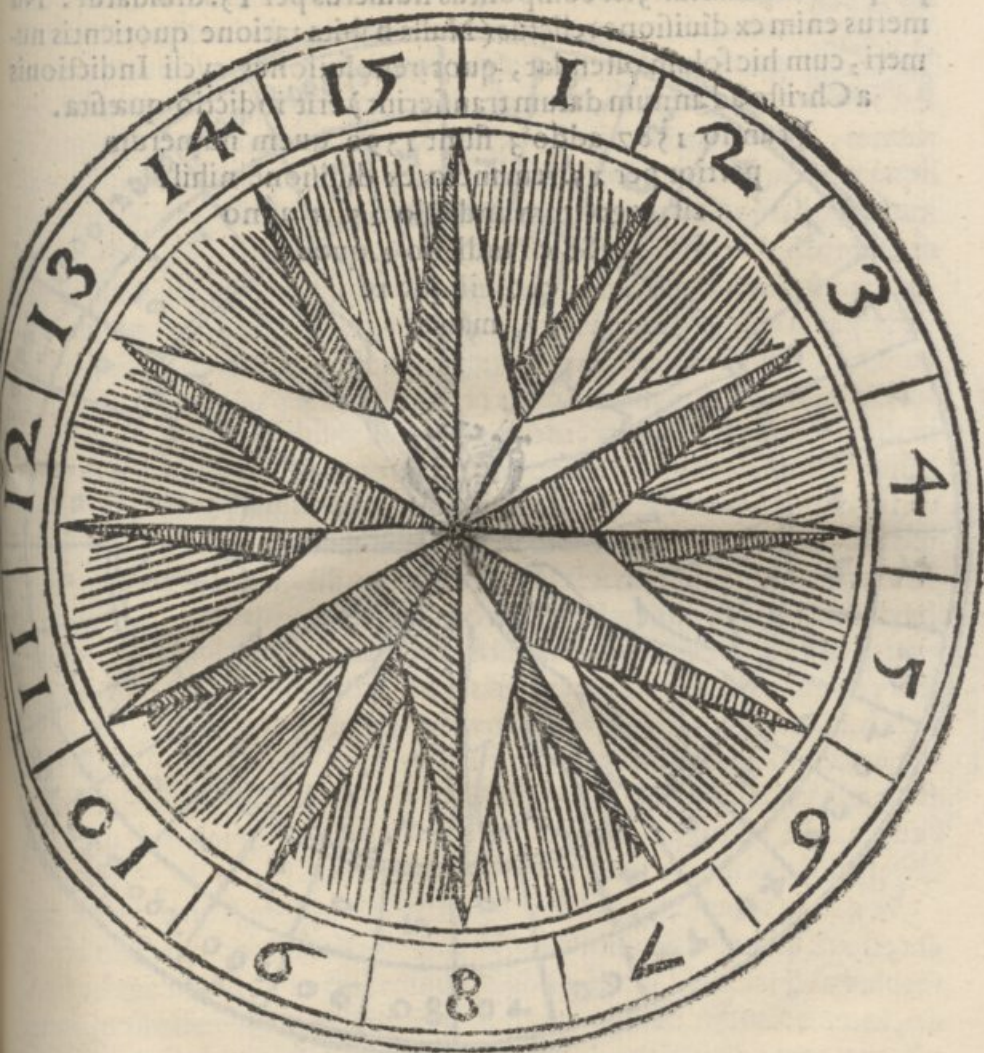
**I**ndictio est reuolutio 15. annorum ad 1. vsque ad 15. qua reuolutione peracta iterum reditur ad vnitatem: initiumque sumit quilibet annus huius cycli a Ianuario in bullis Pontificijs, sicut de cyclo decemnouenali Aurei numeri scripsimus, & quoniam indictionis frequens vsus est in diplomatibus, & scripturis publicis, facile annum indictionis currentis quolibet anno proposito inueniemus ex sequenti tabella, cuius vsus perpetuus est: initium tamen sumens ab anno 1588. quo 1. indictio est. nam anno 1587. fuit 15. qui huius ordinis numerorum postremus est: anno vero 1589. erit 2. & ita deinceps in futurum perpetuò circulariter eundem ordinem seruabis.

Quoniam verò molestū est, ac laboriosum, tot annos in circulo percurrere, redeundo sapius ad eius principium, quousque anni propositi indictio reperiatur, præsertim si annus propositus longe ab anno 1588. absit, confecimus aliam rotam, ex qua sine magno labore indictio cuiusvis anni tam ante, quam post annum 1588. inuenietur hoc modo.

Quare annum propositum in tabula, vel proxime minorem si is in tabula non reperitur: deinde residuos annos, vnà cum indictionibus supra illos annos collocatis. si enim has omnes indictiones in vnâ summam collegeris eo ordine, vt in cap. tam aurei numeri, quam cycli solaris docuimus, & tandem addideris 3. reiectis tamen semper 15. quorū possunt reijci; habebis indictionem anni propositi. Quod si vltima summa post additionem 3. fuerit 15. ita vt abiectis 15. nihil relinquatur, erit indictio 15. Id quod vno, aut altero exemplo faciemus perspicuum. Anno 2000 respondet in tabula indictio 5. cui si addantur 3. fiet indictio 8. anni 2000. Item vt anno 1582. reperiatur indictio; accipiendus est annus 1000. proxime minor vnà cum indictione 10. deinde ex reliquis annis 582. annus 500. proxime minor vnà cum indictione 5. qua ad priorem 10. adiecta efficietur numerus 15. a quo si abiiciatur 15. nihil superest. Post hæc ex residuis annis 82. sumendus est in tabula annus 80. proxime minor vnà cum indictione 5. quæ addita indictioni 0. quæ proximè relicta fuerat, faciet numerum 5. cui si adiungatur indictio 2. respondens residuis annis 2. fiet numerus 7. Huic tandem si addantur 3. componetur indictio 10. pro anno 1582. Postremo indictio anni 3040. ita inuenietur. Indictio 0. respondens anno 3000. proxime minori addatur indictioni 10. quæ residuis annis 40. respondeat,



# ROTA INDICATIONIS PERPETVA.



Cui comederit fermentatum, peribit anima eius de  
cetu Israel.

ΑΤΟΛ

KK



det, habeturque numerus 50. cui si addantur 3. fiet indictio 13. anni 3040.

Verum absque hac tabula perfacilis quoque inuentio indictionis cuiuslibet anni per præcepta Arithmetices hoc pacto. Anno Domini proposito addantur 3. & compositus numerus per 15. diuidatur. Numerus enim ex diuisione relictus (Nulla habita ratione quotientis numeri, cum hic solum ostendat, quot reuolutiones cycli Indictionis a Christo ad annum datum transierint) erit indictio quæsitæ.

Vt anno 1587. addo 3. fiunt 1590. quem numerum partior per 15. remanetque ex diuisione nihil.

est ergo tum indictio 15. vt anno

1588. est indictio 1. quod

ex diuisione re

manet

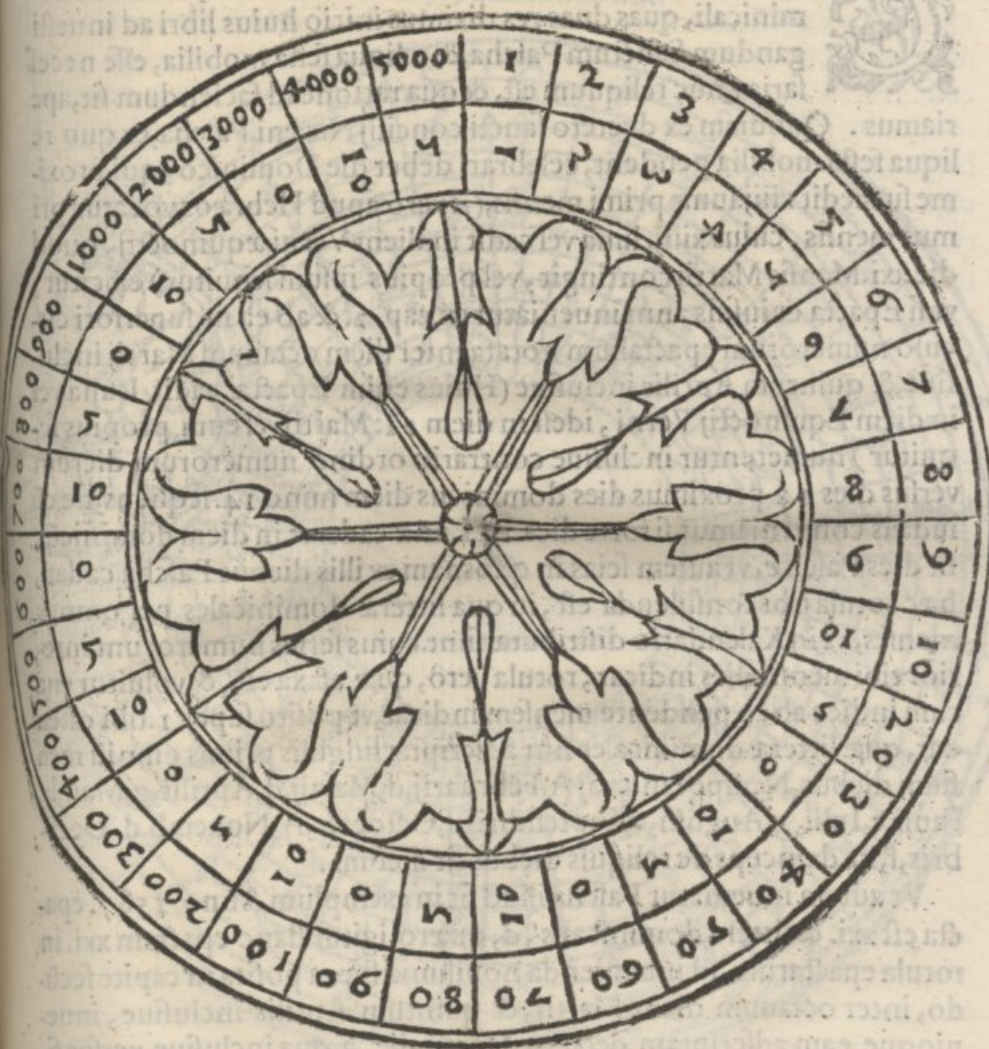
1.





ROTA AD INDICATIONEM CIVISLIBET ANNI INVENIENDAM.

Adde 3.



Habebitis hunc diem in monumentum, & celebrabitis eum solennem Domino in generationibus vestris. cultu sempiterno. Exod. 12.



## DE FESTIS MOBILIBVS.

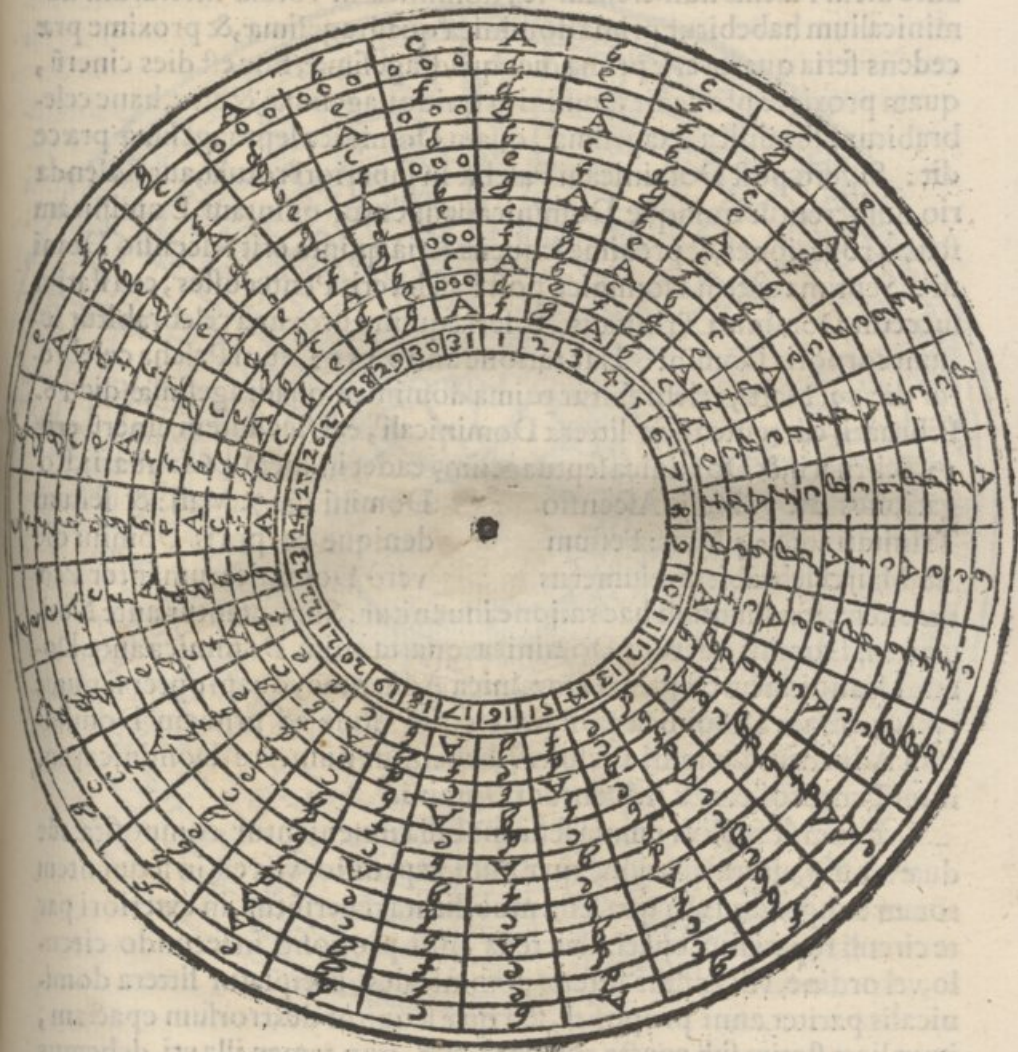
## Cap. V I.

**C**ognito die, quo fit Solis, & Lunæ coniunctio, & littera dominicali, quas duas res diximus initio huius libri ad inuestigandum Sanctum Pascha, & reliqua festa mobilia, esse necessarias, nūc reliquum est, & qua ratione id faciendum sit, aperiamus. Quoniam ex decreto sancti concilij Nicani Pascha, ex quo reliqua festa mobilia pendent, celebrari debet die Dominico, qui proxime succedit xiiij. lunæ primi mensis; (is vero apud Hebræos vocatur primus mensis, cuius xiiij. luna vel cadit in diem Verni æquinoctij, quod die xxi. Mensis Martij contingit, vel propius ipsum sequitur) efficitur, vt si Epacta cuiusuis anni inueniatur ex cap. 2. & ab ea in superiori circulo numerorum epactalium notata inter diem octauum Martij inclusiue, & quintum Aprilis inclusiue (Huius enim Epactæ cadit Luna vel in diem Equinoctij Verni, idest in diem 21. Martij vel eum propius sequitur) numerentur inclusiue contrario ordine numerorum dierum versus dies 14. proximus dies dominicus diem hunc 14. sequens, ne cū iudæis conueniamus si forte dies 14. Lunæ caderet in diem dominicū, fit dies Paschæ. vt autem scias in quosnam ex illis diebus Pascha cadat, hæc rotula tibi consulenda est, in qua litteræ dominicales per omnes menses, vt in Calendario distributæ sunt. cuius series numerorum interior tibi mensis dies indicat, rotula verò, quæ affixa est, & voluitur vnà cum indice ab eo pendente mensem indicat, vt posito super 1. tibi ostendat, quæ litteræ dominicales sint adscriptæ singulis primis omniū mensium diebus, Nempe Ianuarij A. Februarij, d, Martij, d, Aprilis, g, Maii, b, Iunii, e, Iulij, g, Augusti, c, Septembris, f, Octobris, A, Nouemb. d. Decembris, f, ita deinceps de reliquis diebus fit dictum.

Vt autem inueniatur Pascha illud fit in exemplum Anno 1587. epacta est xxi. & littera dominicalis, d, quæro igitur hanc epactam xxi. in rotula epactarum ad inuenienda nouilunia supra posita in capite secundo, inter octauum diem Martij, & quintum Aprilis inclusiue, inuenioque eam adscriptam decimo Martij die, a qua inclusiue versus finem mensis secundū, s. ordinem numerorum, & mensiū numero xiiii. dies, vt habeam xiiii. Lunam in superiori rotula litterarū Dominicaliū, quam video cadere in diem 23. eiusdem mensis Martij post quem diem littera dominicalis, d, reperietur adscripta diei 29. eiusdem Martij.



ROTVLA LITTERARVM DOMINICALIVM PER OMNES MENSES, VT IN Kalendario, distributarum.



Pascha nostrum Christus est. Paulus ad Corinth. 1.





JAN.

FEBR.

MART.

APRIL.

MAIIV.

IUNIVS.

AVGVVS.

SEPT. O. B.

OCT. E. M.

NOV. E. M.

DECEM. M.

DIES. M.



IAN.  
FEBR.  
MART.  
APRI.  
MAIV.  
IUNIV.  
IULIVS.  
AVGVS.  
SEPTEM.  
OCTOB.  
NOVEM.  
DECEM.  
DIES. M





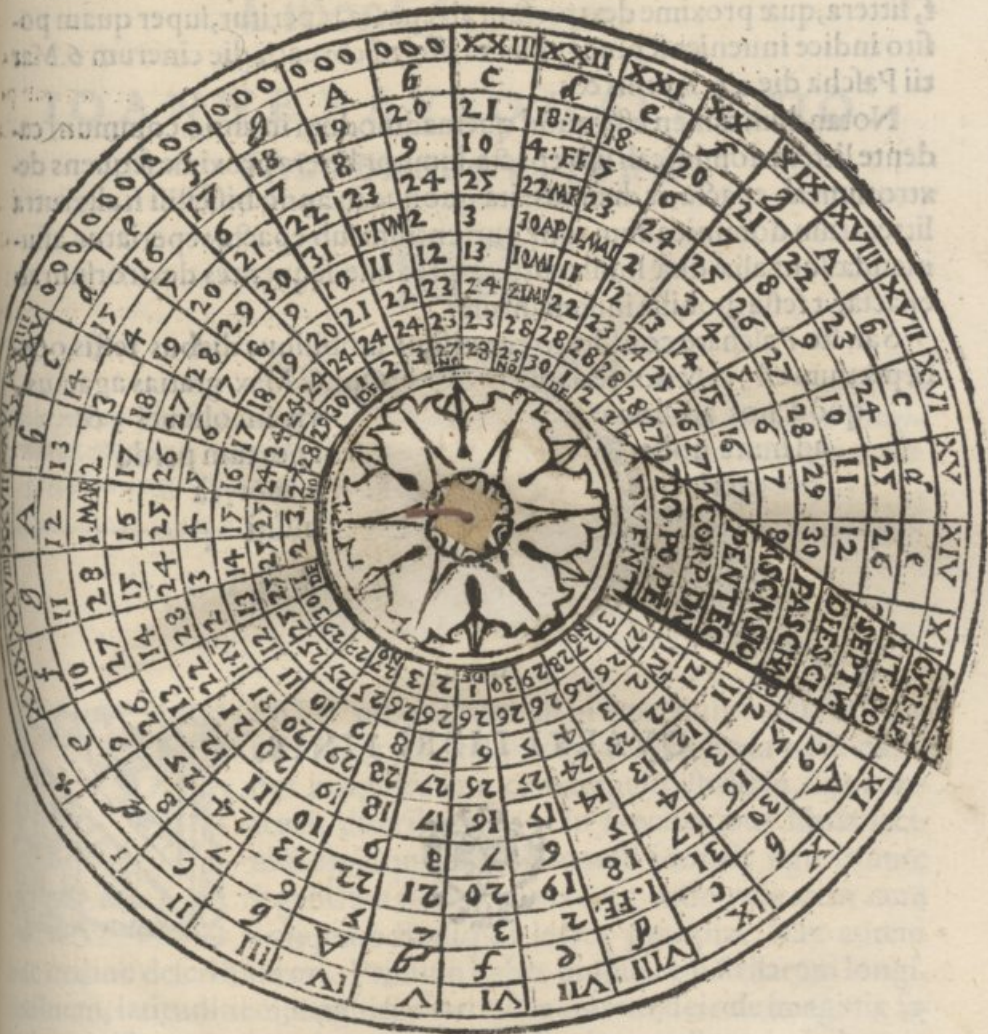
tij. Pascha ergo anno 1587. celebranda fuit die 29. Martij. Hoc exemplum sit satis, vt intelligas, qua ratione quotannis pascha tibi inueniendum sit.

Inuento autem die paschæ, facillè alia festa mobilia inueniuntur. si. n. ante diem Paschæ numerentur sex dominica in rotula litterarum dominicalium habebitur prima dominica quadragesimæ, & proxime præcedens feria quarta erit prima dies quadragesimæ, hoc est dies cinerû, quam proxime præcedit Dominica quinquagesimæ, & ante hanc celebrabitur Dominica sexagesimæ, quam Dominica septuagesimæ præcedit. Si vero post Dominicam Paschæ in superiori rotula, aut Kalendario numerentur quinque Dominicæ sequentur quintam Dominicam statim rogationes, & proxime sequens feria quinta erit Ascensio Domini. Septima autem Dominica post Pascha erit Pentecostes, cui statim succedit Dominica Trinitatis, & feria quinta proxima celebrabitur festum corporis Domini. Hac ratione anno 1592. cum Pascha celebretur die 29. Martij celebrabitur prima dominica quadragesimæ die 16. Februarij currente tunc littera Dominicali, e, Dies autem cinerû erit 12. Februarij, & Dominica septuagesimæ cadet in diem 26. Ianuarij, Rogationes die 7. Maij. Ascensio Domini die 7. Maij: & festum Trinitatis die 24. Maij: Festum denique corporis Domini die 28. Maij celebrabitur. Numerus verò Dominicarum inter Pentecostem, & aduentum hac ratione inuenitur. Supputantur ante Natiuitatem Domini quatuor Dominicæ: quarta enim Dominica ante Domini Natiuitatem est prima Dominica Aduentus, quapropter si numerentur omnes Dominicæ post pentecostem vsque ad primam Dominicam Aduentus Domini exclusiuè habebitur numerus Dominicarum inter Pentecostem, & Aduentum Domini.

Ceterum vt facilius omnia festa mobilia inueniantur compositæ sût duæ tabulæ, altera quarum, quæ mihi expeditior visa est, in sequentem rotam congeessimus, in qua festa mobilia ita reperiuntur; in exteriori parte circuli reperiatur epacta currentis anni propositi in secundo circulo, vel ordine, vbi adsunt litteræ dominicales, accipiatur littera dominicalis pariter anni propositi, sed quæ sequitur dextrorsum epactam, ita vt licet statim sub epacta currente esset, non tamen illa vti debemus sed quæ sequitur. super quam litteram dominicalem si euolueris indicem in medio rotæ affixum, hic omnia mobilia festa tibi ostendet. vt exempli gratia. Anno 1583. Epacta fuit vij. & littera dominicalis b. In rotâ igitur si litteram dominicalem, b, sumpseris, quæ prima dextrorsum est ab epacta currente vij. & super illa collocaueris indicem, tibi ostendet



ROTA AD INVENIENDVM SANCTVM PASCHA, ET CETERA FESTA MOBILIA perpetuo.



Requieuit Deus die septima ab vniuerso opere, quod patrarat. Gen. 2.



index in rota septuagesima die 6 Febr. diem cinerum 23 Febr. diem Paschatis 10. Aprilis: Ascensionem Domini 19. Maii: diem Pentecostes 29. Maii, & festum corporis Dñi 9. Iulii. Dominicas vero inter Pentecosten, & aduentum erunt 25. & aduentum die 27. Nouembris, quod idè faciendum est pro ceteris annis. item anno 1585. Epacta fuit xxix. & littera dominicalis f, quæ in rota reperitur sub epacta quare sumenda est f, littera, quæ proxime dextrorsum ab epacta reperitur, super quam posito indice inuenies septuagesimam die 7. Februarii. die cinerum 6. Martii Pascha die 21. Aprilis &c.

Notandum tamen est, quòd quemadmodum in anno communi cadente littera dominicali sub epacta, sumitur littera proxime sequens dextrorsum ab epacta, vt diximus: ita quoque in anno bissestili si alterutra litterarum dominicalium tunc currentium sub epacta reperiatur, assumenda sunt alia duæ similes litteræ proxime sequentes dextrorsum ab epacta, vt festia mobilia inueniantur.

Sancto Paschate constituto ceterisque mobilibus diebus festis operapretium est, vt & nos feriamur, Deoq; Opt. & Max. gratias agamus, quòd nos ad hoc vsque tempus seruauerit incolumes, &

ad hunc nostræ nauigationis quartum portum perdu

xerit, in quo ali

cto, & diuino

ti nos ad id,

stii itineris reliquum

est accinge-

mus.



QUARTI LIBRI FINIS.





# THEATRUM VNI ET TEMPORIS

## Liber Quintus.

IOANNE PAVLO GALLVCIO

SALOENSI AVCTORE.



### LIBRI SUMMA.

In hoc quinto libro 48. imaginum caelestium Fabula singularum Stellarum Longi-  
tudo, Latitudines, Magnitudines, & Natura exponuntur, eorum Imagines cum  
gradibus longitudinis & latitudinis, & omnes stellae sub oculos ponuntur.

### LIBRI PRAEFATIO.

#### Caput Primum.

**N**OBIS propositum est in hoc quinto libro octa-  
uam sphaeram, uel potius quadraginta octo caele-  
stes imagines una cum singulis stellis in illis con-  
tendis describere, & ut in superioribus libris feci-  
mus, quidquid descriptum est idoneis figuris ante  
legentium oculos ponere: ut inde utilitatem cum  
voluptate studiosus lector percipiat. Haec autem  
hoc ordine describuntur. Primum habes singularum stellarum longi-  
tudinem, latitudinem, magnitudinem, & naturam, deinde imaginis fa-  
bulam, postremum imaginem cum stellis suo loco collocatis, In hac au-  
tem pictura, qui eam persecuti sunt in alterum duorum errorum, eos  
incidisse animaduerti. Alij enim stellas tantum sine imaginibus appo-  
suerunt, ut facilius & planius (inquiunt ipsi) cernerentur, hoc quidem  
asscuti sunt, sed nullam rationem localis memoriae, propter quam ar-  
bitror antiquos illas imagines fixasse habuerunt. Alij uero imagines de-

LI pinxe-



pinxerūt, quorum venustatem, dum exprimere conantur, ita stellas cō-  
tundunt, ut minime cerni possint. Ego uero mediā secutus uiam, utrū-  
que errorem mea sententia effugi: imagines enim nullis umbris cōfusas  
descripsi, ut omnes appareāt stellæ, & imago memoriam localem effi-  
ciat, & effectam conseruet. Habet præterea studiosus longitudinis  
& latitudinis gradus in singulis tabellis, ut uerum situm singularum  
stellarum sub oculos habeat, quod hæctenus, quod nemine factum est,  
licet id multas opportunitates habeat. Illud præterea sciendum est,  
quod longitudo hæc incipit a prima stella, quæ in cornu arietis est, quæ  
olim in sectione uerna erat, & signa zodiaci, quæ in singulis tabulis  
posuimus, sunt signa zodiaci octauæ sphaeræ, non decimæ, ut perpe-  
tuum sit opus, quod non sic se haberet, si longitudo, & illa signa  
inciperent a sectione uerna, ut zodiacus decimæ sphaeræ facit, qua ra-  
tione tamen hæc signa, & hæc longitudo ad illam, & illam longitu-  
dinem reduci possint suo loco docebimus. In fine uero libri habebis  
quo pacto quis qualibet nocte possit singulas stellas obseruare, & digno-  
scere, non qualibet nocte omnes, cum dimidium cœli tantum unica  
noctē super horizontē, ascendat sed diuersis anni temporibus omnes  
commodissime obseruari poterunt quæ obseruatio perpetua est, quod  
ijs non accidit tabulis, quæ ob id, ab Alexandro Piccholominæo con-  
fictæ sunt. Et nostre hæc in re non solum illis præstant sed etiam quod il-  
le stellas tantum primæ secundæ: tertiæ: & quartæ: magnitudinis appo-  
suit, nos uero, & quintæ & sextæ unâ cum obscuris, & nebulosis ut hu-  
ius rei studiosis quantum in me situm est, satisfaciam.

## DE UTILITATE QUAE A COGNITIONE STELLARUM INERRANTIUM PROFICISCIATUR. Cap. II.

**S**IC natura comparatum est, ut non libenter homines ullum  
negocium suscipiant, nisi prius exploratum habeant, quid  
inde utilitatis sibi emanaturum sit, quamobrem ante quam  
de inerrantibus stellis tractatum aggrediamur, de utilitate  
huius scientiæ breui quadam ratione uerba facturi sumus, ne plus loci  
in hoc uolumine hæc habeat pars, quam reliqua, quæ hic tractantur ha-  
buerūt. Ex multis igitur, quæ hic dici possunt, quinque tantummodo ca-  
pita attingemus. Utiles. n. est præcipue ad agriculturam, ad nauigationē  
ad medicinā ad sui ipsius tū animi, tū corporis moderationē, & ad eam  
cōtemplationem, qua per ea, quæ facta sunt in creatoris cognitionē de-  
ueniunt. Quæ ad primū attinet. Nō obscura sūt illa Vergilij in Georgicis.



*Præterea tam sunt arcturi, & sidera nobis.  
 Hædorum dies seruandi, & lucidus anguis.  
 Quam quibus in patriam ventosa per equora uectis.  
 Pontus, & ostriferi fauces tentantur Abidi.*

Et paulo post apertius

*Vere fabis satio tunc te quoque medica putres  
 Accipiunt sulci, & milio venit annua cura.  
 Candidus auratis aperit cum cornibus annum.  
 Taurus, & aduerso cadens canis occidit astro.  
 At si triticeam in messem, robustaque farra.  
 Exercebis humum, solisque instabis arstis:  
 Ante tibi eoa Atlantides abscondantur.  
 Gnostoque ardentis decedat stella corona.  
 Debita, quam sulcis committas semina: quamque  
 Inuita properes anni spem credere terre.  
 Multi ante occasum Maia cæpere: sed illos.  
 Expectata seger vanis elusit auenis.*

Possẽm quidem multa alia loca ipsius Vergilij adducere, in quibus hæc veritas elucet, sed hæc sint satis, cum Idem cernatur apud Plinium columellam & ceteros auctores, qui de Agricultura doctè scripserunt. Quod ad nauigationem attinet, tum ex superioribus, tum ex sequentibus tam notum est, quàm quod maxime, cum omnes nauæ certos obseruent dies, quibus nonnullæ stellæ oriuntur, & occidunt, quibus magnæ fieri solent tempestates: sed qui hac praxi ducuntur, magnos in errores incidant, necesse est, cum stellarum ortus, & occasu non semper iisdem fiant diebus, ut in sequentibus compertissimum futurum est. illud quoque Vergilij ad hanc ueritatem comprobãdam non obscurum est, cum nauitis illud tribuat, ut stellas numerauerint, utq; Cæli imaginibus nomen imposuerint, quod ipsi senserint quantas oportunitates ad nauigandum inde sperare possent. Sic enim inquit.

*Nauita tum stellis numeros, & nomina fecit.  
 Pleiadas, Hyadas, claramque Lycaonis Arcton.*

Cumque omnes vna voce huic sententiæ faueant, & præsertim nostra sancta mater Ecclesia, quid opus est plura inquirere, ut hanc rem dilucidiorẽ reddamus? Accedit ad hæc, quod quæ infra dicturus sũ de utilitate, quam inde percipit medicina, ita cum nauigatione coniuncta sunt, ut primum illis, deinde medicis conducere uideantur. Hic igitur habes studiose lector, quæ de hac re peritissimus medicus & omnibus me



dicis probatissimus Aetius scribit, cuius sententiam totidem verbis huc transtuli, relictis tamen diebus, in quibus illas stellas uel oriri, uel occidere testatur, quod huic nostrae tempestati non respondent. Quae tamen si quis scire desiderauerit poterit per se ex sequentibus tabulam formare, in qua cernatur, quando illae stellae orientur, uel occidant. Sic igitur inquit Aetius sermone 3. c. 4. Quandoquidem etiam stellae in Caelo orientes iuxta tempus a Deo ipsis ordinatae, & similiter occidentes aërem mutant, ut contingat ex hoc etiam ventos alios aliter spirare, necessarium duxi hic tempora indicare, in quibus earum, quae palam aërem alterant ortus, & occasus fiunt. Nam sanorum corpora, & multo magis egrotorum iuxta aëris statum alterantur. Stellae igitur, quae maxime perturbant aërem secundum huius peritissimi uiri sententiam sunt haec. Equus cum oritur mane. Aequinoctium vernum cum Pleiades oriuntur mane, cum Vesperis occidunt, & cum intempesta nocte apparent, fit maxima aëris perturbatio. Cum Orion Vesperis occultatur. Hyades cum oriuntur cum Sole, cum Lyra Vesperis oritur, cum Capra mane oritur valde alteratur aër: & secundus dies antequam Capra occultatur, cum Aquila Vesperis oritur. Cum Arcturus occidit, cum Delphinus Vesperis oritur. Cum mane oriri incipit: tribus diebus ante solstitium aestiuum cum totus Orion oritur. Cum Procyon sine canicula oritur. Cum Canis oritur contingit maxima aëris turbatio, aliquando etiam nudius tertius eius diei cum Aquila mane occidit. Item cum Lyra mane occidit, cum Delphinus mane occidit, cum Vindemiator mane oritur, & Malus nauis occidit, qui finis dierum est post Canis ortum. Cum Capra Vesperis oritur, cum Arcturus oritur, qui alterat sequenti die aërem, cum Spica mane oritur alteratur aër duobus diebus ante. Cum aequinoctium fit autumnale tribus ante diebus. Quare, inquit, cauendum est, ne uenam secemus, neque purgemus, neque alio modo corpus vehementi motu moueamus per octo dies ante aequinoctium hoc autumnale, cum Corona mane oritur, cum Hædi Vesperis oriuntur, cum Hyades pariter Vesperis oriuntur, cum una cum solis ortu Pleiades occidunt, contingit pridie maxima aëris turbatio. Cum Pleiades mane occidunt incipit aër sedari, cum Hyades mane occidunt sequenti die fit turbatio circa aërem, cum Orion oritur, & Corona occidit, cum Canis mane occidit, quo tempore obseruatum est a multis, quod si tempestas fuerit hæc dies perseverat plerumque turbatio aëris ad dies, 37. uerò serena fuerit per tot dies serenitatem fore significat cum Hædi mane occidunt, & Capra mane occidit perturbatio aëris fit postridie. Cum solstitium hybernum. Cum Delphinus oritur. Cum Aquila Vesperis oc-



re occidit fit turbatio vehemens post duos dies. Cum illustrior stella in Leone occidit. Cum malus naui vesperi occidit est turbatio aeris maxima. Cum Arcturus vesperi oritur. Hæc Aetius, quæ vt dixi cognoscere, est medicis cum nauigantibus commune bonum. Illud præterea uideant medici, qui Astrologiam ignorant, quod cum & Tridentinum Concilium, & noster summus Pontifex non nomine solum, & sacerdotio, sed re ipsa summus illam Iudiciariam astrologiam cõprobet quæ ad agriculturam, nauigationem, et medicinam pertinet, ne sibi persuadeant, fore, vt recte sine hac stellarum cognitione suo fungantur officio. Nam cum sancta mater Ecclesia Spiritu sancto ducatur illud sequitur, vt semper quod verum est, statuatur, quodque qui aliter sentiunt, peruersè sentiant, peruersè igitur sine hac cognitione medentur, qui medicinam profitentur. Damno igitur quod p̄ hanc ignorantiam faciunt, illis præstandum est, uel in hoc seculo, uel in futuro, hoc igitur qui euitare cupiunt, ijs astrologicis rebus inseruiant. Præsertim cum & peritorum medicorum auctoritates habeant. Qui hanc necessariam esse testantur. quod qui scire, desiderat, legat, tum Petrum Apollinensem, tum Arnaldum de villa noua, tum maxime Marsilium Ficinum in libro de uita cælitus comparanda capite 8. Vbi de stellarum fixarum uerba facit, tum suum Galenum ubi de diebus decretorijs, nec non Hippocrates cum dicat ante Canem, & post Canem difficilem esse purgationes, præter Aetij auctoritatem, quam paulo ante adduximus.

Quod autem utile sit hominibus tum ad animum, tum ad corpus tendendum ex superioribus licet cognoscere, sciat tamen lector, quod cū nostra corpora ex aeris uel bonis, uel malis constitutionibus bene, uel male afficiatur, & quo magis moueatur, magis etiam afficiatur, inde fit, ut qui has malas aeris constitutiones præuiderit, facile quoque eas effugere possit, ijs omiſſis, quæ ualde corpora nostra commouent. ad animum quoque pertinere ex illis Ciceronis uerbis colligi potest. Credo Deos sparsisse animos in corpora humana, ut essent, qui terras tuerentur, qui que Cælestium ordines contemplantes imitarentur uitæ modo, atque constantia, quod uidetur & Ouidius significasse, ubi dicit.

*Pronaque cum spectent animalia cetera terram.*

*Os homini sublime dedit, celumque videre.*

*Iussit, & erectos ad sidera tollere vultus.*

Quod autem ad creatoris cognitionem conducatur, Diui Pauli sententia tam nota est, vt eam adducere nihil sit opus. Illud autem Isaiæ c. 4. ad id pertinere quis negabit? leuate oculos in excelsum, & uidete quis creauit hæc? si ad hanc rem doctorum & piorum uirorum sententias



tias afferre uellē, tempus potius,quàm auctoritates mihi deessent.Hæc igitur hætenus de huius scientiæ utilitate.

QVADRAGINTA OCTO IMAGINVM DISTRIBVTIO, & ordo. Cap. III.



Vadraginta octo imagines ita in firmamento distributæ sũt, vt duæ ursæ, quæ & septemtriones dictæ sunt, ad nostrum polum uergant ita, vt minor sit pedibus zodiaci polum uersus & maior tergo, & sint auersis caudis sibi inuicem aduersantes, inter has uero labitur draco, vt meander fluere dicitur, super draconis caput adest Hercules clauam tenens, percussuro similis, & claua & capite serpentarium attingens, ut Hercules pedibus uergat in boream, & serpentarius pariter pedibus uertatur in austrum. Post tergum Herculis collocata est corona Ariadnæ, & post hanc Bootes qui pedibus pene contingit Virginẽ vt Serpentarius altero pede præmit Scorpionẽ & altero lineam eclipticam radit. Qui utraque manu tenet Anguem, cuius caput pene coronam contingit. Sub manu sinistra Herculis collocata Lira est, vt manubrium ad austrum uergat. Post quod si tendis ad meridiem nostrum inuenis Aquilam, si conuertis tuum iter retro inuenis Telum, deinde Cygnũ qui expansis alis liram attingit, & cauda ad caput Cephæi uergit, qui cepheus altero brachio tangit Draconẽ, altera manu Cassiopeam, & altero pede minoris Ursæ pedẽ pene attingit in regione Tauri est Eriçthonius in cui<sup>9</sup> humero sinistro adsunt hæc diantem hunc est Perseus Medusæ caput tenes sinistra manu, & dextera gladiũ cuius capulo cassiopeam pene contingit: primo ante Medusæ caput est Deltoton uel triagulus Andromeda uergit pedibus ad gladium Persei & capite ad Pegasum, & hic Pegasus altero pede cygni alam dexteram præmit, & capite equiculum. Qui est situs inter hunc, & delphinum. Hæc sunt imagines boreales, duodecim zodiaci sic se habent. Sub triangulo situs est Aries, Taurus sub Eriçthonio, & Perseo. Gemini, Cancer & Leo sub maiori ursa. Virgo auream spicam tenens sub Boote. Sub serpentario Libra, & Scorpio. Sub aquila Sagittarius, Capricornus sub Delphino & equiculo. Aquarius sub æquiculo, & Pegaso, & Pisces sub Pegaso pariter, & Andromeda. In parte uero australi sic imagines distributæ sunt, vt sub aculeo scorpionis ara constituta sit, sub corpore eius Cætauri anteriora uidentur, in quo bestia inest, in Cancris, Leonis & Virginis regionibus dilabatur flexuosa Hydra, quam in leonis parte sustinet Crateram, & in Virginis regione sustinet cursum. & habet Argum inter se



ter se, & zodiaci polum australē apud Argum est Canis maior, & Pro  
 cū Hydrae caput antecedit, ante Canē maiorem Lepus adest, & sub pe-  
 dibus Orionis, qui eum penitus præmit, a quo uidetur fluere Eridanus  
 post quē Cetus est sub Ariete, & Piscibus, adest & Corona meridiana  
 apud Aram, & sub pedibus Sagittarij. Quemadmodum & Piscis austra-  
 lis sub sinistro pede Aquarij situs est. Hæc sunt manu sculis litteris uer-  
 ba huius tanti libri conscripta, in quæ incumbant studiosi, si qua ex par-  
 te hoc tantum Dei opus intelligendum sibi censent. Neq; expectet stu-  
 diosus lector, ut hic rationes afferam, cur hæc imagines ita vocitantur.

Nam adsunt opiniones longe inter se dissentientes, ob id eas con-  
 sulto prætermisi, cum nihil certi habere possit: communior tamen illa  
 opinio est, id factum esse, ut aliquorum facinora perpetuo in ho-  
 minum monumentis perseverarēt. Qui autem sint hi, & per  
 quæ facta habebis in sequentibus fabulis quas ex quo-  
 dam peritissimo uiro, cuius nomen ignotum

est, qui Arati phænomena commentatus

est, transtulit: licet & Higinus

easdem sibi adscri-  
 pserit.





**IMAGINVM, SIGNORVMQVE BOREALIVM**  
*Hemisphaerij descriptio continens Nomina, Fabulas,  
 Longitudines, Latitudines, Magnitudines at  
 que Naturas omnium stellarum,  
 inerrantium, quibus sidera constant.*

**DE MINORI VRSA SIVE CYNOSVRA**  
 primum sidus. Cap. IIII.

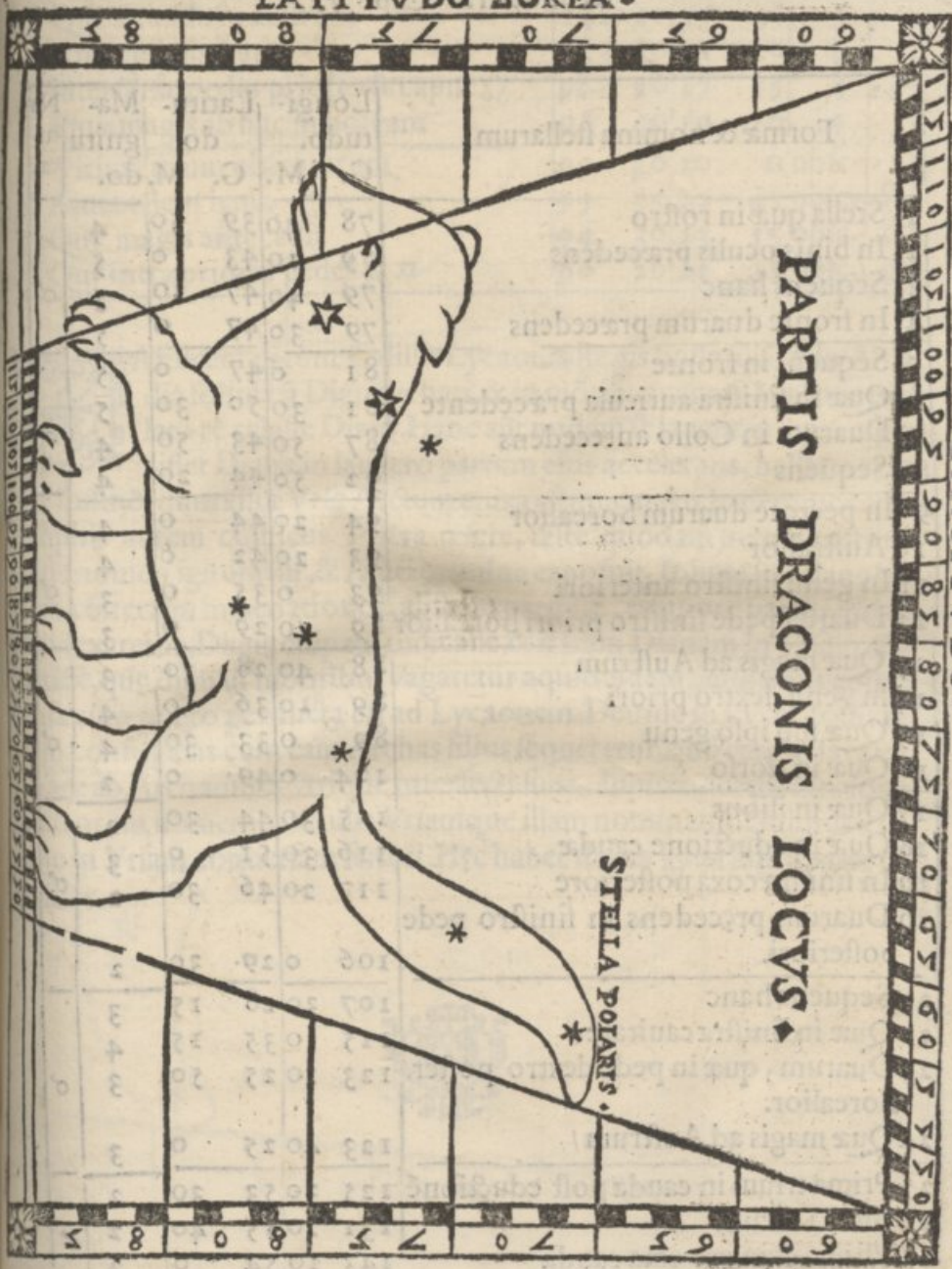
Forma, & nomina stellarum.	Longitudo.		Latitudo.		Magnitudo.	Natura.
	G.	M.	G.	M.		
1 Stella, quæ in extremo caudæ polaris	53	30	66	0	3	E & partium
2 Sequens in cauda (ris)	55	50	70	0	4	
3 In educatione caudæ. (stralior)	69	20	74	0	4	
4 In latere quadranguli præcedens australior	83	0	75	50	4	
5 Eiusdem lateris borealior.	87	0	77	40	4	
6 Quæ in latere sequente austr.	100	30	72	40	2	
7 Borealior eiusdem lateris.	109	30	74	50	2	
Circa Cynosuram informis						
1 In latere sequenti ad rectam lineam maxime australis.	96	20	71	10	4	

**C**ynosura Iouis nutrix fuisse dicitur una ex Ideis nymphis, a qua in Crete oppido Histoe Nicostratus constituit portus, & circa eum locum cynosuram fuisse cum telchinis, qui dicuntur curetes Idei. Aratus cynosuram, & Helicem, de qua infra, Cretenses Iouis nutrices fuisse dicit ob eam causam, quod cælesti honore donatæ sint. In quo sidere septem stellæ sunt, & sic se habent ut superius.



Vrfa Minor Sidus primum.

LATITVDO BOREA.



PARTIS DRACONIS LOCVS.

STELLA POLARIS.

LONGITVDO.



DE MAIORI VRSA SIVE HELICE SIDVS  
secundum. Cap. V.

Formæ & nomina stellarum.	Longi- tudo.		Latitu- do		Ma- gnitu- do.	Na- tu- ra.
	G.	M.	G.	M.		
1 Stella quæ in rostro	78	40	39	50	4	
2 In binis oculis præcedens	79	10	43	0	5	
3 Sequens hanc	79	40	47	10	5	♂
4 In fronte duarum præcedens	79	30	47	0	5	
5 Sequens in fronte	81	0	47	0	5	
6 Quæ in sinistra auricula præcedente	81	30	50	30	5	
7 Duarum in Collo antecedens	87	50	43	50	4	♂
8 Sequens	92	50	44	20	4	
9 In pectore duarum borealior	94	20	44	0	4	
10 Australior	93	20	42	0	4	
11 In genu sinistro anteriori	93	0	35	0	3	♂
12 Duarum in pede sinistro priori borealior	89	50	29	0	3	
13 Quæ magis ad Austrum	88	40	28	30	3	
14 In genu dextro priori	89	10	36	0	4	
15 Quæ sub ipso genu	89	0	33	30	4	♂
16 Quæ in dorso	104	0	49	0	2	
17 Quæ in ilibus	105	30	44	30	2	
18 Quæ in educatione caudæ	116	30	51	0	3	
19 In sinistra coxa posteriore	117	20	46	30	2	♂
20 Duarum præcedens in sinistro pede posteriori.	106	0	29	30	2	
21 Sequens hanc	107	30	28	15	3	
22 Quæ in sinistra cauitate	115	0	35	15	4	
23 Duarum, quæ in pede dextro poster. Borealior.	123	10	25	50	3	♂
24 Quæ magis ad Austrum	123	40	25	0	3	
25 Prima trium in cauda post educationem	125	30	53	30	2	
26 Media earum	131	20	55	40	2	♂
27 Ultima & in extrema cauda	143	10	54	0	2	



## Informes circa Helicem

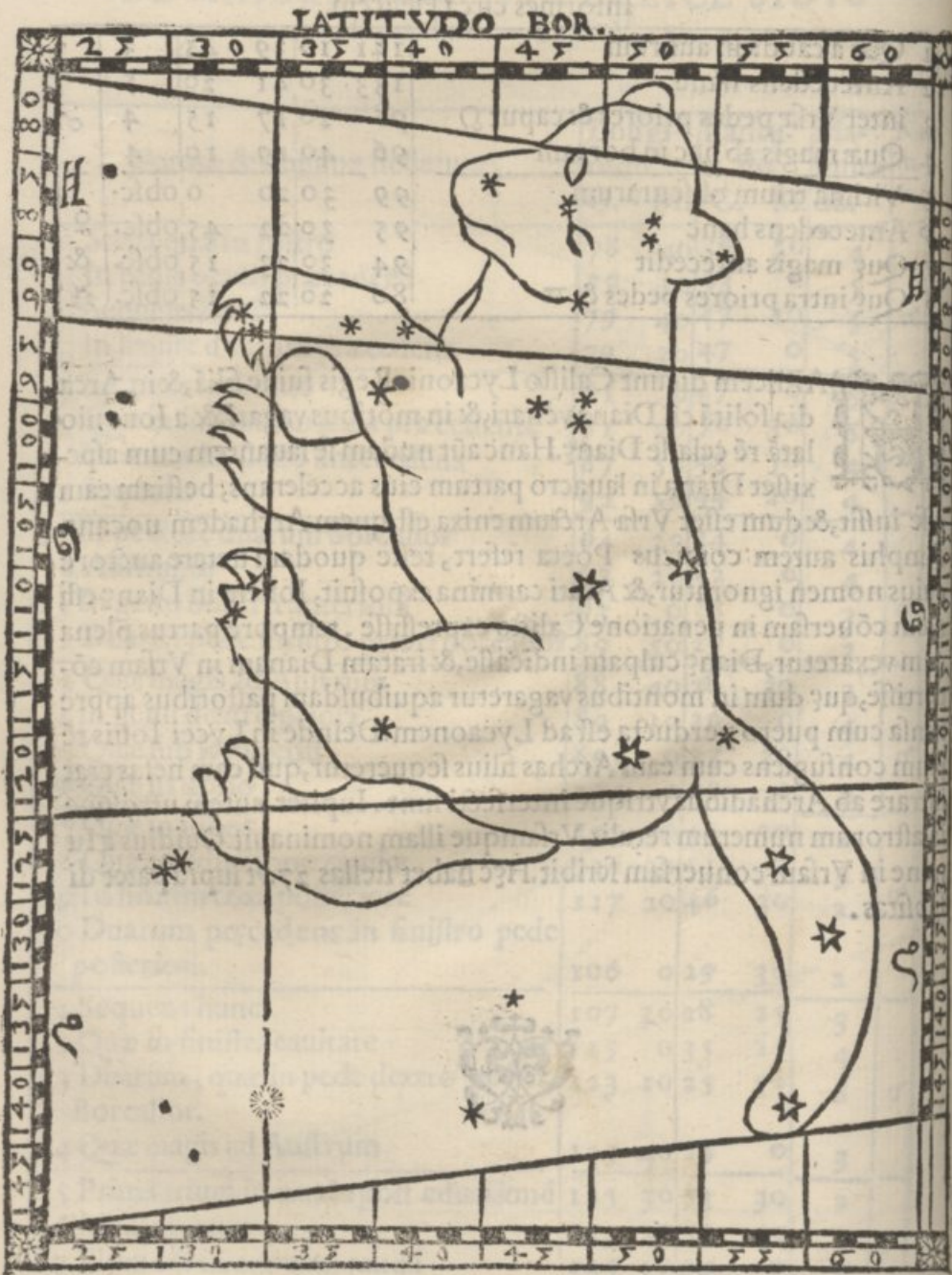
1	Que a cauda in austrum	141	10	39	45	3	
2	Antecedens hanc	133	30	41	20	5	
3	inter Vrsæ pedes priores & caput $\Omega$	98	20	17	15	4	♂
4	Quæ magis ab hac in boream	96	40	19	10	4	
5	Vltima trium obscurarum	99	30	20	0	obsc.	
6	Antecedens hanc	95	30	22	45	obsc.	♀
7	Quæ magis antecedit	94	30	23	15	obsc.	&
8	Quæ intra priores pedes & $\pi$	80	20	22	15	obsc.	♁

**H**elicem dicunt Calisto Lycaoni Regis fuisse filiã, & in Arca dia solitã cū Diana venari, & in mōtib; vagari, & a Ioue uolatã rē celasse Dianę. Hanc aut̃ nudam se lauāntem cum aspexisset Diana in lauacro partum eius accelerans, bestiam eam esse iussit, & dum esset Vrsã Arctum enixa est, quem Archadem uocant. Amphipolis autem comicus Poeta refert, teste quodam uetere auctore cuius nomen ignoratur, & Arati carmina exposuit, Iouem in Dianę effigiem cōuersam in uenatione Calisto expressisse. tempore partus plena cum vexaretur, Dianę culpam indicasse, & iratam Dianam in Vrsã cōuertisse, quę dum in montibus vagaretur a quibusdam pastoribus apprehensa cum puero perducta est ad Lycaonem. Deinde in Lycei Iouis tēplum confugiens cum eam Archas filius sequeretur, quò eam nefas erat intrare ab Archadibus utriusque interfecti sunt. Iupiter autem utrosque in astrorum numerum retulit. Vrsãque illam nominauit. Ouidius a Ioune in Vrsã conuersã scribit. Hęc habet stellas 27. ut supra patet dispositas.





THEATRI MVNDI  
Vrfa maior Sidus secundum.



shV e mM

De



## DE DRACONE. SIDVS TERTIVM.

## Cap. VI.

Formæ, & nomina stellarum	Longi- tudo		Latitu- do		Ma- gnitu- do	Na- tu- ra
	G.	M.	G.	M.		
1 Quæ in lingua	200	076	30	4	4	b &
2 In ore	215	1078	30	4	4	♂ &
3 Supra oculum	216	3075	40	3	3	pa- rū
4 In gena	226	4080	20	4	4	
5 Supra caput	233	3075	30	3	3	
6 In prima colli inflexione	258	4082	20	4	4	♂
7 Australis ipsarum	366	4078	15	4	4	
8 Media earundem	262	1080	20	4	4	
9 Quæ sequitur has in flexione Secunda	228	5080	10	4	4	
10 Austrina lateris præcedentis quadri- lateri	331	2081	40	4	4	♂
11 Borea eiusdem lateris	343	5083	0	4	4	
12 Borea lateris sequentis	1	1078	50	4	4	
13 Australis eiusdem lateris	346	1077	50	4	4	
14 In flexione tertia Australis trianguli	4	080	36	5	5	
15 Reliquarum trianguli præcedens	15	081	40	5	5	& ♂
16 Quæ sequitur	19	3080	15	5	5	
17 In triangulo antecedente triū sequēs	66	2084	30	4	4	
18 Reliquarum eiusdem trianguli Au- stralis	43	4083	30	4	4	&
19 Quæ borealior superioribus duabus	35	1084	50	4	4	
20 Duarum parum a triangulo sequens	200	087	30	6	6	
21 Antecedens earum	195	086	50	6	6	
22 Trium, quæ in rectum sequuntur Au- stralis	152	3081	15	5	5	pa- rū
23 Media trium	152	5083	0	5	5	
24 Quæ magis in boream ipsarum	151	084	50	3	3	♂

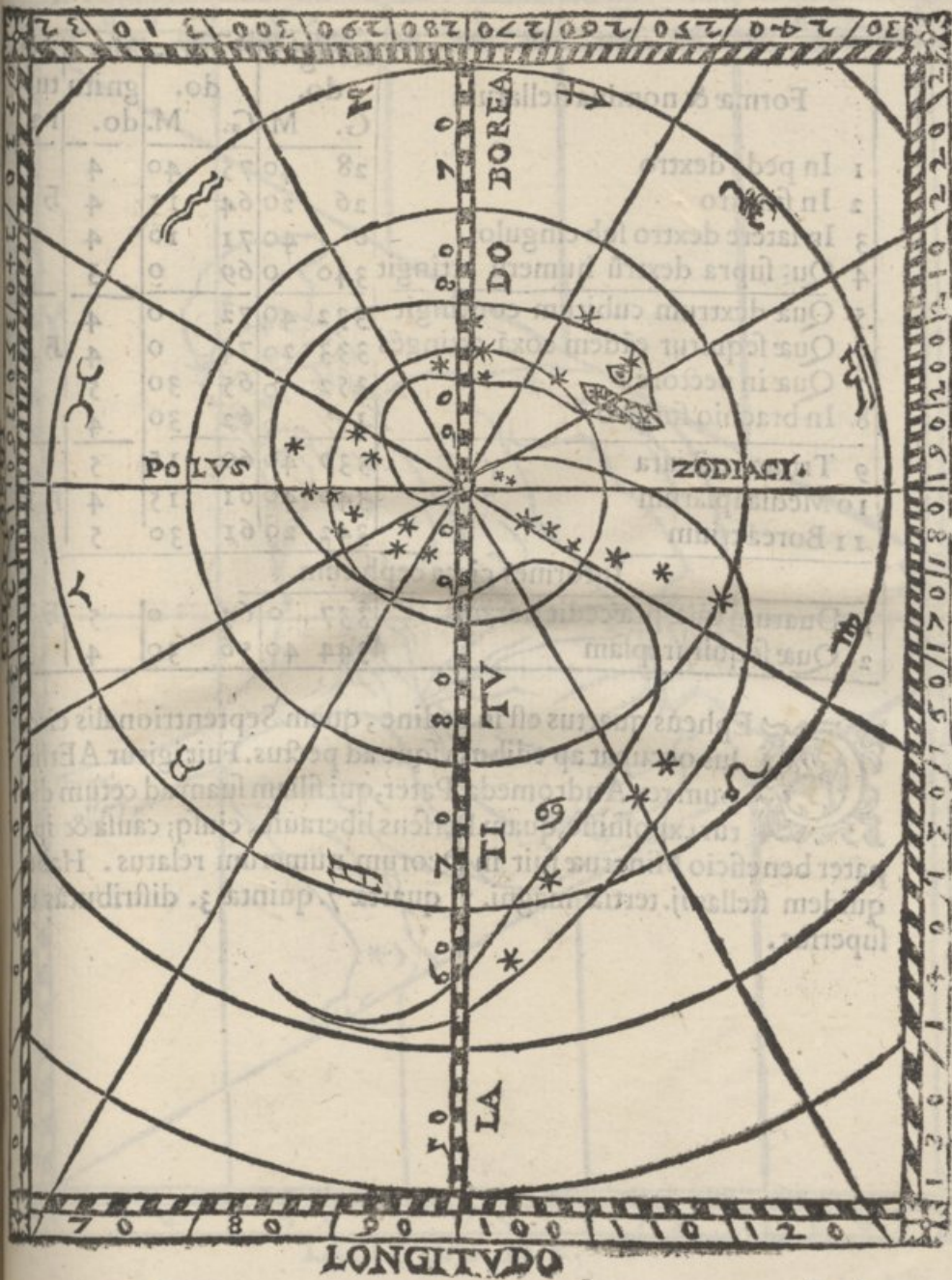


25	Post hæc ad occasum duarum, quæ magis in boream	153	20	78	0	3
26	Magis ad austrum	156	30	74	40	4
27	Hinc ad occasum in cõuersione caudæ	156	0	70	0	3
28	Duarum plurimum distantiũ præcedēs	120	40	64	40	4
29	Quæ sequitur ipsam	124	30	65	30	3
30	Sequens in cauda	102	30	61	15	3
31	In extrema cauda	96	30	56	15	3

**D**inter ambas Vrsas labitur flexuosus & maximus Draco, qui utramque flexuoso corpore ex aliqua parte cingit Helicis caput tegit, Cynosuræ caudam. Hunc dicunt in Concilio Deorum collocatum Iunonis beneficio, quòd cum Iuno Iouinuberet: Dijs offerentibus munera, terraquoque obtulerit aurea mala cum ramis, quæ Iuno ut in Hortum suum, quæ apud Atlantem habebat, transferri iussit, quibus Hesperidas Atlantis filias custodes apposuit. Hæc autem cum a filiabus Atlantis subducerentur, & sepe vexarentur. Iuno custodem horti Draconem peruigilem implicuit arbori, Hunc autem Hercules interfecit, quem in Astra retulit. Hunc alij Iouem in numerum Astrorum retulisse dicunt ob memoriam uirtutis Herculis, qui Iunonis uotis obsisterit. Habet autem stellas 29: dispositas, vt superius.







Cepheus



THEATRUM VNI  
CEPHEVS SIDVS QVARTVM.  
Cap. VII.

Formæ & nomina stellarum	Longitudo.		Latitudo.		Magnitudo.	Nota.
	G.	M.	G.	M.		
1 In pede dextro	28	40	75	40	4	
2 In sinistro	26	20	64	15	4	B U
3 In latere dextro sub cingulo	0	40	71	10	4	
4 Quæ supra dextrû humerû attingit	340	0	69	0	3	
5 Quæ dextrum cubitum contingit	332	40	72	0	4	
6 Quæ sequitur eâdem coxâ attingēs	333	20	74	0	4	B U
7 Quæ in pectore	352	0	65	30	5	
8 In brachio sinistro	1	0	62	30	4	
9 Trium in Tiara	339	40	60	15	5	
10 Media ipsarum	340	40	61	15	4	B U
11 Boreâ trium	342	20	61	30	5	
Informes circa cephaum.						
1 Duarum quæ præcedit tiaram	337	0	64	0	5	B U
2 Quæ sequitur ipsam	344	40	56	30	4	

**C**epheus quartus est in ordine, quem Septentrionalis circulus occupat apud edibus vsque ad pectus. Fuit igitur Aethiopicus rex Andromedæ Pater, qui filiam suam ad cetum dicitur exposuisse, quam Perseus liberauit, eiusque causa & ipse pater beneficio Mineruæ fuit in Deorum numerum relatus. Habet quidem stellas ij. tertiæ magni. 1. quartæ 7. quintæ 3. distributas ut superius.



Cepheus sidus quartum.



LATITUDO BOR.

Boies

Hoc



Hoc folium ponatur inter pagina 280. & 281. & animad-  
 uertatur quod sequentes septem imagines, quę deberent  
 esse post suas fabulas sunt ante collocatę in pressorum in-  
 curia.



Bootes

1.00



Bootes siue Arctophilax Sidus quintum.



Nn Bootes

BOOTIS SEV ARCTOPHILACIS, QUI DICIT VR  
vociferans, & arcturi custos. Sidus quintum.

## Cap. VIII.

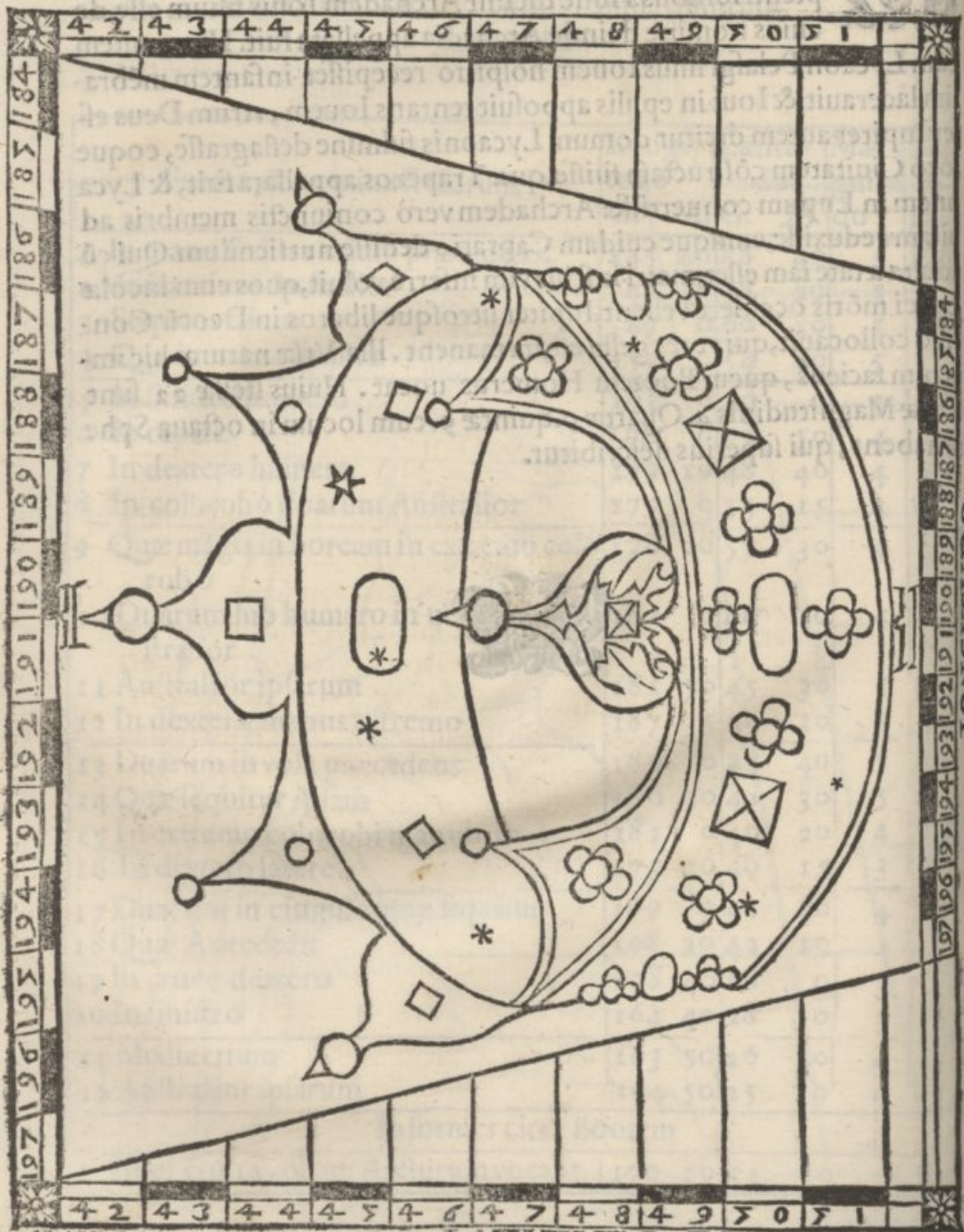
Formæ, & nomina stellarum	Longi- tudo		Latitu- do		Ma- gnitu- do	Na- tu- ra
	G.	M.	G.	M.		
1 In manu sinistra trium præcedens.	145	40	58	40	5	♃ &
2 Media trium Australior	147	30	58	20	5	♃
3 Sequens trium	149	0	60	10	5	aut
4 Quæ in manu sinistra	153	0	54	40	5	
5 In sinistro humero	163	0	49	0	3	♂ &
6 In capite	170	0	53	50	4	♃
7 In dextero humero	179	10	48	40	4	vel
8 In colorobo duarum Australior	179	0	53	15	4	vt
9 Quæ magis in boream in extremo colo- robo	178	20	57	30	4	
10 Duarum sub humero in uenabulo Au- stralior	181	0	46	10	4	
11 Australior ipsarum	181	50	45	30	5	Pro
12 In dexteræ manus extremo	187	35	41	30	5	lo-
13 Duarum in vola præcedens	180	0	41	40	5	me-
14 Quæ sequitur ipsam	180	20	42	30	5	us
15 In extremo colorobi manubrio	181	0	40	20	4	♀ ♃
16 In dextero latere	173	20	40	15	3	
17 Duarum in cingulo, quæ sequitur	169	0	41	40	4	
18 Quæ Antecedit	168	20	42	10	4	
19 In crure dextero	178	40	28	0	3	
20 In sinistro	164	40	28	0	3	
21 Media trium	163	50	26	30	4	
22 Australior ipsarum	164	50	25	0	4	
Informes circa Bootem						
1 Inter cru ra, quam Arcturum vocant	170	20	31	30	1	♃



**B**otes, qui & Arcturus fertur esse custos plaustrum sequitur idest Septentriones, & quasi succinctus sit Septentrionibus. Hunc dicunt Archadem Iouis filium esse, de cuius nomine deinde Archadia appellata fuit. Hunc autem cum Lycaon Pelasgi filius Iouem hospitio recepisset infantem membra- tim lacerauit, & Ioui in epulis apposuit tenrans Iouem, vtrum Deus esset: Iupiter autem dicitur domum Lycaonis fulmine deflagrasse, eoque loco Ciuitatem constructam fuisse, quæ Trapezos appellata fuit, & Lycaonem in Lupum conuertisse: Archadem verò coniunctis membris ad vitam reduxisse, eumque cuidam Caprario dedisse nutriendum. Qui cū adulta ætate iam esset, matri inscius vim inferre voluit, quos cum incolæ Lycei mōtis occidere vellent, Iupiter utrosque liberos in Deorū Con- cilio collocauit, qui vt res gesta est, ita manent. Illa Viræ naturæ hic imperum faciens, quem Bootem Homerus uocat. Huius stellæ 22. sunt tertiæ Magnitudinis 4. Quartæ 9. quintæ 9. cum locum in octaua Sphæ- ra habent, qui superius describitur.



Corona Borea Sidus Sextum



LATITVDO BO.



## CORONA BOREA. SEV ARIADNES SIDVS

Sextum. Cap. 1X.

Formæ, & nomina stellarum	Longitu- do		Lätitu- do		Ma- gnitu- do	Na- tu- ra.
	G.	M.	G.	M.		
lucens in corona Ariadnæ	188	0	44	30	2	
Præcedens omnium	185	0	46	20	4	
Sequens in boream	183	20	48	0	5	
Sequens magis in boream	193	0	50	30	6	
Quæ sequitur lucentem ab Austro	191	30	44	45	4	♀♀
Quæ proxime sequitur	190	30	44	50	4	
Post has longius sequens	194	40	46	10	4	
Quæ sequitur omnes in corona	195	0	49	20	4	

**H**AEC Ariadnes corona fuisse dicitur, quam Liberum in fide-  
ra retulisse ferunt, dum eius nuptias Dii in insula Creta cele-  
braret, cogitans præclarâ facere, pro qua primû neua nuptia  
coronata est. Alij dicunt, quòd cum Liber ad Minorem re-  
venisset, vt Ariadnem filiâ eius duceret uxorem, coronam dono  
Ariadnæ dedidisse Vulcani opera factam ex auro, & gemmis præciosis,  
et talis fulgoris fuit, vt Thæsea ex laberintho liberaret. Post Astris affixa  
est, cum in Naxon vtrique venissent signum amoris eius, crines ostendit.  
Et est Stellis fulgentibus sub cauda  $\Omega$ . Habet autem Stellas octo,  
Secundæ Magnitudinis. 1. quartæ. 5. quintæ 1. sexte 1. dispositas ut in  
sua imagine cernitur.



Engonafus qui & Hercules: sidus Septimum



Herc-

HER-



## HERCVLES SIVE ENCONASVS

Sidus 7. Cap. X.

Formæ & nomina stellarum.	Longi- tudo.		Latitu- do.		Ma- gnitu- do.	Na- tu- ra
	G.	M.	G.	M.		
1 In capite	221	0	37	30	3	♀
2 In axilla dextra	207	0	43	0	3	uel
3 In dextro brachio	205	0	40	10	3	♂
4 In dextro cubito	201	20	37	10	4	♀
5 In sinistro humero	220	0	48	0	3	
6 In sinistro brachio	225	20	47	30	4	♀
7 In sinistro cubito	231	0	52	0	4	
8 Trium in sinistra vola	238	50	52	50	4	
9 Borea duarum reliquarum	235	0	54	0	4	
10 Australior	234	50	53	0	4	♀
11 In dextero latere	207	19	56	10	3	
12 In sinistro latere	213	30	53	30	4	
13 In vertebra sinistra coxæ	213	30	56	10	5	
14 In educatione eiusdem coxæ	214	30	58	30	5	♀
15 In coxa sinistra trium præcedens	217	20	50	50	3	
16 Sequens hanc	218	40	60	20	4	
17 Tertia sequens	219	40	61	15	4	
18 In sinistro genu	234	10	61	0	4	♀
19 In sinistra Tibia	225	30	69	20	4	
20 In pede sinistro trium præcedens	218	40	70	15	6	
21 Media earum	220	10	71	15	6	
22 Sequens trium	223	0	72	0	6	♀
23 In educatione dexteræ coxæ	204	0	64	15	4	
24 Eiusdem coxæ Borealior.	198	50	63	0	4	
25 In dextero genu	189	50	65	30	4	
26 Sub eadem genu duarum australior	186	40	63	40	4	
27 Quæ magis in boream	183	30	64	15	4	♂
28 In Tibia dextra	184	30	60	0	4	
29 In extremo dextri pedis eadem, quæ in extremo colorobo Bootis.	178	20	57	30	4	

Infor-

Informes circa Herculem

I A dextero brachio Australior | 206 20 | 57 30 | 4 |

VM Hercules pugnauit cum Dracone, & interfecit a Ioue animaduertebatur, ex quo tantam uoluptatem percepit, ut ob huius rei memoriam cum ita inter astra collocauerit, ut cum Dracone pugnare videatur. Alij Theseum ex volunt, alij vero Lycaonem, sed Herculem esse plures, & doctissimi auctores contendunt. Huius sideris stellae sunt 29. Tertiae Magnitudinis 6: quartae 18: quintae 2. sextae 3. ut superius per octauam Spheram distributae.



Table with columns of numbers and faint text, likely a star chart or astronomical data table. The numbers are arranged in a grid-like pattern, possibly representing star positions or magnitudes. The text is mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side of the page.

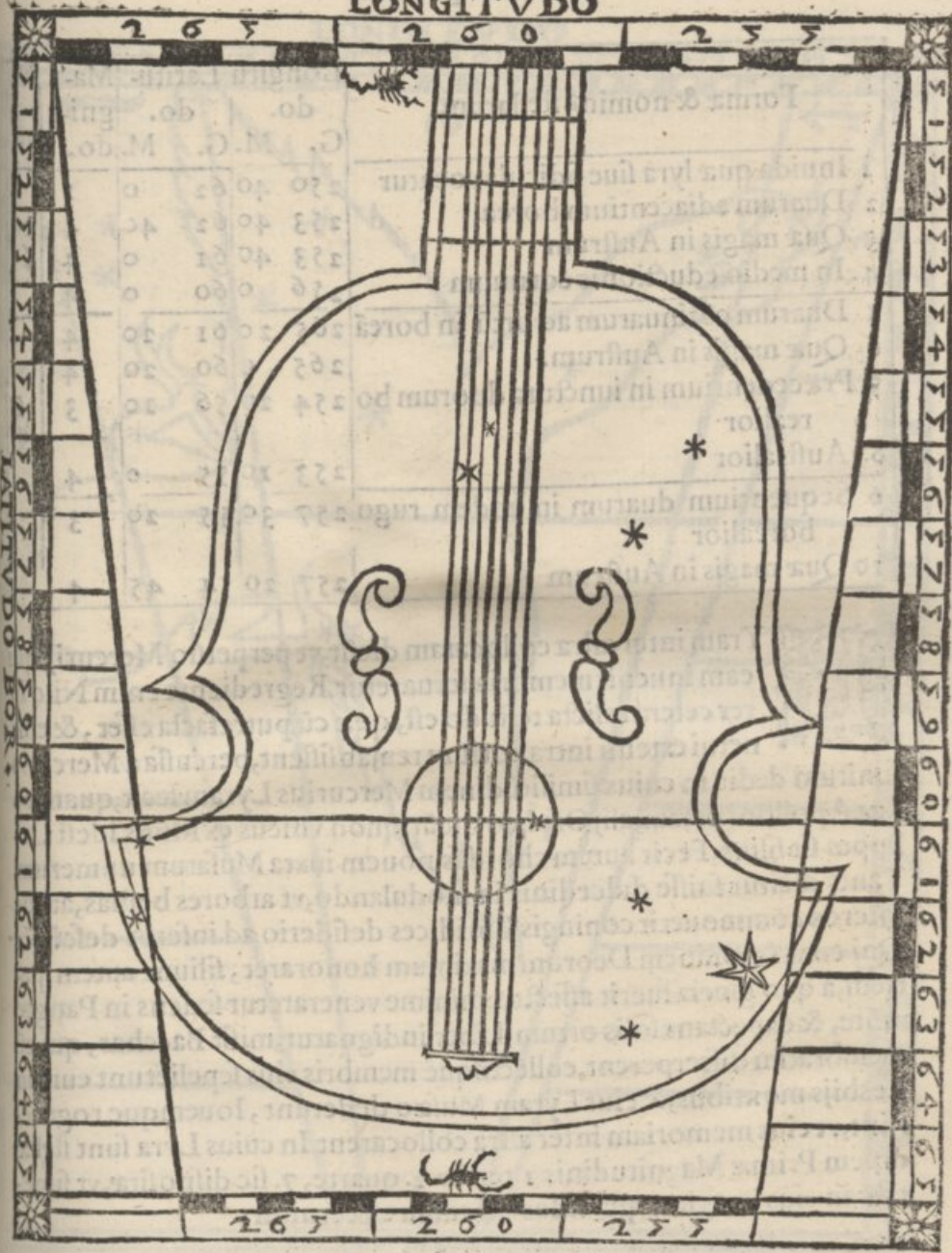
Info-

Lyra



Lyra seu vultur cadens fidus. octauum.

LONGITVDO



o o

Lyra



## LYRA SYDVS OCTAVVM.

## Cap. XI.

Formæ & nomina stellarum	Longitu do.		Latitu do.		Ma gni do.	Na tu ra.
	G.	M.	G.	M.		
1 Inuida quæ lyra siue fidicula vocatur	250	40	62	0	1	
2 Duarum adiacentium borea	253	40	62	40	4	♀
3 Quæ magis in Austrum	253	40	61	0	4	♀
4 In medio educationis cornuum	256	0	60	0	4	
5 Duarum cōtinuarum ad ortū in boreā	265	20	61	20	4	
6 Quæ magis in Austrum.	265	0	60	20	4	
7 Præcedentium in iunctura duorum bo realior	254	20	56	10	3	♀
8 Australior *	253	10	55	0	4	♀
6 Sequentium duarum in eodem rugo borealior *	257	30	55	20	3	
10 Quæ magis in Austrum	257	20	54	45	4	

**L**Yram inter astra collocatam dicunt, ut perpetuo Mercurij, qui eam inuenit memoria seruetur. Regrediente enim Nilo inter cetera relicta testudo est, quæ cum putrefacta esset, & eius nerui extensi intra corium remansissent, percussa a Mercurio sonitum dedit, in cuius similitudinem Mercurius Lyram fecit, quam postea Apolloni datam, alij Orpheo dicunt, quod vnicus ex Musis id est Caliope sit filius. Fecit autem chordas nouem iuxta Musarum numerum. Tantæ dicitur fuisse dulcedinis in modulando, ut arbores bestias, atque inferos commouerit coniugis Euridices desiderio ad inferos descendens. Qui cum Apollinem Deorum maximum honoraret, filium autem patrem, a quo gloria fuerit affectus: minime veneraretur sedens in Pangeo monte, & expectans solis ortum, Liber indignatur, misit Bacchas, qui eum membratim discerperent, collectisque membris eius sepelierunt eum in Lesbij montibus, & eius Lyram Musæo dederunt, Iouemque rogauerunt, ut eius memoriam inter astra collocarent. In cuius Lyra sunt stellæ decem Primæ Magnitudinis 1. tertiæ 2. quarte, 7. sic dispositæ, ut superius in eius imagine, quæ sidus octauum est cernitur.





Formæ, & nomina stellarum	Longi- tudo		Latitu- do		Ma- gnitu- do	Na- tu- ra.
	G.	M.	G.	M.		
1 Quæ in ore. Rostrum Gallinæ	267	50	49	20	3	
2 In capite	272	20	50	30	5	♀
3 In medio collo	279	20	54	30	4	♀
4 In pectore	291	50	56	20	3	
5 In cauda lucens	302	30	60	0	2	
6 In ancone dexteræ alæ	282	40	64	40	3	♀
7 Trium in dextera ala Australior	285	50	69	40	4	♀
8 Media	284	30	71	30	4	
9 Ultima trium & in extrema ala	180	0	74	0	4	
10 In ancone sinistræ alæ	194	10	49	30	3	♂
11 In medio ipsius alæ	298	10	52	10	4	♂
12 In eiusdem extremo	300	0	44	0	3	
13 In pede sinistro	303	20	55	10	4	
14 In sinistro genu	307	50	57	0	4	♂
15 In dextro pede duarum præcedens	294	30	64	0	4	♂
16 Quæ sequitur	269	2	64	30	4	
17 In dextero genu nebulosa	305	30	63	45	5	
Informes circa Cygnum						
1 Sub sinistra ala duarum Australior	206	0	49	40	4	♀
2 Quæ magis in boream	307	10	51	40	4	♀

**C**YGNVM dicunt in Syderum numerum relatum esse, quod Iu-  
piter in illum conuersus in ramum Atticæ regionis euola-  
uerit, ibique compresserit Nemefim, quam & Læda dicitur,  
quæ ouum enixa est, ex quo Helena nata est. Sed cum Iupi-  
ter iterum in cælum in Cygnum versus redierit, illud simulacrû Cygni  
inter astra reliquit. Quod stellas 17 habet secundæ Magnitudinis 1. ter-  
tiæ 5. quartæ 9. quinte 2. quæ per imaginem distributæ, sunt vt superius  
legitur & in sidere oculis cernitur.



Cassiopeia. Sidus 10.

Cap. XIII.




LATITUDO BOR.

Cassio-

THEATRUM VNI  
CASSIOPEIA SIDVS. IO.  
Cap. XIII.

Formæ & nomina stellarum	Longitudo		Latitudo		Magnitudo	Natura
	G.	M.	G.	M.		
1 In capite	1	10	45	20	4	
2 In pectore	4	10	46	45	3	♂
3 In cingulo	6	20	47	50	4	♀
4 Super Cathedra ad coxas	10	0	49	0	3	
5 Ad genua	13	40	45	30	3	
6 In crure	20	20	45	30	4	♂
7 In extremo pedis	25	0	47	20	4	♀
8 In sinistro brachio	8	0	44	20	4	
9 In sinistro cubito	10	40	45	0	5	
10 In dextro cubito	357	40	50	0	6	
11 In sedis pede	8	20	52	40	4	♂
12 In Ascensu medio	1	10	51	40	3	♀
13 In extremo	357	0	51	40	6	

 Cassiopeia interea, vt Sophocles refert, dicitur præposuisse formam suam Nereidibus, quamobrem Neptuni ceto transmissio eius terra vallabatur, & Andromeda eius filia expostulata fuit, & ceto proposita, ex quo ita in cœlo sita est in sella sedens, vt dum cœlum uoluitur, illa se precipitem dare videatur. In hoc sidere sunt stellæ 13. tertiæ Magnitudinis 4. quartæ. 6. quintæ. 1. sextæ. 2. Sic collocare, vt superius conspicitur.

